
HET DORPSPLEIN... VIJF JAAR LATER

René Gybels

Toneelmanuscript

RG

René Gybels
Baandries 5
3583 PAAL
Tel. 011/42 64 05

Annick Gybels
Wijnpeerstraat 7
9820 MERELBEKE
Tel. 09/232 25 05

Bestellingen: rene.gybels@skynet.be
annick.gybels@gmail.com

Website: renegybels.wixsite.com/toneel

HET DORPSPLEIN ...VIJF JAAR LATER

Blijspel in vier bedrijven

door

René Gybels

2007

Dit toneelstuk wordt u uitsluitend ter lezing overgemaakt. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd of verveelvoudigd met de oog op de uitvoering van het stuk en/of worden openbaar gemaakt op welke wijze ook zonder voorafgaande toestemming van de auteur of zijn gevolmachtigde.

Indien u het stuk wenst te spelen.

Indien u een digitale tekst ter lezing werd overgemaakt, ontvangt u een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Indien u niet in het bezit bent van de tekst ontvangt u op eenvoudig schriftelijk, telefonisch of elektronisch verzoek, gericht aan René of Annick Gybels, GRATIS een digitale of een losbladige brochure. Hierbij ontvangt u eveneens een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Contactpersonen: René Gybels Baandries 5 3583 Paal

Tel. 011/42 64 05

Annick Gybels Wijnpeerstraat 7 9820 Merelbeke

Tel. 09/232 25 05

Bestellingen: rene.gybels@skynet.be

annick.gybels@gmail.com

Website: renegybels.wixsite.com/toneel

VOORWOORD

Het toneelstuk “Het dorpsplein... vijf jaar later” is in de eerste plaats een vervolg op “Het dorpsplein”. Het kan evenwel ook als een afzonderlijk toneelstuk bekeken worden. Om de toeschouwers te informeren over wat voorafging of om het geheugen op te frissen wordt in een proloog herinnerd aan de gebeurtenissen die zich afspeelden in “Het dorpsplein”.

KORTE INHOUD

Wat voorafging. Tenette, de slagersvrouw had aan een kortstondige verhouding met Sooi, de cafébaas een flinke dochter overgehouden. Ciska, de cafébazin had na een intieme relatie met Toon de slager een kloeke zoon gebaar. Sindsdien leefden de echtgenoten, die geen weet hadden van elkanders misstap, in de vaste overtuiging dat hun kinderen Joseeke en Joske halfzuster en halfbroer waren. Wanneer Joske en Joseeke wilden trouwen sloeg dit nieuws in als een bom. De fouten uit het verleden dienden opgebiecht waarna Joske en Joseeke, die uiteindelijk een verschillende vader en moeder bleken te hebben, toch konden trouwen.

Het nieuwe verhaal. Joske en Joseeke zijn bijna vijf jaar getrouwd. Joske helpt Toon in de slagerij terwijl Joseeke een handje toesteekt in het café. Naar buiten toe is er tussen beide families geen vuiltje aan de lucht. Maar het besef van hun wederzijdse ontrouw schept een sfeer van wantrouwen en onbehagen tussen de ouderparen. Ook het jonge gezin lijdt hieronder. Het betert er zeker niet op als Joske gecharmeerd geraakt door Trieneke, het nichtje van Katrien waarna Joseeke troost zoekt bij Feelke, het jong facteurke. Zal de geschiedenis zich herhalen en hebben beide jongelui een aardje naar hun vaartje? Of gebeurt er toch iets onverwachts waardoor het jonge huwelijk zal stand houden?

PERSONAGES

8 dames – 8 heren – figuranten (eventuele cafébezoekers) – eventueel straatmuzikant en/of zanger..

SOOI, de cafébaas: 50 à 55 jaar. Hij is gekleed in broek en hemd. Hij is een vrolijk volks type en houdt van een grap en een lach.

CISKA, zijn vrouw: 45 à 50 jaar. Zij is een typische cafébazin van op den buiten, erg achterdochtig en wantrouwig tegenover haar man en de slagersvrouw. Zij heeft er problemen mee te moeten samenleven met haar schoondochter, in feite het ‘bastaardkind’ van haar man.

JOSKE, hun zoon: ongeveer 25 jaar. Hij is een gewone volksjongen. Tijdens de werkuren draagt hij slagerskleding met voorschoot, muts op het hoofd en klompen aan de voeten. Daarbuiten is hij sportief gekleed. De spanningen tussen zijn ouders en schoonouders leiden tot spanningen in zijn eigen gezin.

TOON, de slager: 50 à 55 jaar. Hij is een stevige drinker. Tijdens de dag is hij in slagerskleding met voorschoot, muts op het hoofd en klompen aan de voeten. 's Avonds draagt hij broek en trui. Hij lijdt duidelijk onder de spanningen in zijn huishouden en zoekt troost in het café bij Ciska.

TENETTE (Antoinette), zijn vrouw: 45 à 50 jaar. Tijdens de dag draagt zij een winkelschort. 's Avonds is zij opgekleed. Zij is zeer achterdochtig en heeft er problemen mee dat haar man teveel aan de toog hangt bij Ciska in 't café.

JOSEEKE, hun dochter: 23 à 24 jaar. Zij is een vrolijk dorpsmeisje, fris gekleed en opgezet, dat alles heeft om gelukkig te zijn. De spanningen in het huishouden van haar ouders en schoonouders leiden tot conflicten in haar eigen jong gezin.

MATIL, de bomma: een goede zeventiger. Zij is gekleed naar haar leeftijd.

KATRIEN, een jonkvrouw: 45 à 50 jaar. Zij is aanvankelijk zeer deftig en wat ouderwets gekleed. Na een bizarre droom tut zij zichzelf op en verandert van een mannenhaatster in een manzieke vrouw.

TRIENEKE, haar nichtje: 20 à 25 jaar. Een deftige studente met stadsmaniertjes, die geen boodschap heeft aan de in haar ogen bekrompen en ouderwetse dorpsmentaliteit. Zij spreekt in ieder geval ABN, desnoods met een bepaalde tongval. Zij brengt het hoofd van Joske op hol en doet hem twijfelen aan zijn keuze voor Joseeke en de slagersstiel.

BERTIEN, de weduwe van de vroegere facteur: 45 à 50 jaar. Zij is getekend door het verdriet omwille van het vroege overlijden van haar man en heeft haar geloofsovertuiging verloren. Zij verwaarloost haar uiterlijk en zoekt troost in een borrel.

FEELKE, een jong facteurke: ongeveer 25 jaar. Een levenslustig nerveus typetje, dat vrolijk door het leven danst en jonge meisjes doet dromen. Op zijn ronde draagt hij facteurs kleding. 's Avonds is hij sportief gekleed.

FIDEEL, de koster: een man van middelbare leeftijd. Hij is nog jonkman maar kan de eenzaamheid niet langer verdragen. Hij is dan ook gedreven op zoek naar een vrouw. Zijn handen zitten losjes aan zijn lijf en geen enkele vrouw is veilig in zijn nabijheid. Vaak neemt hij zijn wensen voor werkelijkheid.

DE PASTOOR, een man van middelbare leeftijd. Hij is diepgelovig maar erg naïef. Een nare droom doet hem echter twijfelen aan zijn roeping. Hij draagt toga en bonnet.

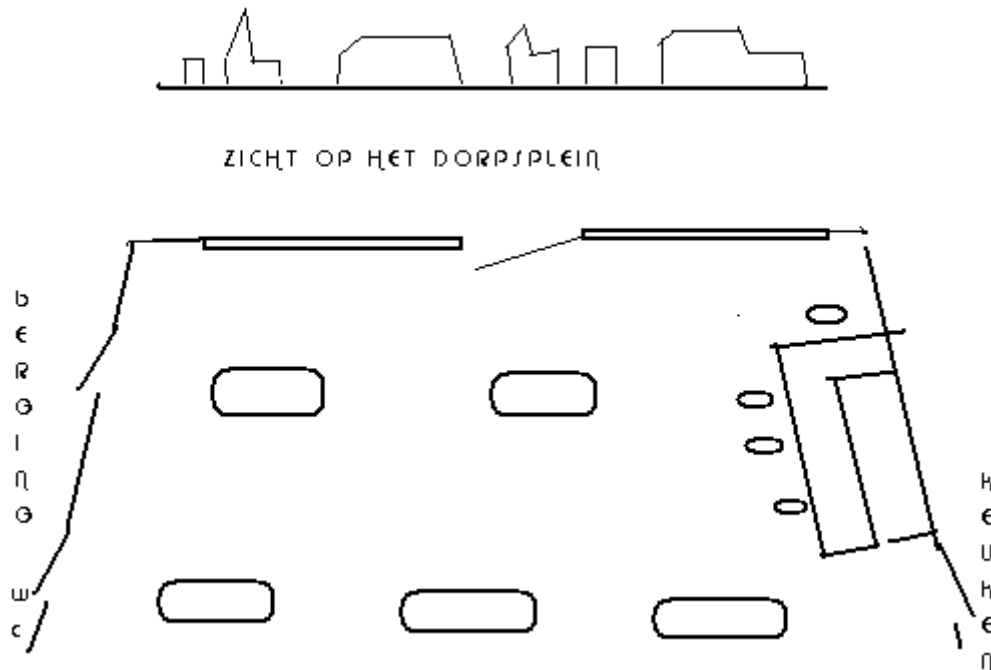
PIERKE, een dorpsfiguur: leeftijd omtrent 60 jaar. Hij is een markante dorpsfiguur en gepensioneerde mijnwerker van het Limburgse en Waalse kolenbekken. Hij spreekt traag en zangerig en aan zijn verblijf in Wallonië heeft hij enkele woorden koeterwaals overgehouden die hij te pas en te onpas laat horen zodra hij een pint teveel op heeft. Dit is meestal het geval. Hij draagt een lange stofjas, een zwarte muts en schoenen die duidelijk enkele maten te groot zijn.

SOEUR ANGELIKSKE, een beeldschoon jong nonneke uit het nabije klooster.
Aangezien het stuk speelt in de tijd van toen draagt zij de toen gebruikelijk nonnenkleding met kap.

DE GARDE: een volkse veldwachter, van middelbare leeftijd. Hij handhaaft orde en rust met zachte hand, houdt van een lekkere pint bier en kan een goede grap best smaken zolang alles binnen de perken blijft.

EEN STRAATMUZIKANT: enkel indien het stuk gebracht wordt met liedjes en muziek.

DECOR

Het verhaal speelt zich af in het café “Bij Sooi en Ciska”. Het café is gelegen op het dorpsplein.

In de linkerwand bevinden zich twee deuren: één die naar de toiletten leidt en één die toegang geeft tot een berging of kelder.

In de achterwand (d.i. de voorzijde van het café) bevinden zich twee grote ramen en een typische cafédeur met glas. Door de voordeur en beide vensterramen heeft men zicht op het plein. (huizen, bomen, kerkentoren...) Aan beide ramen hangen overgordijnen die dichtgeschoven kunnen worden. 's Avonds is het plein verlicht. Wanneer het café verduisterd is werpt de verlichting op het plein een flauw schijnsel in het café.

Tegen de rechterwand staat de toog in L-vorm met de gesloten zijde aan de kant van het raam. Aan de open zijde aan de kant van het publiek is een klapdeurtje. In de rechterwand is voor de toog een deur die toegang geeft tot de keuken en de privé-vertrekken. Aan de toog staan enkel barkrukken.

In het café zijn naargelang de mogelijkheden enkele tafels met daarbij horende stoelen geplaatst.

Het café wordt verlicht met muurlampen achter de toog en tegen de linkerwand. De muurlampen achter de toog moeten afzonderlijk kunnen branden. Hiertoe is er een dubbele schakelaar voorzien.

We gaan er van uit dat Katrien, Bertien en bomma Matil links van het café wonen. De slagerij, de pastorie, de woning van de koster en van Joske en Joseeke bevinden zich rechts van het café.

P R O L O O G

(’t Is al laat op de avond. Al de acteurs en actrices, met uitzondering van de pastoor, het zusterke en Trieneke zijn aanwezig in het café. Het aantal cafébezoekers kan aangevuld worden met figuranten. Joske, de facteur en de koster zitten voor of hangen aan de toog. De vrouwen, Bomma Matil, Tenette, Bertien, Katrien en Ciska zitten in enkele groepjes aan een tafeltje. De garde staat voor aan de toog vlakbij de keukendeur en geniet van een goed glas bier.)

Indien er een muzikant en/of straatzanger ter beschikking is/zijn kan het stuk aangevat worden met een vrolijk volks cafélied. (Het stamcafé) In dat geval hangen Pierke en Toon ook aan de toog en loopt Sooi rond in het café. We pikken dan in met de tekst op het ogenblik dat Sooi de cafébezoekers aanmaant hun glas leeg te drinken om te kunnen sluiten.

Indien er geen zang is praten de cafébezoekers door mekaar. Sooi, Toon en Pierke zitten aan een tafel en spelen met de kaarten. Sooi speelt zijn laatste kaarten uit)

SOOI: Troef, troef en nog eens troef, drie slagen voor mij. Gij hebt allebei het spek aan uw been.

PIERKE: ‘Chansaar’, alle troeven zitten bij u.

TOON: Ge ziet het hè Pierke, ge moet niet schoon zijn om geluk te hebben.

PIERKE: Dat is waar jong. Maar geluk in het spel brengt ongeluk in de liefde.

SOOI: Daar weten wij alles van. En nu gaan we sluiten.

TOON: Nog éne keer geven Sooi. En dan stoppen we voor vandaag.

SOOI: Nee, we stoppen nu. ’t Is bijna middernacht.

PIERKE: Dat vind ik niet schoon. Gij gaat met de winst lopen. Zonder dat wij revanche kunnen nemen.

SOOI: Neem morgen maar revanche als ge nuchter zijt. Nu zijt ge veel te zat om van mij te winnen. (*recht*)

(Indien met muziek geopend wordt, wordt hier ingepikt met de tekst.)

Kom mensen, pintjes leegdrinken. ’t Is laat genoeg.

FACTEUR: Moet dat nu echt Sooi?

SOOI: ’t Is een schoon uur om te sluiten. Is het niet waar garde?

GARDE: Dat klopt Sooi. Dat klopt gelijk een bus.

SOOI: Voilà. Zo hoort ge ’t ook eens van een ander.

FACTEUR: Maar ’t is nog zo vroeg.

SOOI: ’t Zal morgen ook vroeg zijn. Zie maar dat ge op tijd uit uwe nest kunt om de brieven rond te dragen.

FACTEUR: Oh, maar ik heb niet veel slaap nodig zulle.

SOOI: Ik wel. En ik wil mijn bed in.

KOSTER: Ga gerust slapen Sooi. Ik zal het café wel open houden, samen met Ciskaake.
Nietwaar Ciskaake?

CISKA: Uw hulp kan ik missen koster.

KOSTER: Pas op Ciskaake. Ge moet niet te rap spreken. Als iedereen weg is en ik ben nog hier, dan kunnen we... dan kunt ge veilig afsluiten. Ga maar gerust op uw twee oren slapen Sooi.

SOOI: Gerust op mijn twee oren slapen? Terwijl gij wilt foefelen met ons Ciska. Uwen haring bakt niet zulle kosterke.

KOSTER: Foefelen, foefelen, niks te foefelen. Ik wil Ciska alleen beschermen. Met heel mijn lijf als 't moet.

TOON: Ciska heeft uw bescherming niet nodig koster.

KOSTER: Nee, die kan ze van u ook krijgen. Dat weten we.

SOOI: Als ons Ciska bescherming nodig heeft krijgt ze die wel van mij, haren eigen vent. En gij koster, gij kruipt beter in uwe beddenbak. Morgen staat de pastoor voor een gesloten kerkdeur. En dan gaat ge uwe beste dag niet beleven.

KOSTER: De pastoor kan mij gestolen worden. Als ik iemand een plezier kan doen....

SOOI: Dan gaat ge nu slapen. En dat geldt voor iedereen. Komaan, iedereen slaapwel en tot morgen.

(Sooi opent de deur en iedereen vertrekt met een 'slaap wel'. De facteur, Bertien, Katrien en bomma Matil gaan naar links. De koster, de garde, Toon, Tenette, Joske en Joseeke vertrekken naar rechts, Joske en Joseeke als laatste. Ciska ruimt af en begint achter de toog de glazen op te blinken. Sooi trekt de overgordijnen voor de ramen dicht. Wanneer hij wil sluiten ziet hij dat Pierke is blijven zitten.) :
Et bien, monsieur Pierre, gij hebt zeker geen goesting ?

(Pierke staat recht en gaat met onzekere stappen met zijn leeg glas naar de toog.)

PIERKE: Goesting genoeg Sooi. Geef mij nog maar een grote pint jong.

SOOI: 't Kan niet zijn Pierke. 't Is veel te laat. We sluiten.

PIERKE: Kom Sooi, nog éne. Om het af te leren.

SOOI: Gij zult dat nooit afleren. Ge kunt beter naar huis gaan.

PIERKE: Naar huis gaan? Wat kan ik naar huis gaan doen. Daar is niemand die op mij wacht, niemand die naar mij luistert, niemand die iets zegt tegen mij...

SOOI: ... niemand die laweit maakt, niemand die stom loopt, niemand die loopt te zagen, ja da.

PIERKE: 't Is triestig Sooi.

SOOI: Maar wel gemakkelijk. Nooit gene boel.

(Ciska gooit de handdoek waarmee ze aan het afdrogen was in het gezicht van Sooi.)

CISKA: Hier is anders boel genoeg. Maar kuis hem zelf op, uwe boel.

(Ciska vertrekt kwaad naar de keuken).

PIERKE: Holala, zit er een haar in de boter?

SOOI: Een hele bussel jong.

PIERKE: Wat scheelt er?

SOOI: Dat zijn familiezaken. Dat moet niemand niet weten.

PIERKE: Ge bedoelt die affaire van vroeger. Gij met Tenette van de slager en Toon de slager met uw Ciska.

SOOI: Hoe weet gij dat?

PIERKE: Gans het dorp weet dat jong.

SOOI: Allee hoe kan dat nu? Ik heb dat van mijn leven tegen niemand niet gezegd.

PIERKE: Ge verschiet daar toch niet van?

SOOI: Toch wel. Seffens valt mijn broek af van 't verschieten.

PIERKE: Was Tenette haar broek misschien ook afgevallen van 't verschieten.

SOOI: Dat met Tenette, dat was heel onschuldig.

PIERKE: Maar ge had wel direct de hoofdprijs afgeschoten .

SOOI: Ge moet dat verstaan hè. In die tijd was Tenette heel verdrietig omdat hare Toon zoveel dronk. Drinken dat die deed, drinken, eerder zuipen. Ge kunt dat niet geloven. En ge kent mij hè. Ik ben toen begonnen met haar zo wat te troosten. Troosten dat ik die gedaan heb, troosten. Enfin dat kunt ge ook niet geloven. En opeens stond ze daar hè, in gezegende toestand.

PIERKE: En dat kwam van dat troosten?

SOOI: Ah ja hè, dat zal wel zeker.

PIERKE: Ge heb haar nogal een toer gelapt jong. Zeg Sooi, ik zou ook eens iemand willen troosten..

SOOI: Blijf daar vanaf jong. Want ge kent de rest nog niet van heel de historie.
Op 't zelfde moment stond ons Ciska daar ook in blijde verwachting.
Ik wist niet meer waar ik het had.

PIERKE: En waar had ge het Sooi? (*Pierke lacht.*)

SOOI: Lach maar gij. Ik kon daar niet mee lachen. Ik dacht dat ik een tweeling gemaakt had: de éne helft bij Tenette en de ander helft bij ons Ciska.

PIERKE: Dat zou een straffe toer geweest zijn hè.

SOOI: Zijt daar maar zeker van.

PIERKE: Maar 't was niet waar.

SOOI: 't Was zeker niet waar. Maar 't fijne van de zaak wist ik nog niet. Maar toen de kinderen zo ongeveer twintig jaar oud waren, begonnen die toch wel met mekaar te vrijen zeker. En ze klapten van trouwen. Ik was daar natuurlijk radicaal tegen. Dat kunt ge wel denken hè. Ik was er heilig van overtuigd dat Joske en Joseeke halfbroer en halfzuster waren. En dan samen willen trouwen. Dat was om zot van te worden.

(Pierke zet zich neer aan het tafeltje helemaal links aan de overzijde van de toog.)

PIERKE: Dat kan ik mij voorstellen. Kom hier wat bij mij zitten. En vertel het eens van toen.

SOOI: Awel ja, toen is heel de miserie begonnen hè. Die affaire kon of mocht niet doorgaan. Gelukkig wilde Toon daar ook niet van weten, absoluut niet. In 't begin begreep ik niet zo goed waarom.

PIERKE: Maar later wel.

(Sooi zet zich bij Pierke aan tafel met het aangezicht naar het publiek en heeft geen oog meer voor Pierke. Tijdens het volgend gesprek begint deze te knikken en valt in slaap met zijn hoofd op de tafel.)

SOOI: En of. Ons Joske was in alle staten. Hij wilde uitleg waarom hij niet mocht trouwen met Joseeke. Daar was geen ontkomen aan.

Ik heb hem alles moeten vertellen. En 't strafte van alles. Toen ons Joske aan Joseeke vertelde wat ik hem verteld had, zei Joseeke dat hare pa haar juist hetzelfde verteld had.

Kunt ge u dat voorstellen? Terwijl ik onder de slager zijn duiven schoot zat hij begot met mijn duivin te paren. En zo zijn de gasten kunnen trouwen.

Ons Joske helpt in de slagerij en Joseeke steekt een handje toe in 't café. Wij vonden dat de beste oplossing.

Want wij dachten dat we mekaar zouden kunnen vergeven en alles vergeten.

Maar zo werkt dat niet jong. Dat wederzijds vertrouwen is weg.

Ons Ciska staat van tijd op ontploffen. Het is genoeg dat Tenette hier haar gezicht

laat zien of 't zit er bovenarms op.

Allee, 't is nog maar geleden van deze morgen.

Tenette komt efkes binnen om goede dag te zeggen. Ons Ciska ziet dat en 't is volop kermis. De verwijten vliegen mij rond mijn oren nog erger of ik in een schietkraam sta.

En 't schoonste van al. Als Toon hier zijn pint komt drinken – en hij doet dat iedere morgen hè- en zij zitten daar aan de toog te fezen, dan moet ik dat allemaal maar goed vinden.

Nee Pierke, dat is hier geen leven meer. Maar ja, dat zijn natuurlijk uw zaken niet. Maar het doet een mens goed als hij dat zo eens kan vertellen. En als er iemand is die naar hem wil luisteren.

(Sooi kijkt naar Pierke die ligt te slapen)

Daar begot, hij is in slaap gevallen van mijn gezaag. Ik zal hem maar laten slapen.

(Sooi schuift de overgordijnen voor de ramen en sluit de deur)

Want bij hem thuis is er toch niemand die op hem wacht, niemand die naar hem luistert maar ook niemand die tegen hem zaagt. 'Chansaar' verdomme.

(Sooi dooft de lichten en gaat naar achter. Met aangepaste muziek overbruggen we de nacht.)

E E R S T E B E D R I J F

Eerste tafereel: Sooi – Ciska – Toon – Tenette – Joske – Joseeke – Pierke – de facteur

(De volgende morgen. Ciska komt uit de keuken. Ze trekt de overgordijnen open, ontsluit de deur en bemerkt dan Pierke, die ligt te slapen.)

CISKA: 't Is niet waar hè. Nu ligt dat zattekulleke hier nog te slapen. Dat heeft onze Sooi weer gelapt. Hela Pierke, wakker worden.

(Ciska schudt Pierke wakker. Pierke heft het hoofd op en kijkt verdwaasd rond.)

PIERKE: Sliep ik?

CISKA: Als een marmot.

PIERKE: Hoe laat is 't?

CISKA: Hoog tijd om te vertrekken.

(Ciska opent de voordeur.)

PIERKE: Is alles gedronken wat betaald is?

CISKA: En nog veel meer. Mijn lei wordt te klein om al uwe poef op te schrijven.

(Pierke komt moeizaam overeind en wankelt onzeker naar de voordeur)

PIERKE: Ciska ge moet eens goed naar me luisteren. Ik heb gewerkt in de kolenmijnen van de Limburg. En daarvoor in de charbonnage van de Wallonie. Ik heb een grote pensioen zulle, beaucoup veel geld. Overmorgen kom ik betalen.

CISKA: Als ge het weer niet vergeet. En uw centen opzuipt voor ge betaald hebt.

PIERKE: Zoiets doet Pierke niet. Nooit of jamais niet. Allee au revoir hè. Et portemonnee vous bien chouchou.

(Pierke vertrekt en Ciska gaat achter de toog. Joseeke komt opgewekt naar binnen.)

JOSEEKE: Morgen moeke, ik ben er al.

CISKA: 'Al'? 't Is 'al' negen uur.

JOSEEKE: En dan? 't Was gisteren laat zulle.

CISKA: Voor mij niet misschien? Maar ik ben 'al' een uur aan 't werk. Maar 't jong volk kan niet uit zijne nest.

JOSEEKE: Als 't moet wel. Onze Jos is al van zeven uur aan 't werk.

CISKA: Neem daar dan een voorbeeld aan.

JOSEEKE: Ja maar moeke, bij de slager moet de vleestoog 's morgens gereed zijn.

CISKA: En in 't café moet de biertoog 's morgens gereed zijn.

JOSEEKE: Zo vroeg komt hier toch geen volk. Of 't zou onze pa moeten zijn.

CISKA: Wat wilt ge daarmee zeggen?

JOSEEKE: Niks. Maar onze pa komt hier 's morgens toch zijn pint drinken.

CISKA: En mag dat niet misschien?

JOSEEKE: Dat heb ik niet gezegd.

CISKA: Maar ge laat mij dat wel verstaan.

(Ciska gaat kwaad naar de keuken. Joseeke roept haar na.)

JOSEEKE: Ik laat u dat niet verstaan! Maar ge wilt niet verstaan wat ik u wil laten verstaan. Versta dat dan!

(Joseeke zet zich verdrietig neer aan een tafel. Sooi komt uit de keuken.)

SOOI: Wat scheelt er kind? Ons moeke loopt rond met zo een lang gezicht . En gij zit hier met zo een triestig snuiteke?

JOSEEKE: Ze zit weer op mijn kap vake.

(Sooi zet zich bij Joseeke.)

SOOI: Ge kent ons moeke toch.

JOSEEKE: Ze loopt altijd maar ambetant sinds ze weet wat ze weet. Enfin ge weet wel.

SOOI: Ik weet het maar al te goed. Ik zal nog eens met haar klappen.

JOSEEKE: Da's toch geen avance.

SOOI: Ge weet maar nooit. Gaat gij maar naar huis. Er is hier toch geen volk. En kom straks maar terug.

JOSEEKE: Da's goed. Tot straks.

SOOI: Ja, tot straks. *(Joseeke vertrekt langs de voordeur. Sooi roept Ciska.)* Ciska! Ciskaaa!

(Ciska komt uit de keuken.)

CISKA: Kunt ge nu geen minuut zonder mij?

SOOI: Nee, ik kan niet zonder u. En daarom moeten we eens klappen.

CISKA: Daar valt hier niets te zeggen.

SOOI: Daar valt hier veel te zeggen. Ge moet wat vriendelijker zijn tegen Joseeke.

CISKA: Heeft madam haar beklag gemaakt?

SOOI: Ze zegt dat gij ambetant loopt tegen haar sinds ge weet wat ge weet. Enfin ge weet wel.

CISKA: Ik weet dat heel goed. En dat is ook zo.

SOOI: We kunnen er toch het beste van maken. Allee, proberen er het beste van te maken.

CISKA: Het beste? Dat ik hier alle dagen tegen het resultaat van uw scheve schaats moet aankijken, is dat het beste?

SOOI: Daar kan Joseeke niets aan doen.

CISKA: Ik wel misschien?. En Toon ocharme.

SOOI: Toon ocharme? Die is geen haar beter dan ik. En gij ook niet.

CISKA: Ik hoor het al. Wij zijn de slechteriken.

SOOI: Hier zijn geen slechteriken. Wij alle vier, ik en Tenette en gij en Toon, wij hebben een zwak moment gehad. Maar wij moeten mekaar niets verwijten. Wij hebben alle vier hetzelfde gedaan.

CISKA: Dat is niet waar. Bij mij en Toon, dat was anders.

SOOI: Ja, dat was anders. 't Was een manneke hè.

(Ciska loopt kwaad naar de keuken.)

CISKA: Klootzak!

SOOI: Amai, dat was raak.

(Tenette komt binnen.)

TENETTE: Dag Sooi. Is Ciska er niet?

SOOI: Ge komt toch niet voor ons Ciska?

TENETTE: Nee, ik ben blij dat ik u zie.

SOOI: Pas maar op dat ons Ciska dat niet hoort.

TENETTE: Waarom? Dat is toch allemaal voorbij, vergeven en vergeten.

SOOI: Voor ons Ciska niet. Het botert niet tussen haar en Joseeke. 't Was weer ambras.

TENETTE: Dat vind ik niet schoon van Ciska.

SOOI: Ik ook niet. Maar ze heeft het er nog altijd moeilijk mee.

TENETTE: En ik dan? Denkt ge dat het voor mij zo plezant is om alle dagen tegen onze Toon zijn scheve schaats te moeten aankijken?

SOOI: Nu klapt ge al juist gelijk ons Ciska.

TENETTE: Ik maak ook juist hetzelfde mee.

SOOI: Maar dat is toch allemaal voorbij, vergeven en vergeten. Ge komt het zelf te zeggen.

TENETTE: Ik probeer mijn eigen dat wijs te maken. Maar dat lukt niet.

SOOI: Ik versta dat. 't Is voor niemand gemakkelijk. Maar de kinderen mogen daarvan het slachtoffer niet zijn.

TENETTE: Dat weet ik. En ik probeer vriendelijk te zijn. Maar van tijd als ze naast mekaar staan vlees uit te benen of worsten te draaien. Toon naast Jos, twee linkse poten. Als den éne een valing heeft, heeft den andere een bronchite. Dat is vader en zoon als twee druppels water. En die vader, dat is mijne vent. Maar die zoon, dat is mijne zoon niet Sooi.

(Tenette is het wenen nabij en zet zich aan een tafel met de rug naar de deur. Sooi zet zich dicht naast haar, neemt troostend haar hand vast en legt zijn arm om haar schouders. Toon komt rechts voorbij het raam, opent heel stillekes de deur en luistert mee.)

SOOI: Kom Tenetteke, ge moet daar niet voor wenen. 't Leven is nu eenmaal zo. Wat gebeurd is, is gebeurd.

TENETTE: Maar van tijd heb ik het kwaad om te doen of er niets aan de hand is.

SOOI: Dat is toch normaal. Maar 't vlees is zwak. We moeten onszelf niets verwijten.

TENETTE: Sooi, mag ik eens iets vragen?

SOOI: Jazeker Tenetteke, aan mij moogt ge alles vragen.

TENETTE: Awel hè, één ding zou ik willen weten.

(Toon stuift naar binnen.)

TOON: Wat er hier gevoemeld wordt? Dat wil ik wel eens weten?

(Sooi en Tenette vliegen recht en uit mekaar.)

TENETTE. Hier wordt niks gevoemeld. Ik kwam voor Ciska. Ik moest haar iets zeggen.

TOON: Maar ze was er niet. En dan hebt ge het maar aan Sooi gezegd.

TENETTE: Ik heb niets gezegd.

SOOI: Dat klopt. Tenette heeft niets gezegd. Alleen ik heb gezegd ...

TOON: Dat 't vlees zwak is.

SOOI: Awel ja, die preparee van gisteren. Die was nogal slap gekruid. Allee naar mijn goesting toch. En dat heb ik haar gezegd.

TENETTE: En voor de rest is hier niets gebeurd.

TOON: En ik moet dat geloven zeker. Zeg liever wat hier aan de hand is?

SOOI: Toon, hier is helemaal niets aan de hand.

TOON: Maar ge hield ze wel vast.

SOOI: Wie? Tenette?

TOON: Nee, haar hand.

SOOI: Alleen haar hand, meer niet.

TOON: Maar uwen arm lag om haar schouder.

SOOI: Ja, omdat ze schreeuwde...

TOON: Van plezier?

TENETTE: Nee, van verdriet.

SOOI: En daarom wilde ik haar troosten.

TOON: Nonde miljaarde miljaarde miljaar, daar hebt ge't! Mijnheer wil madame weer troosten. Maar ik zweer bij mijne patroonheilige, de heilige Sint-Antonius met het varken, dat dat deze keer niet zal pakken!

SOOI: Ja maar, deze keer wilde ik haar niet zo hard troosten.

TOON: Dat ken ik.

TENETTE: Maar al te goed, dat weten we.

TOON: Wat weten we?

SOOI: Wat we weten. Tenette heeft het daar nog altijd moeilijk mee. En ons Ciska ook.

TOON: Dat zijn toch oude koeien.

SOOI: Maar hun kalveren lopen hier wel rond.

TOON: Dat zijn geen kalveren niet meer. Dat zijn ferm jonge vaarzen geworden.

SOOI: Dat moogt ge zeggen.

TOON: En daar mogen we fier op zijn.

TENETTE: Dat ben ik ook.

TOON: Wat zit ge hier dan te janken? Ga liever naar huis. Daar is al volk in de winkel. En Joske moet nog zwarte pensen maken. Die kan niet tegelijk voor en achter zijn.

TENETTE: Dan zoudt ge beter zelf gaan helpen.

TOON: Ik moet eerst iets drinken. Zonder diesel draait mijne moteur niet.

(Tenette haalt haar schouders op en gaat rechts voorbij het raam naar huis. Sooi gaat achter de toog. Toon zet zich neer op een barkruk voor de toog.)

SOOI: Wat mag het zijn Toon?

TOON: Is Ciska er niet?

SOOI: Toch wel. Maar ik kan ook schenken zulle.

TOON: Van een vrouwenhand smaakt dat beter.

SOOI: Kom, drink er éne van mij. Op onze vriendschap.

TOON: Een schone vriendschap. Ik kan u gene seconde met mijn vrouw alleen laten of ge zit samen als tortelduiven te trekkebekken.

SOOI: Toon pas op verdomme. Wat zijn dat voor manieren?

TOON: Voor mijn part zijn dat varkensmanieren. Schenk rap een pint, voor mij alleen. Voor u kan er vandaag gene vanaf.

SOOI: Houd uw pint, zeveraar. Ciska! Volk voor u!

(Ciska roept van in de keuken.)

CISKA: Wie is't?

SOOI: Dat varken van Sint-Antonius!

(Sooi verdwijnt in de keuken waarna Ciska binnenkomt. Ze schenkt Toon een glas bier in en zet zich naast hem op een barkruk voor de toog.)

CISKA: Onze Sooi draait nogal over zijn toeren. Als hij maar niet heet loopt.

TOON: Dat kan niet meer, hij staat al heet. Ge had ze moeten bezig zien.

CISKA: Wie?

TOON: Uwe Sooi en ons Tenette. Arm over de schouder. Polleke vast.

CISKA: Dat spel gaat toch niet herbeginnen?

TOON: Ik vrees van wel. Hij wilde ons Tenette weer troosten. Maar deze keer niet zo hard, zei hij.

CISKA: Dat ken ik van onze Sooi. Als hij ergens aanbegint is hij niet te stoppen.

TOON: Gij kunt het weten hè. Ik ben er mee weg. Tot straks misschien.

CISKA: Misschien?

TOON: Ik zal zien. Ons Tenette slaat groen uit van jalousie als ik naar hier kom.

CISKA: Ze zou beter naar haar eigen kijken. Ze deugt zelf voor gene cent.

TOON: Voilà, zo is't. Allee tot straks.

CISKA: Ja, tot straks.

(Toon drinkt zijn glas leeg en vertrekt. Aan de deur botst hij op Joske.)

TOON: Awel jong, wat komt gij hier doen?

JOSKE: Hetzelfde als jij, éne drinken.

TOON: Ja maar, dat kan zo maar niet onder de werkuren, hè manneke.

JOSKE: Als dat voor u kan, kan dat voor mij evengoed.

TOON: De baas kan zich dat permitteren.

JOSKE: Als de gast zijne nikkel alleen wil afdraaien ja.

TOON: Ik moest vroeger alles alleen doen. Maar nu ik een gast heb, begin ik te werken wanneer ik wil.

JOSKE: Noemt jij dat werken? Wat rondhangen in het werkhuis tot het café opengaat. En dan, rits de pijp uit naar hier.

TOON: Voor die éne keer dat dat gebeurt.

JOSKE: Ene keer? 't Is begot alle dagen hetzelfde liedje.

TOON: En dan? Dat zijn mijn zaken.

JOSKE: En als ik eens rap tot hier loop zijn dat mijn zaken.

TOON: 't Is al goed. Maar trek het niet te lang.

JOSKE: Niet langer als nodig.

TOON: Hoe lang is dat?

JOSKE: Ongeveer een meter.

TOON: Zeker niet langer hè.

(Toon vertrekt. Joske komt verder naar binnen.)

JOSKE: Waar is Joseeke?

CISKA: Naar huis.

JOSKE: Naar huis? Waarom ?

CISKA: Daarom. Ambras. Met mij.

JOSKE: Wat scheelt er nu weer?

CISKA: Ze kan niet verdragen dat hare pa hier een pint komt drinken.

JOSKE: Daar geloof ik niets van.

CISKA: Natuurlijk niet. Gij kunt dat ook niet verdragen.

JOSKE: Ik kan dat heel goed verdragen. Maar 's morgens, met al dat werk verdomme. Voor mij is dat niet plezant zulle.

CISKA: 't Is uw eigen schuld.

JOSKE: Ja? Hoe dat?

CISKA: Had blijven studeren. In Leuven. Ge had de kans. Maar nee, mijnheer moest 'persee' slager worden. Om met Joseeke te kunnen trouwen.

JOSKE: Daar heb ik nog gene minuut spijt van gehad.

CISKA: Ik wel. Meer dan ge denkt. Maar u kan dat niets schelen. Gij hebt uwe kop kunnen uitwerken. Maar ik zit ermee.

(Ciska gaat wenend naar de keuken. Joske gaat achter de toog en schenkt zich een glas bier. Joseeke komt binnen langs voor.)

JOSKE: Amai, dat gaat hier van kwaad naar erger.

JOSEEKE: Daarzie begot. De slager is cafébaas geworden.

JOSKE: Dat moet wel als de cafébazin er vandoor trekt.

(Joske komt van achter de toog met een glas bier in de hand.)

JOSEEKE: Ge drinkt uw bier wel zelf op.

JOSKE: Ah ja, hè Joseeke, een cafébaas die zijn eigen bier niet mag...

JOSEEKE: ... da's zo erg als een slager die zijn vlees aan de hond voedert. Maar zeg eens, moet gij niet aan 't werk zijn?

(Joske en Joseeke zetten zich aan een tafeltje.)

JOSKE: Eigenlijk wel. Maar ik kan u zolang niet missen. En mijn pinteke ook niet.

JOSEEKE: Lach maar gij. Daar valt hier nochtans niet veel te lachen.

JOSKE: Dat weet ik. Ons moeke is er nog altijd niet gelukkig mee dat ik slager ben geworden.

JOSEEKE: En dat is mijn schuld?

JOSKE: Zoiets ja. Als ik niet verliefd was geworden op u, dan was ik nu 'kinesinetherapeut' zoals onze pa dat zo schoon kan zeggen in plaats van slager.

JOSEEKE: Daar ligt het kalf niet gebonden. Als wij niet getrouwd waren, was heel hun affaire niet aan 't licht gekomen. En daarom zijn wij de sigaar.

JOSKE: Da's juist wat dat ge zegt. Maar ja, wat doet ge daaraan. Ik zal maar gaan werken zeker.

(Joske drinkt zijn glas leeg en maakt aanstalten om te vertrekken.)

JOSEEKE: Ja, stap het maar af. Dat is het gemakkelijkste. Weglopen voor de problemen.

JOSKE: Die ge zelf maakt.

JOSEEKE: Die uw moeke maakt maar gij wilt dat niet zien.

JOSKE: Ik zie wat ik zie...

JOSEEKE: ... door een gekleurde bril!

JOSKE: *(recht)* Verdomme Joseeke!

JOSEEKE: *(recht)* Verdomme Joske!

JOSKE: *(verschrikt)* Joseeke toch. We gaan zelf toch geen ruzie maken.

JOSEEKE: Als 't moet wel.

(Joseeke zet zich weer neer.)

JOSKE: Maar 't moet niet zulle. Allee, ik ben ermee weg hè. Niet meer kwaad zijn hè....

JOSEEKE: *(kalm)* Ik ben niet kwaad. *(roept)* Alleen maar razend!

JOSKE: Dan ben ik zeker weg. Tot straks hè *(vleiend)* caféwifveke.

JOSEEKE: Ja tot straks, pensendraaier- ke

JOSKE: Da's al beter. Bye bye.

JOSEEKE: *(imiteert)* Bye bye. *(Joske vertrekt naar de slagerij. Joseeke neemt het leeg glas van Joske en gaat achter de toog)* Gij schat het allemaal licht jong. Ge moest eens in mijn schoenen staan.

(Bomma Matil komt binnen.)

JOSEEKE: Ha dag bommake, ge zijt er al.

BOMMA: Ja't kind, ja't .

JOSEEKE: Hebt ge goed geslapen?

BOMMA: Gelijk een os.

JOSEEKE: Ge komt voor uw stuk chocolade zeker?

BOMMA: Ja't kind, ja't.

(Joseeke geeft Bomma een reep chocolade en deze vertrekt.)

JOSEEKE: Zijt ge er al mee weg?

BOMMA: Is dat al wat ge weet?

JOSEEKE: Zou ik meer moeten weten?

BOMMA: 't Zou toch kunnen dat gij iets weet wat ik nog niet weet. Allee, ge weet wel.

JOSEEKE: Dat zou kunnen maar dat is niet zo. Maar als ik iets weet wat gij nog niet weet, zijt gij de eerste die het mag weten.

BOMMA: Da's goed kind. Dag hè.

JOSEEKE: Dag bommake. Tot morgen hè. Amai, die is weer content.

(Bomma vertrekt. Aan de buitendeur loopt ze de facteur tegen het lijf. Deze is van links voorbij het raam gekomen.)

BOMMA: Ha facteur, mijn gazet?

FACTEUR: Die zit al in de bus Matilleke.

BOMMA: Is dat al wat ge weet?

FACTEUR: De rest staat in de gazet. Dag Matilleke.

(Feelke komt verder naar binnen.)

FACTEUR: Goede morgen deze morgen. Laat deze mooie morgen zorgen voor een morgen zonder zorgen. Da's toch schoon gezegd hè.

JOSEEKE: Amai, ik val om van bewondering.

FACTEUR: Oei oei, daar scheelt iets. Ik zie het aan uw gezicht. Ruzie met Joske?

JOSEEKE: Geen ruzie. 't Hangt mij allemaal de keel uit.

FACTEUR: Als ik kan helpen moet ge 't maar zeggen.

JOSEEKE: Laat maar zitten. Dat zijn familiezaken. Is er post?

(Joseeke komt van achter de toog en gaat tot bij de facteur.)

FACTEUR: De gazet.

JOSEEKE: Is dat alles?

FACTEUR: Verwacht ge iets?

JOSEEKE: Niet echt. Maar ik zou graag eens een brief krijgen.

FACTEUR: Wil ik u eens een brief schrijven?

JOSEEKE: Gij? Wat zoudt gij schrijven?

FACTEUR: Een liefdesbrief. Om te lachen hè.

JOSEEKE: En Joske die vinden zeker. Ge zoudt niet blijven lachen.

FACTEUR: Wat zou die doen, denkt ge?

JOSEEKE: U in zijn worsten draaien, dat doet die.

FACTEUR: Oei oei, dat zie ik niet zitten. Ik wil alleen maar helpen. Dat is 't liefste wat ik doe.

JOSEEKE: Gij zijt een goede mens gij.

FACTEUR: Ja maar, dat weet ik. Tot morgen hè. Dag Joseeke.

JOSEEKE: Dag facteurke.

FACTEUR: Theofiel is de naam. Feelke voor mijn vrienden.

JOSEEKE: En ben ik daarbij?

FACTEUR: Als gij dat wilt, heel graag.

JOSEEKE: Dag Feelke.

FACTEUR: Dag Joseeke. One two three o'clock four o'clock rock, five six seven o'clock eight o'clock rock.....

(De facteur vertrekt zingend en dansend)

JOSEEKE: Een toffe gast onze nieuwe facteur.

(Sooi komt uit de keuken en kijkt in het rond.)

SOOI: Ha Joseeke, ge zijt al terug. Ik dacht dat ik u hoorde spreken.

JOSEEKE: Dat zal tegen mijn eigen geweest zijn. Is ons moeke al gekalmeerd?

SOOI: Gekalmeerd? Maar kind lief, de orkaan 'Ciska' is pas losgebarsten.

JOSEEKE: Dan hoepel ik op voor ze mij meesleurt.

SOOI: Dat is het beste wat ge kunt doen. Kom na de middag de windkracht nog maar eens opmeten.

JOSEEKE: Dat is goed vake. Dan kan ik vandaag eens lekker koken om mijn ventje te verwennen. Tot straks hè.

SOOI: Tot straks kind. Die jeugd, dat is toch schoon hè. Eens lekker koken om het ventje te verwennen. Hier zal het wel een zure pekelharing zijn en patatten met ajuinsaus. Alhoewel, zo slecht is dat ook niet zulle.

Tweede tafereel: Sooi – Bertien – Pierke – de pastoor – de koster – Soeur Angelikske

(Pierke komt duidelijk beschonken naar binnen.)

SOOI: Amai, wat gooien ze nu binnen. Den overschot van de koolputten uit de Walenpays. Bonjour monsieur Pierre. Comment ça va?

PIERKE: Ca va si, ça va sa, ça va seul nespas. Geef mij eens een grote pint Sooi. Goed vol hè.

SOOI: Zo vroeg op de dag?

PIERKE: Een mens moet toch ergens beginnen.

SOOI: Gij zijt precies al lang begonnen. Pierke heeft weer geld. En 't moet weer zo rap mogelijk op.

PIERKE: Het geld moet rollen. Want het bier moet stromen. Of het vat (de bak) blijft vol. Schol.

(Pierke drinkt en zet zich op een barkruk op de hoek van de toog. In de loop van het volgende tafereel legt hij de kaarten en mengt zich af en toe in het gesprek. Bertien komt binnen.)

SOOI: Dat is wijze praat. Ha dag Bertien.

PIERKE: Dag Bertieneke.

SOOI: Al zo vroeg op stap meiske?

BERTIEN: Ja Sooi. Ik heb een borrel nodig. En pak zelf ook iets. En voor Pierke ook.

(Bertien zet zich neer aan een tafel. Sooi schenkt een glas in voor Pierke.)

SOOI: Wat scheelt er zoal? Gaat het niet?

BERTIEN: Nee, vandaag niet. 't Is vandaag een jaar geleden dat mijne Tuur gestorven is.

SOOI: Is dat al een jaar geleden? God wat vliegt de tijd voorbij hè. Tuur was de beste facteur die we ooit gehad hebben. Die vent is veel te vroeg moeten gaan hè.

PIERKE: Ja, veel te vroeg hè.

BERTIEN: En daarom heb ik vandaag zoveel verdriet. En heb ik een borrel nodig.

SOOI: Dat geloof ik heel graag meiske. Hierzie, een straffe druppel. Dat zal u deugd doen.

(Sooi schenkt een borrel voor Bertien en voor zichzelf.)

BERTIEN: Voor op de lei hè Sooi.

SOOI: Niks op de lei. Ik trakteer. Om de verjaardag van Tuur zijn dood te vieren.

PIERKE: Te gedenken Sooi, te gedenken.

SOOI: Dat wilde ik zeggen, te gedenken. Schol! Op Tuur

PIERKE: Schol Tuur.

BERTIEN: Op mijnen Tuur. Schol jong.

(Sooi, Bertien en Pierke drinken. De pastoor komt binnen. Sooi gaat terug achter de toog.)

PASTOOR: Ha Bertien, wat zie ik? Op café. En helemaal alleen. Past dat wel voor een vrouwmens?

BERTIEN: Als dat voor een mansmens past, zal dat voor een vrouwmens ook wel passen.

PASTOOR: Dat zegt gij. Maar andere mensen denken daar misschien anders over 'zelle'.

BERTIEN: Dat ze denken wat ze willen. En zet u er bij. Dan ben ik niet alleen.

(De pastoor zet zich tegenover Bertien)

PASTOOR: Merci Bertien, ik ben echt blij dat ik u nog eens zie, 'zelle'.

BERTIEN: Ja, dat is een hele tijd geleden, mijnheer pastoor.

PASTOOR: Een hele tijd, inderdaad. Ik zie u zelfs niet meer in de kerk. Gaat gij zondags nog wel naar de heilige mis?

BERTIEN: Nee mijnheer pastoor, ziet ge. Mijne jas is versleten. En daarmee.

PASTOOR: Ja maar, Bertien, O.L.Heer kijkt niet naar het uitwendige 'zelle'. Voor hem telt alleen het inwendige, wat vanbinnen zit.

(Bertien drinkt haar druppel leeg.)

BERTIEN: Maar de voering is ook kapot. Drink een druppel mee, mijnheer pastoor, éne van mij.

PASTOOR: Dat zou ik heel graag doen. Maar ge weet dat ik nooit drink.

BERTIEN: Ook goed, ik wil u tot niets verplichten.

PASTOOR: Dat weet ik meisje. Maar om u een plezier te doen én omdat ge zo blijft aandringen, wil ik voor éne keer een uitzonderingske maken 'zelle'.

BERTIEN: Soooooiiiiii!

SOOI: Ja Bertien?

BERTIEN: Geef de pastoor een druppel. En voor mij ook nog éné.

PASTOOR: Voor u ook nog éne? Is dat niet wat veel?

BERTIEN: Wanneer is het 'wat veel' hè mijnheer pastoor? Van tijd heb ik dat nodig. Vooral als ik verdriet heb.

PASTOOR: Maar verdriet verdrinken is niet goed 'zelle'. Daar kunt ge verslaafd van geraken. Ge hebt het zelf meegemaakt met uwe Tuur. Dat was op het einde een wandelend jenevervat.

BERTIEN: Niet overdrijven hè, mijnheer pastoor.

(Pierke zit aan de toog met de kaarten te spelen.)

PIERKE: Zwarte zot!

(De pastoor veert recht en gaat tot bij Pierke.)

PASTOOR: Let op uw woorden hè gij!

PIERKE: Ik zeg toch niets.

PASTOOR: Gij zei: zwarte zot.

PIERKE: Ik had hem nodig om op mijn blote madam te leggen.

(De pastoor zet zich terug bij Bertien)

PASTOOR: Dat zat kalf, een echte 'alcolieker', juist gelijk uwe Tuur.

BERTIEN: Mijnen Tuur was geen 'alcolieker'. Hij dronk alleen omdat de mensen hem dat presenteerden. En hij niet 'nee' kon zeggen.

PASTOOR: Zo begint het hè. Niet 'nee' kunnen zeggen. Eerst komt de gewenning en dan, zonder dat ge het weet, sluipt de verslaving in uw lijf. Pas maar goed op dat ge uwe Tuur niet achterna doet, die zatlap.

BERTIEN: Mijnheer pastoor, ik wil van mijnen Tuur geen kwaad woord horen. En zeker vandaag niet. 't Is vandaag juist een jaar gelden (*Bertien begint te wenen.*) dat mijnen Tuur ocharme gestorven is. En daarom heb ik zoveel verdriet. En heb ik een borrel nodig.

(Bertien drinkt haar glas leeg en steekt het omhoog om een andere borrel te vragen.)

PASTOOR: Is dat al een jaar geleden? Daar verschiet ik nu toch van 'zelle'.

(De pastoor kijkt in zijn boekje)

BERTIEN: Ja mijnheer pastoor, de tijd vliegt als ge zelf niet in de miserie zit.

PASTOOR: Dat is waar Bertien. Maar ik verschiet van heel wat anders 'zelle'.

BERTIEN: Van wat dan wel als ik dat weten mag?

PASTOOR: Dat zal ik u eens rap vertellen. Voor zover ik kan zien in mijn boekje hebt ge voor uwe Tuur geen jaargetijde laten doen voor zijn zielenzaligheid. Nu moet hij misschien een jaar langer brommen in het vagevuur. Door uw schuld. Denk daar maar eens goed over na. En nu ben ik ermee weg. Salu
(De pastoor gaat buiten. Bertien maakt een wegwerpgebaar en maakt aanstalten om de borrel van de pastoor zelf leeg te drinken. Op dat moment komt de pastoor terug naar binnen.)

Verdorie, dat zou ik nog vergeten, mijne borrel. Allee, op Tuur zijn zielenzaligheid.

(De pastoor neemt de borrel en drinkt hem in één teug leeg.)

Gij waart anders bekwaam om die zelf leeg te drinken hè Bertien. Zo zoudt ge helemaal op uwe Tuur trekken hè. En dat wil ik niet op mijn geweten 'zelle'. Allee, iedereen nog een goede dag.

(De pastoor vertrekt. Bertien maakt nogmaals een wegwerpgebaar.)

SOOI: Amai Bertien, die is op zijne teen getrapt 'zelle'.

BERTIEN: Op zijne portemonnee wilt ge zeggen.

(Bertien steekt haar glas omhoog om nog een andere borrel. Sooi schenkt in.)

SOOI: Onze brave herder wil dat zijn schapen zeker in de hemel komen.

BERTIEN: En daarvoor moet ik afdokken.

SOOI: Ha ja hè Bertien, om een mis te laten doen. Om voor uwe Tuur de hemel af te kopen.

BERTIEN: Smeergeld betalen wilt ge zeggen. Zou dat helpen denkt ge?

SOOI: Ge weet maar nooit. Smeergeld doet soms wonderen om ergens binnen te geraken. Allee, hier op aarde toch. En misschien is 't hierboven al geen haar beter.

BERTIEN: Mijnen Tuur was facteur. Die mag overal binnen. En de weg vinden is voor hem geen probleem. Hij is niet anders gewoon.

SOOI: Da's waar Bertien. Ik ben er dikwijls van verschoten dat Tuur zijn brieven altijd in de juiste bus stopte.

BERTIEN: Dat was niet moeilijk zulle Sooi. Het adres stond er op.

SOOI: Ha ja, nu snap ik het.

BERTIEN: Wat ik niet snap is wat die van hierboven allemaal uitsteekt.

(Bertien klopt met de vinger op tafel om Sooi uit te nodigen zich bij haar neer te zetten.)

SOOI: Hoezo Bertien?

(Bertien leunt vertrouwelijk naar Sooi en legt haar arm op zijn schouders.)

BERTIEN: Awel hè. Hij schiep Eva omdat Hij vond dat Adam niet alleen moest blijven. Maar mijnen Tuur en ik, wij waren met ons twee. En dan roept hij mijnen Tuur terug, zonder iets te vragen. Hij moest toch weten dat ik mijnen Tuur niet kan missen.

SOOI: Ja Bertien, Gods wegen zijn ondoorgrondelijk. Misschien heeft Hij hier op 't dorp nog wel een Adam rondlopen die op zoek is naar een Eva.

BERTIEN: Wa... wat wilt ge daarmee zeggen Sooi?

SOOI: Dat gij misschien zo een Eva zijt voor de één of andere Adam.

BERTIEN: Nee Sooi, dat nooit. Daarbij ik zie hier gene Adam rondlopen die mij zou willen.

(Sooi doet teken naar Pierke.)

SOOI: Daar zie, aan de toog.

PIERKE: Ik ben Adam niet. Ik ben Pierke. En Sooi is zo zot als een deur.

(De koster is binnengekomen.)

SOOI: Of daar, onze koster, nog een eenzame Adam. Die heeft er al zijn ribben voor over om aan een Eva te geraken.

KOSTER: 'Akkerdjie', nog gene noen en al drank van doen. Valt er iets te vieren Bertieneke?

SOOI: 't Is vandaag de verjaardag van de dood van Tuur. En daar drinken wij een borrel op.

KOSTER: Dan doe ik mee. Verjaardagen, daar moet op gedronken worden hi ha ho. Een borrel Sooi. En voor Bertieneke en Pierke ook. Maar op haar kosten want 't is den Tuur die verjaart.

(Sooi vult de glazen.)

BERTIEN: 't Is wel een triestige verjaardag hè koster. 't Is de verjaardag van zijn dood hè.

KOSTER: Geboren worden en doodgaan, dat is het leven Bertieneke. En alles verjaart. Maar de éne verjaardag is de andere niet. Dat moeten we erbij nemen.

BERTIEN: 't Is wel niet altijd even gemakkelijk. Ik ben al een jaar helemaal alleen.

(Bertien begint te wenen. De koster zet zich heel dicht naast Bertien.)

KOSTER: 'Akkerdjie', dat is lang Bertieneke, veel te lang. Weet ge wat ge moest doen? Nee? Hertrouwen meiske, hertrouwen met een andere vent.

SOOI: Met dezelfde zal nogal moeilijk zijn hè koster.

BERTIEN: Hertrouwen? Dat kan ik niet, nog niet. Misschien nooit niet.

KOSTER: Ge zou dat toch eens moeten proberen zulle.

BERTIEN: Proberen? Gelijk de poedel van Sus van dikke Lus met de keffer van Jet van dikke Tet.

KOSTER: Neenee, niet te veel laten snuf... snuf... snuffelen Bertieneke. Ik zal u wel helpen.

BERTIEN: Van bed op stro zeker.

KOSTER: Neenee Bertieneke, wij blijven in ons beddeke, met ons voetekes tegeneen. En dan spelen we vake en moeke. Zal ik al eens proberen met één klein kuske?

(De koster wil Bertien kussen maar deze duwt hem weg en staat recht.)

BERTIEN: Zijt ge zot gij! Ik wil dat niet! En vandaag zeker niet. Op de verjaardag van mijnen Tuur zijn dood.

KOSTER: Tuur gaat daar niets van zeggen zulle. Die waakt over u van uit de hemel. En ik zal over u waken hier op aarde.

(De koster wordt handtastelijk. Bertien duwt hem weg. Ze is redelijk beschonken en gaat met onzekere stappen naar de deur.)

BERTIEN: Ik wil er niet van weten, lelijke zot.

PIERKE: Ze wil er niet van weten, lelijke zot. Wacht Bertinneke poezeminneke, ik ga met u mee, als ik mag. Ik zal u heel hard troosten zulle.

(Pierke komt van zijn barkruk en gaat Bertien achterna.)

SOOI: Niet **te** hard hè Pierke.

(Bertien en Pierke 'wiggewaggelen' samen voorbij het venster raam.)

KOSTER: 'Akkerdje', wat heb ik nu weer verkeerd gedaan?

SOOI: Alles koster. Ge vliegt er op als een bronstig beest. Ge moet dat anders aanpakken.

KOSTER: Ze heel hard troosten zeker. Gelijk gij met Tenette.

SOOI: Koster, ge moet goed oppassen hè.

KOSTER: Ik pas al meer dan veertig jaar goed op Sooi. En ik loop hier nog altijd rond. Maar wel alleen.

SOOI: Dat is uw eigen schuld koster. Mag ik u eens goede raad geven?

KOSTER: Ge kunt de boom in met uwe goede raad. Weet ge het nog van toen met Katrien. Ik moest ze van u een serenade brengen onder haar venster. Om ze zo in mijn bed te krijgen. Maar wat kreeg ik? Juist, hare pispot op mijne smikkel.

SOOI: Daar kon ik niets aan doen hè koster. Ge had maar wat schoner moeten zingen.

(Soeur Angelikske wandelt voorbij het raam. De koster, die naar buiten kijkt, ziet haar en loopt naar buiten.)

KOSTER: Daar verdomme, soeur Angelikske. Dag soeur Angelikske!

SOEUR ANGELIKSKE: Ha dag koster.

KOSTER: Hebt ge gene dorst?

SOEUR ANGELIKSKE: Ik weet het niet koster...

KOSTER: Natuurlijk hebt ge dorst. Kom binnen en drink een limonadeke.

SOEUR ANGELIKSKE: Zou ik dat wel doen?

KOSTER: Natuurlijk doet ge dat. Kom maar binnen, kom.

(Soeur Angelikske komt binnen en de koster schuift een stoel bij.)

Zet u hier maar aan een tafeltje zulle. Sooi, geef soeur Angelikske eens rap een limonadeke. En voor mij een waterke, zoals gewoonlijk.

SOOI: Een waterke zoals gewoonlyk? Dat is dan toch een gewoonte die ik van u niet gewoon ben koster.

(Sooi gaat achter de toog om te schenken. De koster zet zich bij het zusterke aan tafel.)

KOSTER: En hoe gaat het ermee soeur Angelikske? Dat is lang geleden dat ik u nog gezien heb zulle.

SOEUR ANGELIKSKE: Ja koster, dat is een hele tijd geleden. En met mij gaat alles goed. En met u? Gaat ge nog altijd vissen?

KOSTER: Jazeker, soeur Angelikske, als ik tijd heb. Als ik nog eens 'ritskes' vang zal ik ze aan de kloosterpoort komen afgeven zulle. Is 't goed?

SOEUR ANGELIKSKE: Maar dat moet niet koster, daarom vraag ik dat niet.

KOSTER: Dat weet ik. Maar toch doe ik het, speciaal voor u.

SOEUR ANGELIKSKE: Zeg koster, gij hebt precies een boontje voor mij hè.

KOSTER: Ja zusterke, een boon zo dik als een duivenei. Ik vind u het schoonste zusterke van heel het klooster.

(Sooi zet de limonade en het water op tafel en gaat terug achter de toog.)

SOOI: De koster bedoelt dat hij een heel grote bewondering heeft voor u soeur Angelikske. En heel veel respect.

SOEUR ANGELIKSKE: Ik weet wat hij bedoelt Sooi. De koster is een brave man. En een goede vriend, hè koster?

KOSTER: Jazeker zusterke. Ik ben uwe beste vriend. Ik denk heel dikwijls aan u. En soms begrijp ik niet dat zo een schoon meisje – dat mag ik toch zeggen hè zusterke – dat zo een schoon meisje als gij kunt leven tussen die kloostermuren.

SOEUR ANGELIKSKE: Ik voel mij daar heel goed koster.

KOSTER: En hebt ge nooit eens behoefte aan het wereldse? Gaat ge later geen spijt krijgen dat ge nooit een man gekend hebt in uw leven?

SOEUR ANGELIKSKE: Wie zegt dat ik nooit een man gekend heb koster?

KOSTER: Een man gekend? Gij? Is 't echt? Nu snap ik het. Die smeerlap heeft u laten zitten. En daarom zijt gij naar 't klooster gegaan.

SOEUR ANGELIKSKE: Maar neen koster, ik had een hele brave jongen. Maar ik voelde dat ik een andere roeping had. Ik wilde de bruid worden van ons Heer.

KOSTER: Maar waarom de bruid van ons Heer? Die heeft er al zoveel. De kloosters zitten er vol van. En 't schoonste van al, Hij doet er niks aan.

SOEUR ANGELIKSKE: Daarom zijn wij ook gewijde maagden hè koster.

KOSTER: Gewijde maagden? Daar is toch niks geen plezier aan. Hebt ge nooit goesting om u eens goed te laten gaan?

SOEUR ANGELIKSKE: Eerlijk gezegd, neen koster, toch niet.

KOSTER: Maar soms hoort ge toch van een nonneke dat haar kap over de haag zwiert.

SOEUR ANGELIKSKE: Mijn kap staat nog goed vast op mijne kop koster. Ik heb mijn keuze gemaakt: ons Heer blijft mijn bruidegom.

KOSTER: En een trapke lager ziet ge niet zitten?

SOEUR ANGELIKSKE: Hoe bedoelt ge koster?

KOSTER: Ik bedoel, een dienaar van ons Heer, zoals ... zoals ...

SOOI: De pastoor bijvoorbeeld.

KOSTER: Nee Sooi, toch de pastoor niet zeker. Ik bedoel iemand nog lager, iemand zoals ik, een koster.

SOEUR ANGELIKSKE: Koster gij zijt een echte grappenmaker hè. Maar ik kan daar mee lachen zulle. En moest ik er ooit aan denken om mijn kap over de haag te zwieren dan laat ik het u zeker weten.

KOSTER: Nu maakt ge mij blij zie zusterke. En ge moet daar niet te lang over nadenken zulle. Ge zult daar nooit spijt van krijgen, dat zweer ik u.

SOEUR ANGELIKSKE: Koster ik heb wel gezegd “moest ik er ooit aan denken” hè. En vergeet niet dat zusterkes ook van een grapje houden. Nu moet ik echt gaan. Dag Sooi. Dag koster.

KOSTER: Nog een klein momentje soeur Angelikske. *(De koster loopt achter de toog en neemt eerst één en dan nog een tweede reep chocolade)* Hier zie, pak nog een reep chocolade mee. Of neem er maar twee. En snoep die lekker op in 't klooster. Ge moet daar zo een blokske vanaf breken hè zusterke. En dat in uw mondeke steken. En dan zo zachtekes op uw tongske laten smelten. Ho zalig, lekker. En dan moet ge nog eens aan mij denken. En misschien, ge weet toch nog wat ge gezegd hebt hè?

SOEUR ANGELIKSKE: Ik had beter niets gezegd vrees ik. Want gij meent dat precies. Dag allebei.

(Soeur Angelikske vertrekt.)

KOSTER: Sooi ik ben echt jaloers jong.

SOOI: Jaloers? Op wie dan wel?

KOSTER: Op dat blokske chocolade op het tongske van soeur Angelikske.

SOOI: Gij zou liever zelf op haar tongske wegsmelten hè koster.

KOSTER: *(in extase)* Ja Sooi, dat moet zalig zijn, ‘akkerdje’ zalig.

SOOI: Ik denk dat ze liever chocolade eet koster.

KOSTER: Hebt ge gehoord wat ze zei? Ze gaat haar kap misschien over de haag zwieren. En ze laat het mij direct weten. Zou ze dat echt doen denkt ge?

SOOI: Ik denk het wel koster.

KOSTER: Echt waar? En wanneer ...?

SOOI: Zo rap als Pasen op aswoensdag valt en Kerstmis op de eerste januari.

KOSTER: Nooit dus.

SOOI: Daar vrees ik voor.

KOSTER: 't Is toch zonde hè Sooi. Dat zo een fris bloemeke moet verwelken tussen dikke kloostermuren zonder ooit gebloeid te hebben.

SOOI: Dat is haar keuze hè koster. En zet soeur Angelikske nu maar rap uit uwe kop. Ge hebt andere katten te geselen. Zie eens wie daar aankomt.

(Katrien komt voorbij het raam.)

KOSTER: 'Akkeerdjie', Katrien . Die zie ik liever vanachter dan van voor. Lopen koster. Wegwezen gelijk de bliksem.

SOOI: Ge vergeet wel te betalen hè. Twee pinten en twee repen chocolade.

Derde tafereel: Sooi – Katrien – Toon – koster.

(De koster loopt naar de deur en botst op Katrien.)

KATRIEN: Ha dag kosterke.

KOSTER: Ha dag Katrien- neke. Gij zijt zo goed gezind gij.

KATRIEN: En gij zijt zo gepresseerd gij. Ge hebt toch gene schrik?

KOSTER: Neenee. Ik ben alleen een beetje bang voor uwe pispot.

KATRIEN: Ha daarzie, Sooi Vermeulen.

SOOI: Ha daarzie, Katrien Bottel.

KATRIEN: Bergen Sooi, Bottelbergen.

(Katrien maakt het gebaar voor 'bergen'. De koster maakt een ander gebaar voor 'bergen'.)

KOSTER: Van die 'bergen' is niet veel te zien. 't Zijn eerder 'vluchtheuveltjes'. 'Akkeerdjie'!

KATRIEN: Ik zal u eens een stamp geven onder uw vluchtheuveltjes. Lelijke Judas!

(Katrien geeft de koster een trap onder zijn achterwerk. De koster zet het op een lopen.)

KOSTER: Niet doen Katrien, niet doen.

SOOI: Amai Katrien, ge hebt de schrik er goed in.

KATRIEN: Dat moet Sooi. Anders laten ze mij niet gerust. Is Ciska er niet?

SOOI: Toch wel. Aan 't werk in de keuken. Weet ge Katrien, sommige vrouwen moeten ook nog werken.

KATRIEN: Tegen wie zegt ge 't jong. Ik weet niet waaraan het eerst te beginnen ikke. Maar nu heb ik heel groot nieuws. En dat wilde ik rap komen vertellen aan Ciska.

SOOI: Heel groot nieuws? Dat moogt ge aan mij ook vertellen, weet ge.

KATRIEN: Dat weet ik zeker. Maar dat doe ik niet ikke. Gij durft mij voor de zot houden..gij.

SOOI: Foei Katrien, zoiets zou ik nooit doen.

KATRIEN: Hoort 'em zulle. Ik weet wel beter ikke.

SOOI: Als ge dat heel groot nieuws niet graag lost, hou het dan maar goed vast. Ik dring niet aan. Ik wil het zelfs niet meer weten. Allee, zeg het nu maar rap.

(Katrien nodigt Sooi uit om bij haar aan tafel te komen zitten.)

KATRIEN: Awel hè, maar serieus blijven hè Sooi. Daar komt iemand bij mij wonen.

SOOI: Zijt ge nu helemaal zot geworden? Zo een oude Trees gelijk gj. Gij hebt heel uw leven doorgebracht in de maagdelijke staat. En ineens, pif poef paf, de vlam slaat in de pijp en d'oude schuur staat in brand.

KATRIEN: Staat er een oude schuur in brand? Dan moeten we de brandweer bellen om te blussen!

SOOI: Daar is geen blussen mee gemoeid vrees ik.

KATRIEN: Allee zeg, waarom niet?

SOOI: Dat zult ge wel ondervinden als ge met die vent in bed ligt.

KATRIEN: In het bed? Met die vent? Welke vent? Zeg eens, gj zijt zelf zot gj.

SOOI: Nee ik niet. Maar gj! De koster is niet goed genoeg. Maar ge haalt wel een vreemde vent in huis.

KATRIEN: Een vreemde vent in huis? Waar haalt ge dat?

SOOI: Ge komt het zelf te zeggen.

KATRIEN: Ik kom dat niet te zeggen ikke. Ik kom te zeggen dat er 'iemand' bij mij komt wonen.

SOOI: En die 'iemand', dat is gene vent?

KATRIEN: Vaneigens niet. Dat is mijn nichteke, mijn petekind. Het dochterke van ons Rose.

SOOI: Het dochterke van Rose Bottel?

KATRIEN: Bergen Sooi, Bottelbergen. Hoe dikwijls moet ik dat nog zeggen: Bottelbergen.

SOOI: Bij uw Rose was er van 'bergen' helemaal geen sprake hè Katrien. Daar was niet eens vals plat.

KATRIEN: Lach maar gij. Ons Rose hare vent vertrekt toch maar ferm naar het buitenland. Jaja Sooi, voor buitenlandse betrekkingen. In de 'diplomatiek'.

SOOI: De smeerlap. Dat wicht is te beklagen.

KATRIEN: Maar zij klaagt niet. Zij gaat mee.

SOOI: Dat zou ik ook doen als ik van haar was. Dat zij maar goed op hem let.

KATRIEN: 't Is daarvoor dat ze mee gaat hè Sooi. En daarom komt mijn petekind voor een tijdje bij mij wonen.

SOOI: Maar zeg eens, dat petekind van u. Heeft dat ook een naam?

KATRIEN: Ja Sooi, een schone naam. Ze is genoemd naar haar meter, Trieneke, van Katrien. Maar zonder kat. Ons Rose houdt niet van huisdieren.

SOOI: Allee zeg, ik ben benieuwd om Trieneke van Katrien zonder kat te leren kennen.

KATRIEN: Ge gaat er van verschieten Sooi. Ze trekt helemaal op haar meter.

SOOI: Daar vreesde ik al voor.

KATRIEN: 't Is een knap en levendig kind. En slim dat ze is. Ze studeert nog. Aan de unief. Voor 'fysiotherapeut'.

SOOI: Voor 'fiese ..rare.. peut'? Dat wil de dag van vandaag nog al wat zeggen met al die peuten. Ons Joske studeerde vroeger voor 'kine..sine.. tarare.. peut'. Maar hij is gestopt om slager te worden. Om met Joseeke te kunnen trouwen.

KATRIEN: Of omdat hij de goesting voor de slagersstiel geërfd heeft van zijn vader. Van zijn echte vader hè Sooi. Allee ik ben ermee weg. Dag Sooi.

SOOI: Vuil tong. Wacht maar.

(Katrien verlaat het café maar loopt Toon tegen het lijf.)

KATRIEN: Hier zie, als ge van de duivel spreekt ziet ge zijne staart. We hadden het juist over u jong.

TOON: Ge waart toch geen kwaad aan 't spreken achter mijne rug?

KATRIEN: Nee Toon, zoiets zou ik nooit doen ikke. Dat weet gij goed genoeg. Alleen vraag ik mij af wat gij hier komt zoeken?

TOON: Dat zijn mijn zaken hè Katrien?.

KATRIEN: Dat weet ik. En normaal zou ik dat nooit vragen. Maar als ik niets vraag dan weet ik niets ikke.

TOON: En gij weet graag veel , gij?

KATRIEN: Gij toch ook, gij.

TOON: Dat is waar. Mag ik u ook eens iets vragen?

KATRIEN: Vraag maar op. Ik luister.

TOON: Awel Katrien, hoe is het gesteld met de liefde?

KATRIEN: Ik wist dat er zoiets ging uitkomen. Een vent is een vent en blijft een vent. Ge moet er niets fatsoenlijk van verwachten.

TOON: Vindt ge dat?

KATRIEN: Nee, ik weet dat, ikke. En daarom moet ik gene vent hebben. Nu niet, nooit niet of van heel mijn leven niet.

TOON: Dat gaat ge u later beklagen Katrien. Gij gaat gij nooit in de hemel komen. Nietwaar Sooi?

SOOI: Daar vrees ik ook voor.

KATRIEN: Ik zou eens willen weten waarom niet!

TOON: Ge weet toch wat Ons Heer in 't aards paradijs gezegd heeft tegen Adam en Eva? Hij zei:” Gaat en vermenigvuldig u”. Maar gij gaat gij wel, maar gij vermenigvuldigt gij u niet. Van geen kanten niet.

KATRIEN: Met de vermenigvuldiging heb ik altijd al problemen gehad.

TOON: Dat is nochtans niet moeilijk. Alleen, ge moet daarvoor met twee zijn. En ik wil u geen nachtmerries bezorgen hè Katrien, maar gij zult daar iets moeten aan doen of Sinte Pieter sluit u buiten.

SOOI: En naar uwe hemel kunt ge fluiten.

KATRIEN: Maar de pastoor zegt....

TOON: Weet die het weer beter ja? Luister goed Katrien. Ons Heer heeft de schepping geschapen met een bedoeling. Hij schiep mannen en vrouwen. En weet ge waarom? Omdat iedere man een vrouw nodig heeft. En iedere vrouw een man moet hebben.

KATRIEN: Ja! En sommige zelfs meer dan éne hè Toon. Gelijk uw Tenette en Sooi zijn Ciska.

TOON: Verdomme Katrien, ge moet zien wat ge zegt.

KATRIEN: Zien wat ge zegt? Dat gaat niet. Ge kunt alleen maar horen wat ge zegt. En die het hoort moet het schoentje maar aantrekken. Het past hem perfect. Salu allebei.

(Katrien vertrekt.)

TOON: Verdomme, wat een serpent.

SOOI: Zeg dat wel. En nu krijgt ze nog gezelschap. De dochter van haar zuster, ge weet wel ... van hun Rose, komt bij haar wonen. Haar petekind, Trieneke. Van Katrien maar zonder kat.

TOON: Het dochterke van Rose Bottel?

SOOI: Ja, dat wicht heeft wrede tegenslag. Hare vent heeft betrekkingen in het buitenland.

TOON: Betrekkingen in het buitenland? Waar dan wel?

SOOI: In 't één of 't ander hoerenkot zeker. De 'dippelomatiek' of zoiets. Heel juist weet ik het ook niet. En nu maar rap een grote pint zeker? Of moet ze weer van een vrouwenhand komen.

TOON: Neenee Sooi, tapt gij maar. En drink iets mee.

SOOI: Nu staat ge mij al beter aan.

TOON: Ja, daarstraks was ik wat over mijn toeren. Ons Tenette ook. Thuis maakt ze mij zot met haar achterdochtig gedoe. En hier zit ze met u te flikflooiën. En als ik dat zie... dan doe ik stommiteiten.

SOOI: Dat is al voorbij Toon. Vergeven en vergeten.

TOON: Sooi jong, ons vrouwen zijn voor mij een mysterie. Ik begrijp er niets van.

SOOI: Een mysterie moet ge niet begrijpen Toon. Ge moet er in geloven. Maar waakzaam blijven. Want als het erop aankomt om ons klein te krijgen zijn die twee, vier handen op éne buik. Dus: opletten!

TOON: Niet in 't zak laten zetten!

D O E K

TWEEDE BEDRIJF

Vierde tafereel: Facteur – Joseeke – bomma Matil

(Het podium is volledig verlicht. Joseeke komt uit de keuken en gaat achter de toog. Bomma komt binnen door de voordeur.)

JOSEEKE: Dag bomma, zijt ge er al?

BOMMA: Ja't kind, ja't.

JOSEEKE: Hebt ge deze nacht goed geslapen?

BOMMA: Gelijk een os.

JOSEEKE: Gij komt voor uw stukske chocolade zeker? Gij eet dat graag bij uw boterhammeke hè bomma?

BOMMA: Ja't kind, ja't.

(Joseeke geeft bomma een reep chocolade. Bomma vertrekt.)

JOSEEKE: Allee, salu hè bomma.

BOMMA: Is dat al wat ge weet?

JOSEEKE: Ja bomma, ik weet nog altijd niets meer. Dag hè.

BOMMA: Ja, dag hè. *(Aan de buitendeur loopt bomma de facteur tegen het lijf.)* Ha facteur, mijn gazet?.

FACTEUR: Die steekt al in de bus Matilleke.

BOMMA: Is dat al wat ge weet?

FACTEUR: De rest staat in de gazet. Dag Matilleke. *(De facteur komt verder naar binnen.)* Ha dag Joseeke. Uw bomma is wel geen simpele hè.

JOSEEKE: Ze is wat speciaal hè Feelke. Maar de goedheid zelve, zoals alle bomma's. Hebt ge iets bij voor ons?.

FACTEUR: De gazet. En een aangetekende 'recommandé' voor Sooi.

JOSEEKE: Geef maar hier jong.

FACTEUR: Tuttuttut, Sooi moet tekenen.

JOSEEKE: Ik kan ook schrijven zulle.

FACTEUR: Allee, 't is goed. Voor éne keer. Maar 'Sooi' schrijven hè. Sooi Vermeulen.
Hierzo, waar 't kruiske staat.

JOSEEKE (*tekent*) Voila, 't is al gebeurd. Iets drinken Feelke?

FACTEUR: Een limonadeke als het kan.

JOSEEKE: Zie maar dat ge niet zat wordt. (*gespeeld minachtend*) Een limonadeke. En dat voor een facteur. Tuur dronk altijd 'wittekes'.

FACTEUR: En dronk zijn eigen dood. Zo heeft hij mij aan het werk geholpen.

JOSEEKE: Foei, dat moogt ge niet zeggen.

FACTEUR: Toch is het zo. De éne zijn dood is de andere zijn brood. En Tuur heeft het zelf wel een beetje gezocht.

JOSEEKE: Moest Bertien het horen, ge zou uwe beste dag niet hebben.

FACTEUR: Ja, 't is erg voor Bertien. Als ik bij haar passeer blijf ik altijd wat klappen. En van tijd geef ik haar wat van mijn drinkgeld.

JOSEEKE: Is dat echt?

FACTEUR: Jazeker. 't Eén plezier is 't ander waard. En Bertien kan een 'extrake' goed gebruiken. 'Solidariteit' heet dat. Maar in deze tijd is dat meer een 'rariteit'.

JOSEEKE: Zeg dat wel. Feelke jong, gij zijt echt een goede mens.

FACTEUR: Dat hoor ik graag. Weet ge Joseeke, als ik de post breng hoop ik altijd dat gij in het café zijt.

JOSEEKE: Ho zeker.

FACTEUR: Echt waar. Ik vind u, allee ge weet wel.

JOSEEKE: Nee, ik weet het niet. Zeg het maar.

FACTEUR: Ik durf niet.

JOSEEKE: Allee jong, niet flauw doen.

FACTEUR: Gaat ge niet kwaad worden?

JOSEEKE: Bijlange niet.

FACTEUR: Zou het kunnen dat ik u graag zie. (*lacht onnozel*)

JOSEEKE: Natuurlijk kan dat. Maar 't mag niet hé Feelke. Ik ben getrouwd. Met Joske. Dat weet ge toch.

FACTEUR: Ik weet dat het niet mag. Maar als ik u zie krijg ik het zo warm aan mijn hart. En dan denk ik aan dingen waar ik niet mag aan denken. Maar die ik zo graag zou willen doen. Zijt ge nu kwaad op mij?

JOSEEKE: Maar neen Feelke. Integendeel, ik voel mij heel gevleid. En als ik rechthuis mijn gedacht mag zeggen, ik vind u ook heel sympathiek.

FACTEUR: Is 't echt? Nu maakt ge mijne dag goed. Dag Joseeke. Tot morgen. Daaaaag. One two three o'clock.....

(Terwijl de facteur zingend en dansend vertrekt komt Joske binnen.)

Vijfde tafereel: Joske – Joseeke – Trieneke – Ciska.

JOSKE: Wat mankeert die halve gare?

JOSEEKE: *(dromerig)* Hij is helemaal van de plank. Van één limonadeke.

JOSKE: *(spottend)* Van één limonadeke? Amai. Geef mij maar rap een grote pint.

JOSEEKE: Pak ze zelf. Ik ga in de keuken helpen.

JOSKE: Wat krijgen we nu? Gij laat uw klanten alleen. En ik ben heel speciaal voor u naar hier gekomen.

JOSEEKE: Heel speciaal voor een grote pint zeker. Tot straks.

(Joseeke gaat naar de keuken.)

JOSKE: Voor een vaste klant steekt het hier niet zo nauw.

(Joske gaat achter de toog en bukt zich om in de frigo een flesje bier te zoeken. Trieneke komt binnen. Ze is heel net gekleed, spreekt heel beschaafd, eventueel met een licht speciaal accent.)

TRIENEKE: Hallo! Is er iemand?

JOSKE: *(onzichtbaar)* Jaaa!

TRIENEKE: Waar dan?

JOSKE: Hierzo, achter de toog. *(Joske komt recht met een flesje bier in de hand en verschiet danig van wat hij ziet.)* Oei... amai.... dag dingske....ja da. Ik zat daar. En nu sta ik hier. Ik..ik...ik had dorst. Gij ook?

TRIENEKE: Eigenlijk niet. Maar breng toch iets mee. Een cola.

JOSKE: Hola! Een cola. Daar wordt voor gezorgd, juffrouw...?

TRIENEKE: Trieneke.

(Joske schenkt een cola voor Trieneke.)

JOSKE: Trieneke? Trieneke? HET Trieneke?

TRIENEKE: Ik weet niet of ik HET Trieneke ben.

JOSKE: Gij zijt toch het nichteke van Katrien Bottel?

TRIENEKE: Bergen, Bottelbergen.

(Joske kijkt vol bewondering naar Trieneke en wrijft zichzelf over de borst.)

JOSKE: Natuurlijk... 'bergen'. Amai....ja da... ge kunt er niet naast kijken.

(Trieneke reikt Joske de hand en ze stellen zichzelf aan elkaar voor.)

TRIENEKE: Ik ben inderdaad het nichtje van tante Katrien. Aangenaam.

JOSKE: Joske, Joske Vermeulen, ook zoveel. Schol. *(Joske en Trieneke zetten zich neer en drinken)*. Daar is op 't dorp veel over u gepraat.

TRIENEKE: Of geroddeld.

JOSKE: Wel ja hè. De mensen vragen zich af wat zo een fris jong ding hier komt zoeken bij zo een oude zure zuurpruim.

TRIENEKE: Dat is nochtans heel simpel. Mijn ma en mijn pa zijn naar het buitenland. En ik studeer nog. Dus kan ik niet mee en kom ik hier logeren.

JOSKE: Dat is inderdaad heel simpel. Dus gij studeert nog?

TRIENEKE: Ja, in Leuven. Voor fysiotherapeut.

JOSKE: Ik heb ook gestudeerd in Leuven. Voor kinesitherapeut.

TRIENEKE: Is 't echt? Ja in Leuven fabriceren ze de 'peuten' aan de lopende band.

JOSKE: Ik ben wel gestopt voor Joseeke. Dat is mijn vrouw. Hare pa is slager en wilde een opvolger voor zijn commerce. En zo ben ik ook slager geworden.

TRIENEKE: Om met Joseeke te kunnen trouwen.

JOSKE: Dat ook ja.

TRIENEKE: Een mens moet keuzes maken in zijn leven nietwaar.

JOSKE: Awel ja, zo is't. En eens gekozen is het zo en niet anders.

TRIENEKE: Ge hebt er toch geen spijt van?

JOSKE: Neenee, toch niet. Maar soms vraag ik mij af of de slagersstiel wel mijn echte roeping is. Maar ja, 't is te laat.

TRIENEKE: Maar dat is niet waar. 't Is nooit te laat. Ge kunt nog altijd herbeginnen.

JOSKE: Herbeginnen? Dat zou nogal een slag geven. Hier zou een echt onweer losbarsten.

TRIENEKE: En dan? Ieder onweer waait weer over. En voor iedere situatie is er een oplossing.

JOSKE: Denkt ge dat? Misschien als Joseeke terug in de slagerij zou gaan werken. Ja, dan....

TRIENEKE: Ziet ge 't wel. 't Is al bijna opgelost. En als het moest lukken, ge weet maar nooit. Gij zijt niet alleen in Leuven, ik ben er ook. Dat kan nog plezant worden. Nu moet ik terug naar tanteke of ze wordt ongerust. Dag Joske. Tot ziens. En denk er nog maar eens goed over na.

(Trieneke vertrekt. Joske loopt haar vol bewondering achterna tot aan de deur.)

JOSKE: Dat zal ik zeker doen. Dag Trieneke. Tot ziens zulle. Jaaaaaaa da! Wat een schoon kind verdomme. En ze zou precies willen... Dedju, wat haal ik mij toch in mijne kop. Ik geloof dat ik goed zot word.

(Joseeke komt uit de keuken en heeft de laatste woorden opgevangen.)

JOSEEKE: Niet waar jong, dat zijt ge al.

JOSKE: Wat ben ik al?

JOSEEKE: Goed zot, van mij. En van de worsten en de pensen en de beefsteak en de koteletten. Om nog maar te zwijgen van de paté en de fricassé.

JOSKE: Ik ben wel niet zo zot als gij denkt. En nu ga ik werken.

JOSEEKE: Ja maar Joske, nu ik even tijd maak voor u....

JOSKE: Is de mijne opgebruikt. Tot straks.

(Joske vertrekt terug naar de slagerij.)

JOSEEKE: Ga daar nu mee te biechten. Eerst reclameren dat ge geen tijd maakt. En als ge er maakt, kuist mijnheer zijn schup af. Dat mansvolk hè!

(Ciska komt uit de keuken.)

CISKA: Wat is er met het mansvolk?

JOSEEKE: Ze hebben nooit gene tijd. Voor hun eigen vrouw nog niet.

CISKA: Gij moet over ons Joske niet klagen gij.

JOSEEKE: Ik klaag ook niet.

CISKA: Dat hoor ik. Gij zijt nooit kontent.

JOSEEKE: Toch meer dan gij.

(Joseeke gaat naar de keuken. De koster komt binnen.)

Zesde tafereel: Ciska – Sooi – koster – pastoor – Joseeke

KOSTER: Dag Ciskaake. Waar zit Sooi?

CISKA: Achter. Moet ik hem roepen?

KOSTER: Neen. Ik heb u liever alleen.

CISKA: Alleen? Voor wat?

(Ciska komt tot bij de koster. De koster komt naast Ciska staan en duwt met zijn heup tegen de heup van Ciska. Ciska duwt terug en hetzelfde ritueel herhaalt zich enkele malen.)

KOSTER: Voor dat!

CISKA: Voor dat? Wat is dat?

KOSTER: Dat is dat.

CISKA: Ha dat.

KOSTER: Ja Ciskaake, dat. Een man alleen wil van tijd het gezelschap van een vrouw alleen. Allee, zoals gij graag alleen zijt met uwe Sooi.

CISKA: Vergeet dat maar.

KOSTER: ‘Akkeerdjie’, een haar in de boter.

CISKA: Een hele pruik als ge ’t mij vraagt.

KOSTER: Dat hoor ik graag. Ruzie onder het echtelijk dak. Wat scheelt er zoal?

CISKA: Dat ga ik niet aan uw nieuwsgierige neus hangen.

KOSTER: Ik moet het ook niet weten. Papt hij weer aan met Tenette van de slager?

CISKA: Weet gij dat ook al?

KOSTER: Echt weten niet nee. Maar hier en daar hoor ik al eens iets vliegen. Iets met een reukske aan.

CISKA: Dat hoor ik hier meer dan eens.

KOSTER: Dat bedoel ik niet. Ik bedoel Sooi en Tenette. En gij en Toon. De mensen weten alles Ciskaake.

CISKA: En ze vliegen daar natuurlijk op gelijk als vliegen op een stront.

KOSTER: Ja gedomme. En roeren dat ze doen. Hij kan niet hard genoeg stinken.

CISKA: Ze zouden beter naar hun eigen kijken. En daarbij, dat zijn dingen van vroeger. Die zijn vergeven en vergeten.

KOSTER: Voor u en Toon misschien wel. Maar voor Sooi en Tenette misschien niet. Of nog niet helemaal. Dat kan kunnen nietwaar.

CISKA: Ik twijfel ook. En als het moest waar zijn zou ik nog liever hebben dat onze Sooi er niet meer was.

KOSTER: Dat zou nog zo slecht niet zijn, 'akkerdje'. Een schoon begrafenis op het dorp... met veel volk. Als ik van u was Ciskaake, ik zou daarvoor mijn café zelfs niet sluiten. Ge kunt daar een schone cent aan verdienen. En 't is het laatste wat ge aan uwe Sooi nog hebt. Hij mag u dat niet kwalijk nemen.

CISKA: Zeg eens koster, wat bazelt gij allemaal?

KOSTER: Ik zeg de dingen zoals ze zijn. Sooi is een brave mens, die komt toch in de hemel. Na een tijdje vagevuur nietwaar. Maar zo erg is dat niet: een beetje sudderen op een klein vuurke tot hij schoon bruin ziet voor d'eeuwigheid. En voor mij zou dat heel goed uitkomen, weet ge dat?

CISKA: Nee, dat weet ik niet!

(Ciska gaat achter de toog. De koster volgt haar, komt uiteindelijk ook achter de toog en wordt handtastelijk.)

KOSTER: Dat zoudt ge toch moeten weten, Ciskaake. Ik ben een vent alleen. Als Sooi nu zijn schup afkuist dan zijt gij een weefke. En ook alleen. En ik ben dan direct kandidaat, weet ge wel.

CISKA: Kandidaat? Voor wat dan wel?

KOSTER: Om met u te trouwen, lekker wijveke. Als Sooi zijn koppeke neerlegt, wilt gij mij dan aanvaarden als zijne remplaçant? Gij zult er nooit spijt van krijgen, dat zweer ik u op de koppekes van de kindekes die we samen nog zullen verwekken.

CISKA: Blijf eens achter mijn toog uit, onnozel manneke. Seffens komt onze Sooi binnen. En wat gaat die niet denken?

(Ciska geeft de koster een forse duw zodat hij achter de toog uit vliegt.)

KOSTER: Ge hebt gelijk Ciskaake. Sooi moet niet weten wat zijn weefke doet zolang hij nog niet dood is. Ik hoop maar dat hij een beetje meewerkt. Ik wil hier zo rap mogelijk de baas worden.

CISKA: Om voor niks te zuipen zeker.

KOSTER: Ha ja hè Ciskaake, Sooi betaalt zijn pinten toch ook niet. 'Akkerdjie', die is geen haar beter dan ik. Misschien kunt ge al eens trakteren voor uwe toekomstige. Om het wat gewoon te worden.

CISKA: Gij mijne toekomstige? Al waart ge de laatste vent die op de aardbol rondloopt, dan zou ik u nog niet willen, miserabel misbaksel!

KOSTER: Ik hoor het al, ik ben niet goed genoeg. Maar moest die slager hier zijn angel uitgooien, dan zoudt ge wel bijten. Maar ge vergeet één zaak hè Ciskaake: Tenette laat hare Toon nooit los. En zeker niet als Sooi zijne zatte kop heeft neergelegd. Ge gaat nog blij zijn met deze hier, deze flinke ferme koster 'akkerdjie'.

(Ciska komt van achter de toog met een emmer water in de hand.)

CISKA: Maak dat ge weg komt, 'flinke ferme koster akkerdjie'. En ik zal alles tegen de pastoor vertellen.

(De koster wijkt achteruit tot aan de buitendeur. De pastoor is binnengekomen en staat in de deuopening, vlak achter de koster zonder dat deze het weet.)

KOSTER: *(smalend)* Tegen de pastoor vertellen, tegen de pastoor vertellen. Die kan de pot op 'akkerdjie'.

PASTOOR: Wie kan de pot op koster?

KOSTER: *(stoer)* De pastoor 'akkerdjie'!

(De koster ziet pas nu de pastoor. Hij wordt heel onderdanig en maakt een diepe buiging.)

KOSTER: Ha daar zie, mijnheer pastoor. Dag mijnheer pastoor.

(De pastoor maakt spottend ook een diepe buiging.)

PASTOOR: Ha daar zie, mijnheer de koster. Dag mijnheer de koster. Wat gebeurt hier allemaal?

KOSTER: Nikske, nikske mijnheer pastoor. Nietwaar Ciskaake?

CISKA: Wel waar Ciskaake. Hij zit verdomme met zijn poten aan mijn lijf, de viezerik.

PASTOOR: En kunt gij dat niet verdragen Ciskaake?

KOSTER: Hi hi hi, dat is een goei . ‘Akkerdjie’.

CISKA: Hi hi hi, dat is geen goei ‘akkerdjie’. (*imiteert de pastoor*) ‘En kunt ge dat niet verdragen, Ciskaake?’ Gij twee spant samen zeker?

PASTOOR: Neenee Ciska, dat zeker niet. Maar ge moet daar niet te zwaar aan tillen. Sinte Pieter oordeelt heel mild over zulke zaken.

CISKA: Sinte Pieter? Wat heeft die daar mee te maken?

PASTOOR: Ik heb hem gezien Ciska.

CISKA: Voelt ge u wel goed, mijnheer pastoor?

PASTOOR: Nu wel. Maar deze nacht was ik er erg aan toe.

CISKA: Ge hebt zeker zwaar gedroomd?

PASTOOR: Gelukkig was het maar een droom. Anders stond ik hier nu niet.

CISKA: Dromen zijn bedrog mijnheer pastoor.

PASTOOR: Dat weet ik Ciska, dat weet ik. Maar mijne droom leek zo echt. Het was alsof Sinte Pieter mij iets aan mijn verstand wilde brengen.

KOSTER: Nu maakt ge ons wel heel curieus mijnheer pastoor. Niet waar Ciskaake?

CISKA: U vooral.

PASTOOR: In ’t begin was alles nogal verward. Ik wandelde tussen de wolken en ik wist niet waar ik was of wat er gebeurde. En opeens stond ik voor een grote gouden poort.

CISKA: De hemelpoort.

PASTOOR: Juist Ciska. Maar dat wist ik toen nog niet. Ik klop aan en een oud manneke in een lang wit kledingstuk en met een lange grijze baard komt opendoen. Ik zeg vriendelijk “Goede dag” en dat manneke zegt:”Dag pastoor Pepermans”.

CISKA: Hoe kende die uwe naam?

PASTOOR: Dat vroeg ik mij ook af. En daarom vroeg ik:”Hoe kent gij mijne naam, mijnheer ... dinges?”

“Ik ben de heilige Sinte Pieter” zei die grijsaard “en ik ken al de namen van al de mensen van heel de wereld.”

“De heilige Sinte Pieter”zei ik verschrikt. “Wil dat zeggen dat ik dood ben?”

“Zo dood als een dode mus” zei Sinte Pieter. “En ge staat voor de hemelpoort”.

”Voor de hemelpoort” zei ik. “Maar dat is een aangename verrassing. Laat mij maar rap binnen, Sinte Pieter. Ik heb een reuzenhonger. En ik ben heel benieuwd naar die rijstap met gouden lepeltjes waar ze op aarde hunne mond van vol hebben.”

KOSTER: En was het lekkere rijstap mijnheer pastoor?.

PASTOOR: Ik zou het niet weten koster.

Want Sinte Pieter zei: “Stop stop mijnheer pastoor, ik moet eerst nog onderzoeken of gij uwen hemel wel verdiend hebt. Gij zijt gij wel pastoor maar dat wil niets zeggen.” En terwijl wij daar zo wat over en weer staan te discutenen zie ik opeens een paar mannen afgewaggeld komen. Ik kijk eens goed en wie zie ik?

CISKA: Wie zaagt ge mijnheer pastoor?

PASTOOR: Uwe Sooi, Ciska. En Toon de slager. Met de armen om mekaars schouders geslagen. En ladderzat, wat zeg ik, zo zat als een kanon.

KOSTER: Hoort ge dat Ciska, ze zijn allebei de pijp uit. We kunnen er direct aan beginnen.

(De koster maakt een luchtsprong en vliegt naar Ciska toe. De pastoor grijpt hem echter in de nek)

PASTOOR: Niet te rap koster. Het was maar een droom hè.

KOSTER: ‘Akkerdjie’, da’s spijtig.

PASTOOR: Ik zei tegen Sinte Pieter:”Maar als dat Sooi van Ciska en Toon de slager niet zijn? Hoe zijn die in de hemel geraakt?

“Omdat ik alzo heb geoordeeld” zei Sinte Pieter.

“En die vleugels Sinte Pieter “ zei ik ”kijk toch eens wat een schoon grote witte vleugels die twee hebben” .

“Ja” zei Sinte Pieter “de vleugels worden gegeven navenant de deugden die men had in het aardse tranendal.”.

“Deugden, Sinte Pieter” zei ik “deugden? Die twee hadden helemaal geen deugden. Sooi heeft begot een kleine gemaakt bij Tenette, de vrouw van Toon. En Toon heeft een kleine gemaakt bij Ciska, de vrouw van Sooi. Allebei zagezegd om die vrouwen te troosten. En gij noemt dat deugden?”

“Ze hebben allebei blijk gegeven van veel naastenliefde” zei Sinte Pieter. “En nu wil ik daar geen woord meer over horen. Dat zijn uw zaken niet.”

CISKA: Daarin had Sinte Pieter groot gelijk. En ik vind het niet schoon mijnheer pastoor, dat gij hierboven onze vuile was gaat buitenhangen.

KOSTER: Ik geef u groot gelijk Ciskaake. Als wij hier beneden een scheve schaats rijden, hoeft die van hierboven dat niet te weten.

PASTOOR: Maak u maar geen illusies koster, Sinte Pieter weet alles. Maar hij is onberekenbaar. Want opeens hoor ik achter mijne rug giechelen en kirren en ik zie daar iemand met een engelke staan fikfakken. En weet ge wie dat was koster?

KOSTER: Was het ook iemand van bij ons?

PASTOOR: Ja zeker koster, gij waart het.

KOSTER: ‘Akkerdjie’. Was ik ook al dood?

PASTOOR: Zeker weten koster. En ge waart geen haar beter als bij leven. Zelfs in het hiernamaals zat ge met uw poten aan 't vrouwvolk te prutsen.
 Ik zei tegen Sinte Pieter: "Sinte Pieter" zei ik, "mijne koster in de hemel, daar verschiet ik toch van. En ook al met zo'n prachtige grote vleugels. Waaraan heeft die dat verdiend?"
 "Wel" zei Sinte Pieter "de koster heeft zich altijd bekommerd om eenzame harten. Weduwen, oude jonge dochters en bedrogen echtgenotes, ze konden altijd rekenen op zijn morele steun en bijstand.
 "Om te oefelen Sinte Pieter" zei ik "en daden van ontucht te plegen".
 "Noem het zoals ge wilt" zei Sinte Pieter" maar de koster heeft in ieder geval licht en liefde gebracht in het leven van zijn beproefde medemens."

KOSTER: Heeft hij dat zo 'gezeid'? 'Akkerdjie'. Wat denkt ge daarvan Ciskaake?

CISKA: Dat die droom van mijnheer pastoor veel weg heeft van een nachtmerrie. Dat denk ik daarvan.

PASTOOR: Awel, dat was ook zo. Want ik stond daar nog altijd voor de hemelpoort. En zonder vleugels.
 En ik zei tegen Sinte Pieter, "Sinte Pieter" zei ik" wat is er nu van de kwestie. Mag ik naar binnen, ja of ja".
 "U binnenlaten is geen probleem" zei Sinte Pieter, "maar over uw vleugels moet ik mij nog eens goed beraden."
 "U beraden" zei ik. "Als ik zie wat voor een magnifieke vleugels Sooi en Toon en de koster gekregen hebben moet er voor mij, met mijn verdiensten, toch wel een reuzengroot, oogverblindend exemplaar klaar liggen".
 En ik begon daar al mijn verdiensten als goede parochieherder op te noemen.
 "'t Is al goed" zei Sinte Pieter "ik zal eens kijken wat ik voor u heb."
 En hij begint in zo'n klein dozeke te rommelen en haalt daar zo'n piepkleine schrale vleugeltjes uit., precies van een paaskuikentje.
 "Dit exemplaar lijkt mij heel geschikt" zei Sinte Pieter.
 "Jamaar Sinte Pieter" zei ik "Zo'n kleine vleugelkes".
 "Niet content misschien?" vroeg Sinte Pieter.
 "Nee, zeker niet content" zei ik. "Ik die zo een schoon voorbeeldig leven heb geleid. Ik heb nooit een vrouw bepoteld. Ik heb zelfs in gedachten nooit andermans vrouw begeerd. En als ik de kans had hè Sinte Pieter, en pas op hè, pastoors hebben soms die kans, dat weet gij zo goed als ik, als ik de kans had om een vrouw te te... ge weet wel hè, dan gooide ik er nog liever mijn bonnetteke op dan een onkuise blik. *(half wenend)* En dan krijg ik zo'n piepkleine vleugelkes. Ik ben toch geen vogelke".
 "Nee" zei Sinte Pieter" een vogelke zijt ge niet, "maar wel een groot stom kicken".

CISKA: Gelukkig was het maar een droom, hè mijnheer pastoor.

PASTOOR: Dat is waar Ciska. Maar hij heeft mij toch aan het denken gezet. Het was precies of de hemel mijn ogen wilde openen voor de geneugten des levens die ik totnogtoe altijd heb gemeden en versmaad. Misschien moet ik mijn leven wel veranderen.

KOSTER: 'Akkerdjie' als die maar niet onder mijn duiven gaat schieten.

(Sooi komt uit de keuken.)

SOOI: Wie gaat hier op mijn duiven schieten?

KOSTER: Ha Sooi, gij zijt ook terug nedergedaald. Dan ben ik weg. Dag Ciskaake, ik kom terug zulle. Zo rap als Sooi zijn vleugels terug aan heeft. En deze keer voorgoed. Ge verstaat mij wel hè, 'akkerdje'.

(De koster vertrekt handenwrijvend)

SOOI: Zeg eens, wat mankeert die. Een slag van de molen?

CISKA: Hij wil uw plaats in ons bed warm maken nog voor uw voeten koud zijn.

SOOI: Den achterbakse onderkruiper.

PASTOOR: Ge moet dat begrijpen Sooi. Een man alleen heeft het soms moeilijk, heel moeilijk, daar weet ik alles van. En soms heeft hij verlangens, vurige verlangens, daar weet ik ook alles van. En dan doet hij wel eens stommiteiten, grote stommiteiten. Maar daar weet ik nog niets van. Maar dat zou wel eens kunnen veranderen. Want Sinte Pieter heeft daar veel begrip voor. En ik wil later in de hemel fatsoenlijk kunnen vliegen en niet rondfladderen gelijk een stom kieken. En nu loop ik eens binnen bij Katrien. Nog een goede dag samen.

(De pastoor loopt blijgezind naar buiten.)

SOOI: Zeg eens, die doet ook al zo raar.

CISKA: Hij heeft een kwade droom gedroomd. En hij is nog altijd niet goed wakker, vrees ik.

SOOI: Daar zal Katrien dan wel voor zorgen.

(Joseeke komt uit de keuken.)

JOSEEKE: Het was hier zo druk. En nu is hier geen kat te zien.

SOOI: Iedereen is weg. Past gij maar op het café. Kom Ciska, de afwas staat nog.

CISKA: En die is weer voor mij zeker?

SOOI: Voor wie anders. Ons Joseeke kan geen twee werken gelijk doen.

(Sooi en Ciska gaan samen naar de keuken.)

Zevende tafereel: Joske – Joseeke – Toon – Tenette – Ciska

(Toon komt binnen.)

JOSEEKE: Ha dag pake. Dorst jong?

TOON: Ik moet eens doorspoelen kind. Zeg eens, wat scheelt er met Joske? Die doet zo raar.

(Joseeke schenkt een glas bier.)

JOSEEKE: Awel, dat vind ik ook.

TOON: Als ik iets vraag krijg ik geen antwoord van mijnheer.

JOSEEKE: Voor mij maakt hij ook gene tijd.

(Ciska komt uit de keuken.)

CISKA: Ha dag Toon. Dorst jong?

TOON: Dat vroeg Joseeke ook. Zo bijna of ge dat niet weet.

CISKA: Ik zal 't café wel doen.

JOSEEKE: Het café is toch mijn werk.

CISKA: Ha ja? Ik stond al jaren achter de toog voordat gij geboren waart. En gij moogt nog jaren achter de toog staan als ik dood ben. Ga dus nu maar rap naar huis. En kom later terug, als er volk is.

JOSEEKE: 't Is al goed. Als ge mij persee weg wilt.

(Joseeke vertrekt naar huis.)

TOON: Dat valt ook geen klein beetje op zulle Ciska.

(Ciska komt vertrouwelijk dicht bij Toon zitten.)

CISKA: Zeg Toon, we moeten eens klappen. Hebt gij nog iets gehoord over Sooi en Tenette?

TOON: Wat zou ik moeten horen?

CISKA: Heel het dorp klapt ervan. Maar gij weet natuurlijk weer van niets.

TOON: Als die twee samen spellekes spelen doen ze dat wel achter mijn gat.

CISKA: Gij denkt het dus ook?

TOON: Ik denk het niet. Wij hebben alle vier ons leske geleerd.

CISKA: Wij wel. Maar zij? En moest het waar zijn, dan vliegt hij buiten.

(Tenette komt binnen.)

TOON: Zo gaat dat maar niet zulle. Daarzie, mijn klein lief vrouwke. Hebt ge mij nodig... zoeteke?

TENETTE: Ik niet, zoeteke. Maar Joske. En de klanten. Gij zit hier te flikflooiën met die schoon madam. En uw eigen commerce maakt ge kapot.

CISKA: Tenette let op uw woorden. Ik zit hier gewoon met Toon te klappen.

TENETTE: En daarom moest Joseeke naar huis zeker?. Ze mocht het niet horen zeker? En niet zien zeker.

CISKA: Ge zou beter naar uw eigen 'zien zeker'. Heel het dorp roddelt over u en onze Sooi.

TENETTE: Roddels zijn leugens, dat weet gij goed genoeg!

CISKA: En schijn bedriegt, dat weet gij goed genoeg!

TOON: En mijne dorst is over, dat weet ik goed genoeg!

(Toon gaat terug naar huis.)

TENETTE: Ciska, als gij nog éne keer onze Toon naar hier durft lokken, dan hé... dan hé...

CISKA: En als gij nog éné keer onze Sooi hier komt lastig vallen, dan hé.... dan hé....

TENETTE: Gij moest eens durven, gij... gij!

CISKA: Daar zoudt ge nog van verschieten, gij... gij!

(Tenette is buiten zich zelf van koleire en loopt met de handen aan het hoofd naar de buitendeur en vertrekt. Ciska, eveneens in alle staten imiteert Tenette.)

TENETTE: Waaaaah!

CISKA: Waaaaah!

(Joske, die juist wilde naar binnen komen, staat in de deuropening. Hij heeft alles gezien en gehoord en imiteert beide vrouwen.)

JOSKE: Woeoehhh!

CISKA: Wat krijgt gij?

JOSKE: Ik speel spook. Gelijk gij.

CISKA: Ik speel geen spook. Ik doe gelijk Tenette.

JOSKE: Alleman geraakt hier over zijn toeren. Tenette spreekt geen bakkes. Toon is er met zijn gedachten niet bij. Ik sta voor alles alleen. En ik word dat kotsbeu.

CISKA: Doe toch maar goed uw best. De commerce is later van u.

JOSKE: Later? Wanneer is dat? Over tien jaar? Zolang hou ik dat niet vol.

CISKA: Wat zoudt ge anders doen?

JOSKE: Dat weet ik niet. Ik had mijn studies nooit mogen opgeven.

CISKA: Ik heb u toch gezegd dat ge daar spijt zou van krijgen. En 't is al zover. Maar 't is te laat!

JOSKE: Wie zegt dat?

CISKA: Ik zeg dat. En iedereen zegt dat. Maar niemand kan er nog wat aan doen. Blijft gij efkes in 't café? Ik moet voor 't eten zorgen.

JOSKE: Ja 't is goed. Ik heb toch geen goesting om te werken.

(Ciska gaat naar de keuken. Joske slentert tot in de open voordeur. Trieneke komt eraan.)

Achtste tafereel: Joske – Joseeke – Trieneke.

TRIENEKE: Ha Joske, maar alleen?

JOSKE: Toch voor efkes. Kom binnen.

TRIENEKE: Ik durf niet goed. Dat is vandaag al de tweede keer. De mensen zullen denken....

JOSKE: Laat ze maar denken. Dan krijgen ze koppijn. En laten ze ons gerust.

(Trieneke komt binnen en zet zich aan een tafel. Joske zet zich naast haar zodat ze beiden met de rug naar de deur gekeerd zitten.)

TRIENEKE: Hebt ge al eens nagedacht? Over wat ik gezegd heb. Over Leuven?

JOSKE: Ik doe niet anders.

TRIENEKE: En?

JOSKE: Ik durf niet.

TRIENEKE: 't Zal niet gemakkelijk zijn. Maar als ge 't echt wilt, moet ge doorzetten.

JOSKE: Ik weet het. Maar ons vake en Toon. En vooral Joseeke.

TRIENEKE: Als ze hun verstand gebruiken moeten ze dat toch begrijpen. En later zullen ze fier zijn als ge met uw diploma thuiskomt.

JOSKE: Gij hebt goed zeggen gij.

TRIENEKE: Ge moet de knoop doorhakken Joske. Ik heb een kot in een huis dat we met enkele studenten samen huren, gemengd, jongens en meisjes samen. En daar is een kamer vrij. Dus als ge wilt...

JOSKE: Dat zou tof zijn. Alle dagen samen met u.

TRIENEKE: 's Morgens samen aan 't ontbijt, de ganse dag samen naar de les en 's avonds....

JOSKE: ... samen naar de kamer.

TRIENEKE: Maar ieder naar zijn eigen kamer om te blokken.

JOSKE: Alle dagen?

TRIENEKE: Dat moet Joske. Gij zijt getrouwd en ik zou niet willen...

JOSKE: Ik ook niet. In mijn leven is er nooit een ander meisje geweest.

TRIENEKE: Echt waar niet?

JOSKE: Nee, Joseeke en ik, wij zijn samen groot geworden.

TRIENEKE: Zo bijna als broer en zus.

JOSKE: Zoiets ja. En we vonden het niet meer dan normaal dat we samen zouden trouwen.

TRIENEKE: Ge hebt daar toch geen spijt van?

JOSKE: Nee dat niet. Maar soms vraag ik me af of ik niets gemist heb in mijn leven.

TRIENEKE: Dan moet ge de knoop zeker doorhakken en naar Leuven komen. Dan kunt ge het zelf aan den lijve ondervinden.

(Joske neemt Trienekes hand. Ze worden heel intiem. Joseeke komt ongemerkt toe en blijft ongezien in de deur staan luisteren.)

JOSKE: Trieneke, als ik u zo bezig hoor dan krijg ik warme rillingen.

TRIENEKE: Warme rillingen? Ik dacht dat rillingen koud waren.

JOSKE: Ik ook. Tot nu. Nu ik u beter ken.

TRIENEKE: Ge zult mij nog veel beter leren kennen.

JOSKE: Echt? Dan wil ik het proberen. Ik wil echt heel hard proberen.

(De hoofden van Joske en Trieneke neigen naar mekaar. Joseeke staat vlak achter hen.)

JOSEEKE: Probeer maar niet te hard! Of ge krijgt een stoel naar uwe kop!

(Joske en Trieneke vliegen verschrikt recht.)

JOSKE: Joseeke gij zijt het. Ik dacht dat ik...

JOSEEKE: Een spook zag zeker.

JOSKE: Neenee, gij zijt geen spook. *(tot Trieneke)* Dat is ze nu zie, Joseeke mijn vrouwke.
(tot Joseeke) Trieneke, 't nichteke van Katrien, ge weet wel.

JOSEEKE: Nee ik wist het niet. Tot ik het zag.

TRIENEKE: Ja maar, wat ge zaagt is niet wat ge zaagt.

JOSEEKE: Zaagt al aan, trut.

TRIENEKE: Ik kwam alleen maar kennismaken.

(Trieneke wil Joseeke de hand geven maar deze negeert het gebaar.)

JOSEEKE: Ge doet dat wel heel grondig, dat kennismaken.

TRIENEKE: Ik wilde met u kennismaken. Maar gij waart er niet. Alleen Joske was er.

JOSEEKE: En die wilde vanaf de eerste keer al heel hard proberen.

JOSKE: Maar ik wilde niet proberen wat gij denkt dat ik wilde proberen. Ik wilde alleen maar heel hard proberen.....

JOSEEKE: Wat proberen?

JOSKE: Wel ja, wat wilde ik nu ook weer proberen? Dat weet ik zelf niet zo goed. Ik denk dat ik wilde proberen... euh...Trieneke weet gij nog wat ik wilde proberen?

TRIENEKE: Ik moet dat niet weten. Gij moet dat zelf doorhakken. *(vleierig)* Dag Joske.
(formeel) Dag mevrouw Vermeulen.

(Trieneke vertrekt links voorbij het raam.)

JOSEEKE: Wat moet gij doorhakken?

JOSKE: Ikke? Doorhakken? Awel, de dinges zeker, de koteletten en de karkassen. En nog zo 't één en 't ander zeker, ge weet wel.

JOSEEKE: Nee ik weet het niet. Ik weet alleen dat ge liegt. Gij liegt dat ge zwart ziet.
(hysterisch) Gij bedriegt mij! Gij zijt zot van die Trien. Hoe kunt ge dat doen!

JOSKE: Joseeke, gij denkt toch zeker niet?

JOSEEKE: Nee, ik denk het niet. Ik heb het gezien met mijn eigen ogen.

(Joseeke zet zich neer, legt het hoofd op tafel en begint hartstochtelijk te wenen.)

JOSKE: (*paniekerig*) Ja maar Joseeke, ge moet nu toch niet wenen hè. Ge weet dat ik daar niet tegen kan. Ik ga zelf beginnen bleiten zulle. Wat moet ik toch doen? Ik weet het niet. Ik weet het echt niet. (*tot publiek*) Gij weet het ook niet zeker? Gij staat ook niet in mijn schoenen hè. Verdomme wat moet ik toch doen? Het afbollen zeker. Dat is nog het beste denk ik. Dag Joseeke. Tot straks hè. Tot straks zulle.

(*Terwijl Joske vertrekt komt de facteur binnen.*)

Negende tafereel: Facteur – Joseeke – Sooi – Toon – Pierke – de garde.

FACTEUR: Joseeke toch, wat is er nu gebeurd?

JOSEEKE: (*wenend*) Feelke, ge moest eens weten.

(*Feelke geeft Joseeke zijn zakdoek om haar tranen te drogen*)

FACTEUR: Hij heeft u toch niet geslagen?

JOSEEKE: Veel erger!

FACTEUR: Nog erger? Wat dan wel?

JOSEEKE: (*schreeuwt het uit*) Hij bedriegt mij! Met Trien van Katrien!

FACTEUR: (*verheugd*) Oh, maar dat is goed.

JOSEEKE: (*niet begrijpend*) Is dat goed?

FACTEUR: Dat ge het weet, dat is goed. Dat wil ik zeggen.

JOSEEKE: Feelke, hoe is het toch mogelijk?

FACTEUR: Op iemand verliefd worden is altijd mogelijk.

JOSEEKE: Maar hij heeft mij toch.

FACTEUR: De gelukzak. Moest ik u heben, ik zou nooit geen ander willen.

JOSEEKE: Dat is lief Feelke. Wat moet ik toch doen?

FACTEUR: Als ik van u was, ik zou hem jaloers maken.

JOSEEKE: Ik zou niet weten hoe.

(*De facteur zet zich bij Joseeke aan tafel.*)

FACTEUR: Awel hè, als hij aanpapt met dat Trieneke, dan moet gij aanpappen ... met mij. Allee, voor te lachen hè..

JOSEEKE: Al dat gepap is maar papperlapap.

FACTEUR: Maar het kan helpen. Als Joske niet echt voor dat Trieneke is, en hij ziet dat hij u gaat verliezen aan mij...

JOSEEKE: ... dan draait hij u in zijn saucissen.

FACTEUR: Ik heb dan toch één geluk: ik moet er zelf niet van eten.

JOSEEKE: Maar als hij wel voor die Trien is? En hij blijft met die mamzel aanpappen?

FACTEUR: Dan kunt gij met mij blijven aanpappen. Zonder dat ik in zijn saucissen vlieg.

JOSEEKE: Och jong, zo rap gaat dat allemaal niet.

FACTEUR: *(heel vertrouwelijk)* Dat weet ik Joseeke. Maar op mij kunt ge rekenen. Als ge verdriet hebt zal ik u wel troosten.

(Sooi is binnengekomen. Hij heeft de laatste woorden gehoord.)

SOOI: Hela, hela, wat is dat hier allemaal met dat troosten?

JOSEEEK: Vake, ik heb zoveel verdriet.

FACTEUR: En ik wilde haar troosten.

SOOI: Pas daar mee op jong. Ik heb dat ook eens gedaan en ik ben daar slecht mee gevaren.

FACTEUR: Maar ik zal het heel voorzichtig doen Sooi.

SOOI: Dat is allemaal geen avance jong. Het draait toch verkeerd uit.

(De facteur heeft geen oren naar de goede raad van S ooi. Hij vertrekt al zingend en dansend en praat even in zichzelf.)

FACTEUR: Ik moet verder. Of ik geraak niet rond. *(in zichzelf)* Dat komt hier dik in de sacoché. One two three o'clock four o'clock rock.....

SOOI: Ik moet die snotneus in 't oog houden. Die wil met ons Joseeke de koffer induiken. *(tot Joseeke)* Wat scheelt er, mijn klein truttemieke?

JOSEEKE: Joske hè.

SOOI: Wat scheelt er met ons Joske?

JOSEEKE: Hij en Trieneke...

SOOI: 't Is niet waar hè!

JOSEEKE: 't Is wel waar. Ik heb het met mijn eigen ogen gezien.

(Toon komt binnen.)

SOOI: Miljaarde miljaar, naar wie zou die de aard hebben? Hebt ge dat gehoord Toon?

TOON: Ik kom juist binnen. Hoe kan ik dat dan gehoord hebben?

SOOI: Dan hoort ge het nu. Onze Jos, uwe volle gast, de wettige vent van dat braaf wichteke daar, die gaat vreemd. *(Joseeke begint hartstochtelijk te wenen)* Die rijdt een scheve schaats. Die wil buiten zijn potteke pissen. *(Joseeke haalt wenend uit)* Die lanceert zijne hengel in een vreemde vijver!

TOON: Miljaarde miljaar, naar wie zou die de aard hebben?.

SOOI: Dat is een goede vraag Toon. We moeten daar iets aan doen.

JOSEEKE: Gij moet daar niets aan doen. Ik zal zelf mijne plan wel trekken.

SOOI: Doe geen stommiteiten hè kind.

TOON: Wat voor stommiteiten?

SOOI: Ze wil zich laten troosten door de facteur.

TOON: Laat het uit. Daar komen vodden van.

JOSEEKE: Daar kunt gij van meespreken hè. Gij allebei.

(Joseeke loopt naar de keuken. Intussen is Pierke binnengekomen.)

SOOI: Ha Pierke, van waar komt gij?

PIERKE: Van buiten binnen.

TOON: En was er buiten iets te zien?

PIERKE: Joske.

TOON: Die is toch aan het werk in de slagerij

PIERKE: Nee, bij Katrien.

SOOI: Bij Katrien?

PIERKE: Zonder kat. De kat is van huis.

SOOI: Verdomme, dan dansen de muizen.

TOON: We moeten ingrijpen.

SOOI: Voor ze nest maken.

(Sooi en Toon lopen door de voordeur links voorbij het raam naar Katrien.)

PIERKE: Zie ze lopen, de benen van onder hun lijf. Ik zal hier aan geen pint geraken zeker?
 Dan zal ik maar gaan zien om te zien of er iets te zien is. Hierzie, den deze zie,
 loekiloekiloek.

(Pierke houdt zijn wijsvinger aan zijn rechteroog. Als hij wil naar buiten gaan loopt hij de garde tegen het lijf.)

PIERKE: Ha garde.

GARDE: Dag Pierke. Zijt ge maar alleen?

PIERKE: Ziet ge nog iemand?

GARDE: Nee, niemand.

PIERKE: Dan ben ik maar alleen hè garde. .

GARDE: Dat klopt Pierke, dat klopt gelijk een bus. En waar is iedereen?

PIERKE: Weg.

GARDE: Natuurlijk weg. Maar waar naartoe?

PIERKE: Ze zijn naar buiten gelopen.

GARDE: Is er iets gebeurd? Moet ik optreden?

PIERKE: De kat is van huis.

GARDE: En zij gaan de kat vangen?

PIERKE: Nee, de muizen .

GARDE: Pierke, gij houdt mij voor de zot hè.

PIERKE: Als ge mij niet gelooft kom dan mee kijken. 't Is de moeite jong.

GARDE: Is 't echt?

(Pierke, op de voet gevolgd door de garde, loopt Sooi en Toon achterna.)

Tiende tafereel: Sooi – Ciska – Toon – Tenette – Pierke.

(Met sfeermuziek maken we de overgang van de dag naar valavond. Het is schemerig in het café en op het plein. Ciska komt uit de keuken en doet de lichten branden. Ze gaat tot in de deur en kijkt over het plein om te zien waar Sooi blijft.)

CISKA: Verdomme, waar blijft hij toch. Als hij weer bij Tenette zit is het gedaan. Voorgoed!

(Ciska gaat terug naar de keuken. Sooi passeert rechts voorbij het raam en komt naar binnen.)

SOOI: Het licht brandt. En geen volk. Al maar goed. Ze zullen het rap genoeg weten in het dorp. En het geroddel. Mijn oren toeten er al van.

(Ciska komt uit de keuken.)

CISKA: Ha ge zijt er. Ik moet zeker niet vragen van waar ge komt.

SOOI: Als ge het weet niet. Maar moest ge het niet weten en ge wilt het weten: van bij Toon.

CISKA: Van bij Tenette zeker. Ik wist het.

SOOI: Ge moest eens weten wat er allemaal aan de hand is.

CISKA: Weet ik nog niet genoeg?

SOOI: Nee, ge weet nog niks.

CISKA: Hoe durft ge't zeggen. Is het zo nog niet erg genoeg?

SOOI: 't Is nog veel erger.

CISKA: Buiten dan. Ik wil u hier niet meer zien.

SOOI: Ja maar Ciska, ge weet niet wat ge niet weet.

CISKA: Ik wil het ook niet weten. Buiten! Weg! Stap het af. Ga naar uw lief van hiernaast als die beter is.

(Ciska duwt Sooi naar buiten en gaat terug naar binnen. Sooi volgt haar naar binnen. Ciska loopt naar de keuken en sluit de deur. Sooi botst op de gesloten deur.)

SOOI: Ciska, 't is niet wat ge denkt. Ik heb er niets mee te maken. En Tenette ook niet. Doe open dedju, doe open! Kom dat tegen zeg. Het slot op de deur. Ik lig buiten ook al ben ik nog binnen. Dus binnenbuiten. Dedju, wie had dat gedacht.

(Sooi gaat achter de toog en schenkt zich een glas in.)

Elfde tafereel: Toon – Tenette

(Toon komt naar het café. Tenette volgt hem. In de open deur ontstaat een hevige woordenwisseling.)

TENETTE: Waar trekt ge op af?

TOON: Naar Sooi.

TENETTE: Nee, naar Ciska!

TOON: Naar Ciska dan als ge dat liever hoort.

TENETTE: Ik wil dat ge thuis blijft, bij mij en ons Joseeke. nu die rotvent haar bedriegt.

TOON: Ik moet Sooi dringend spreken over Joske.

TENETTE: Ge hebt nog niet anders gedaan.

TOON: En ik moet Ciska zien. Misschien kan zij iets doen.

TENETTE: De die? Die deugt zelf niet.

TOON: Gij zijt geen haar beter gij!

TENETTE: Wat durft gij zeggen?

TOON: De waarheid verdomme. En laat mij gerust.

TENETTE: Als ge hier durft binnengaan komt ge thuis niet meer binnen!

TOON: Maar ik kan niet anders. Ik moet Ciska zien. Om te redden wat er nog te redden valt.

TENETTE: Probeer uw eigen huishouden te redden. En kom mee!

TOON: Nee ik moet naar binnen. Efkes maar. Naar Ciska.

TENETTE: Ga dan naar uw Ciska. En blijf bij uw Ciska. Als ge die toch liever ziet.

TOON: Maar dat heeft er niets mee te maken!

TENETTE: Dat heeft er alles mee te maken. Thuis gaat de deur op slot. Ge komt er niet meer in.

(Tenette loopt wenend naar huis. Toon gaat binnen in het café.)

TOON: Allee kom dat nu tegen zeg. Thuis lig ik buiten. Maar hier ben ik binnen. Dus: buitenbinnen.

Twaalfde tafereel: Sooi – Toon – Pierke.

(Toon komt tot aan de toog. Sooi heeft al een pint klaargezet.)

SOOI: Kom binnen Toon. Hier staat al een pint gereed.

TOON: Die kan ik goed gebruiken. *(drinkt)*

SOOI: Meende ze dat?

TOON: Ik denk het. En ik was nog wel bang dat gij zou buiten vliegen.

SOOI: 't Is ook van dat zulle.

TOON: Gij hebt toch nog een dak boven uwe kop.

SOOI: Gij ook. Zolang ik er één heb. Mannen moeten mekaar steunen.

TOON: Dat vind ik schoon van u.

(Pierke is binnengekomen en laat zich neervallen op een stoel linksvoor. Hij zit te knikken van zattigheid en vermoeidheid.)

SOOI: Daarzie, moeders mooiste. Une bière monsieur Pierre?

PIERKE: Woei woei, goed vol.

TOON: Zou een tutter niet beter zijn? Hij slaapt waar hij zit.

PIERKE: Den deze slaapt niet, jamais niet.

(Pierke's hoofd valt als een blok op tafel en hij is volledig uitgeteld.)

TOON: Zie eens aan. Hij slaapt jamais niet.

SOOI: Hij geeft wel een goed voorbeeld. Wij gaan ook slapen. Hier achter de toog. En als ze komen kijken zijn we weg. Ze moesten ons maar niet buitengooien.

TOON: Slapen op de blote vloer? Dat is toch veel te hard jong.

SOOI: In de kelder ligt nog een deken. Voor op de patatten. Dat is al wat malser.

(Sooi gaat naar de kelder. Intussen is de nacht neergedaald over het plein.)

PIERKE: *(in zijn slaap)* Woei woei chef. Travail pikeur chef.

TOON: Amai, die zit in de put. Kool maken en stof vreten. Geen wonder dat die alle dagen zo een dorst heeft.

(Sooi komt boven met een deken, schudt ermee zodat het stof in het rond vliegt. Hij spreidt het deken achter de toog.)

SOOI: Voilà zie. Nu nog de deur op slot, de lichten uit en maffen achter de toog.

(Sooi sluit de deur, legt de sleutel op de hoek van de toog en dooft de lichten. Hij legt zich samen met Toon neer achter de toog. Het is donker in het café dat nog schaars verlicht wordt door wat maanlicht dat door de ramen naar binnen valt.)

TOON: Zo vroeg kan ik niet slapen zulle.

SOOI: Dat is niet erg. Tussendoor pakken we nog een pint. *(even stilte)*

TOON: Zou ons Joseeke al naar huis zijn?

SOOI: Ik denk het niet.

TOON: Dan ligt Joske alleen in bed.

SOOI: Dat hoop ik.

TOON: Ons Tenette slaapt deze nacht geen oog.

SOOI: Wij ook niet als ge uw bakkes niet toehoudt.

TOON: Ik zwijg al. Maar mijn bakkes toehouden, dat kan ik niet. Ik moet 's nachts veel drinken.

(Na een tijdje horen we nog enkel verschrikkelijk gesnurk. Met aangepaste muziek maken we de overgang naar de morgen. Het wordt weer licht in het café en op het plein. Ciska komt uit de keuken. Ze ontsluit de voordeur en bemerkt dan Pierke.)

CISKA: Verdomme, dat zat varken ligt hier weer te slapen. Hela Pierke, wakker worden.

(Pierke heft zijn hoofd even op en slaapt dan verder.)

PIERKE: Ik slaap nooit.

CISKA: Wakker worden Pierke. 't Is tijd. Ge hebt lang genoeg geslapen.

PIERKE: Wat scheelt er?

CISKA: Sooi is weg. Wat heb ik toch gedaan. Pierke hebt ge Sooi gezien?

PIERKE: Welke Sooi?

CISKA: Kent ge er meer dan éne?

PIERKE: Sooi van Mier van rosse Pier en Sooi van Dré van kale Frée en Sooi van Rik van schele Fik en Sooi van....

CISKA: Zwijg maar, 't is al goed.

PIERKE: Ja maar, ik ken er nog.

(Tenette komt aangestapt voorbij het raam en komt naar binnen.)

CISKA: Daar hebt ge ze. Ge moet maar durven. Maar dat ze wacht.

TENETTE: Waar is hij?

CISKA: Dat weet ge beter dan ik.

(Ciska en Tenette beginnen te ruziën met de rug gekeerd naar de toog. De slaperige koppen van Sooi en Toon komen boven de toog te voorschijn. Ze beleven veel plezier aan de ruzie tussen hun echtgenotes. Pierke is klaar wakker en ziet waar Toon en Sooi zich verstopt hebben. Telkens Pierke hen dreigt te verraden duiken de verstekelingen weg.)

TENETTE: Nee, dat weet ik niet. Ik dacht dat gij...

CISKA: Ikke? Ik weet van niks.

(Pierke wil Sooi en Toon verraden. Ciska verkoopt hem echter een forse duw zodat hij tegen een tafel aanvliegt en op de grond belandt.)

PIERKE: Ciska... Ciska...

CISKA: Zwijgen Pierke. Dat zijn ons zaken.

TENETTE: Ons zaken? Gij weet dus toch van iets.

CISKA: Natuurlijk weet ik van iets. Ik heb hem zelf aan de deur gezet.

TENETTE: Gij ook al?

CISKA: Hoe? Gij ook al?

TENETTE: Ik heb hem ook aan de deur gezet. De sukkelaar, waar zou die geslapen hebben?

(Pierke neemt Ciska bij de arm. Pierke krijgt weer een duw waardoor hij enkele meters wegvliegt.)

PIERKE: Ciska... Ciska...

CISKA: Maar Pierke, zwijg toch eens. Ik had het wel gedacht. Hij wilde naar u komen.

TENETTE: Nee, hij wilde naar u komen.

CISKA: Dat is toch niet meer dan normaal.

TENETTE: Ha ja! Is 't al zover gekomen? Dat ge dat niet meer dan normaal vindt?

CISKA: Wat zoudt ge anders willen? Dat hij bij u in 't bed kroop?

TENETTE: Waar anders?

CISKA: Bij mij verdomme. Hij is van mij?

TENETTE: Nee hij is van mij.

CISKA: Tenette, als ge hem niet wilt lossen he, dan...

PIERKE: Ciska... Ciska...

CISKA: Zwijgen Pierke, moeit u niet. Seffens gebeuren hier ongelukken.

TENETTE: Dat is dan uw eigen schuld.

CISKA: Nu nog schoner. Als gij mijne vent lastig valt is dat mijn eigen schuld.

TENETTE: Ik val uwe vent niet lastig.

CISKA: Maar ge wilt hem wel bij u in bed.

TENETTE: Wie zegt dat?

CISKA: Gij zegt dat. Daar juist nog.

TENETTE: Maar ik heb het niet over uwe vent. Ik heb het over mijne vent, over mijne Toon.

CISKA: Over Toon?

TENETTE: Ja, over Toon. Over wie anders.

PIERKE: Ciska... Ciska...

(Pierke krijgt weer een forse duw.)

CISKA: Zwijgen verdomme. Ik heb het over Sooi. Ik heb Sooi buitengezet.

TENETTE: 't Is niet waar hè! Ik heb Toon buitengezet.

CISKA: Tenette toch!

TENETTE: Ciska toch!

(Beide vrouwen vallen in mekaars armen.)

CISKA: Wat hebben we toch aangevangen?

TENETTE: Waar zijn die sukkelaars gebleven?

PIERKE: Maar ze zitten daar achter de toog!

(Tenette en Ciska kijken om en zien hun mannen achter de toog staan.)

CISKA: Kunt ge dat niet eerder zeggen!

(Ciska verkoopt Pierke een oorvijs. Tenette slaat Pierke's pet (muts) van het hoofd. Pierke laat zich op een stoel vallen en blaast.)

CISKA: Oh Sooi, ik ben zo blij dat ik u zie.

TENETTE: Ik ook, ik ook.

SOOI – TOON: Hi!!!!

(Sooi en Toon komen stralend van achter de toog maar laten blijken dat hun rug pijn doet. Ciska en Tenette nemen ieder hun man bij de arm en helpen hem op een stoel.)

CISKA: Bedankt Sint-Antonius, patroonheilige van de verloren voorwerpen.

TENETTE: Bedankt Sint-Antonius, bedankt klein lief varken.

PIERKE: 't Is niet waar hè!

TENETTE: Hebt ge wel kunnen slapen op die harde grond?

TOON: *(met pijnlijke grimas)* Niet zo goed.

TENETTE: Dan zal uw rugske wel pijn doen zeker?

TOON: Jaaa.

SOOI: Het mijne ook.

CISKA: Kom hier, ik zal u eens goed masseren.

TOON: Mij ook Tenetteke.

(Ciska en Tenette masseren de rug van hun mannen.)

PIERKE: Mijne rug doet ook pijn.

CISKA: Gij verdient niet beter, loebas. *(tot Sooi)* Doet het goed manneke?

SOOI: Ja vrouwke, dat doet goed zie. Dat doet echt deugd. Ge moogt dat nooit meer doen zulle.

CISKA: Maar het doet goed en deugd.

SOOI: Dit wel. Maar ons buitengooien, dat is voor niets nodig. Daar is immers niks tussen mij en Tenette.

TOON: En tussen mij en Ciska.

SOOI: Alleen vriendschap, als goede burenen.

CISKA: Ik denk dat we allebei jaloers zijn. Omdat we onze eigen vent zo graag zien. Maar dat van vroeger...

TENETTE: ...dat knaagt vantijds nog.

SOOI: Maar dat is al zo lang geleden.

TOON: En al lang vergeven en vergeten. *(recht)* Dus zand erover.

SOOI: (*recht*) En een pînt erop.

PIERKE: Ik heb ook dorst.

TENETTE: Neenee, 't is te vroeg om al te drinken. Kom mee naar thuis. Dan leg ik de pan vol spek.

SOOI: Daar zeg ik niet nee tegen.

PIERKE: (*recht*) Als ge wilt moogt ge er voor mij twee eikes op doen.

TENETTE: Zeg eens, wie heeft er u meegevraagd?

TOON: Ik verdomme. Kom Pierke, spek met eieren eten. Spek van 't varken van Sint-Antonius, de beste keurslagerij van uren in de omtrek.

(Het gezelschap maakt aanstalten om te vertrekken.)

SOOI: Hoe is het met Joseeke?

TENETTE: Niet goed. Ze doet niets dan wenen. Ze wil Joske niet meer zien.

CISKA: Wat is dat allemaal met ons Joske en Joseeke? En waarom weet ik daar niets van?

SOOI: Omdat ge niet wilt luisteren als ik iets te zeggen heb. Mij buiten gooien, dat is plezanter hè.

CISKA: Ik kon dat toch niet weten Sooi. Wat is er toch gebeurd?

TOON: Uw Joske papt aan met Trien van Katrien Bottel. En Joseeke heeft ze betrapt.

TENETTE: Dat had ik van uw Joske nooit verwacht zulle Ciska.

SOOI: Maar uw Joseeke laat zich troosten door de facteur.

CISKA: Dat zoudt ge haar ook niet nageven hè Tenette.

TOON: Naar wie zouden die twee de aard hebben?

PIERKE: Ik denk naar appels.

ALLEN: Naar appels?

PIERKE: Jaaa, die vallen ook niet ver van de boom.

(Het gezelschap vertrekt lachend naar de slagerij.)

DOEK

PAUZE

D E R D E B E D R I J F

Dertiende tafereel: Sooi –Toon – Joske

(Een nieuwe dag begint. Sooi komt binnen en neuriet of fluit een lied. Hij schuift de overgordijnen open en ontsluit de deur. Hij neemt de krant van de toog en zet zich aan een tafeltje.)

SOOI: We zullen eens zien wat ze weer weten te zeggen.

(Bomma Matil komt binnen.)

SOOI: Ha bomma, ge zijt er al?

BOMMA: Dat ziet ge toch.

SOOI: Natuurlijk zie ik dat. Hebt ge goed geslapen?

BOMMA: Gelijk een os.

SOOI: Dat is goed. Ge komt voor uw stuk chocolade zeker?

BOMMA: Dat weet ge toch.

SOOI: Natuurlijk weet ik dat.

BOMMA: Waarom vraagt ge het dan?

(Sooi is achter de toog gegaan en reikt een stuk chocolade aan.)

SOOI: Ik moet toch iets zeggen. Allee smakelijk hè.

BOMMA: Merci. Dag hè. *(vertrekt)*

SOOI: Zijt ge er al mee weg?

BOMMA: Is dat al wat ge weet?

SOOI: Weet gij misschien meer ?

BOMMA: Ge moest eens weten wat ik weet.

SOOI: Nu maakt ge mij wel curieus zulle.

BOMMA: Dat weet ik. Maar ik zeg het niet. Curieuze-neuze-mosterdpot.

(Bomma wil vertrekken maar op dat moment komt Toon binnen.)

TOON: Ha bomma, gaat ge al naar huis?

BOMMA: Dat ziet ge toch.

TOON: Voorzichtig als ge het plein oversteekt hè. Dat ze u niet omverrijden.

BOMMA: Is dat al wat ge weet?

TOON: Weet gij misschien meer?

BOMMA: Ge moest eens weten wat ik weet.

TOON: Nu maakt ge mij wel curieus zulle.

BOMMA: Dat weet ik. Maar ik zeg het niet. Curieuze-neuze-mosterdpot.

(Bomma vertrekt. Sooi heeft zich terug achter een tafeltje gezet en kijkt in de krant. Toon komt verder naar binnen.)

TOON: Ze weet iets maar ze wil het niet zeggen.

SOOI: Ze heeft gelijk hè Toon. Als ze verklapt wat ze weet, weet ze niks meer dat wij niet weten. En wat moet ze dan zeggen.

(Toon kijkt over de schouders van Sooi mee in de krant.)

TOON: Staat er iets in?

SOOI: Dezelfde zeever van gisteren.

(Toon kijkt van dichterbij.)

TOON: Da's niet moeilijk. Dat is ook de gazet van gisteren.

SOOI: Nu ge het zegt. Da's waar ook. De facteur is nog niet geweest. Een pint zeker?

(Sooi gaat achter de toog. Toon zet zich aan een tafeltje.)

TOON: Graag. En pak ook iets.

SOOI: Al zo vroeg op gang.

TOON: En al zo vroeg aan 't werk.

SOOI: En ons Joske?

TOON: Niet gezien.

SOOI: Uwe gast veegt er duchtig zijn voeten aan.

TOON: Als ge dat maar weet.

SOOI: Dat manneke heeft het wel niet gemakkelijk. Dat is al ver een maand dat hij alleen zit zeker?

TOON: Alleen? Dat Trieneke loopt zijn deur plat ja.

SOOI: En Joseeke?

TOON: Die wil niet naar huis zolang die affaire met Trieneke niet van de baan is.

SOOI: Die twee moeten dringend met mekaar klappen.

(Sooi zet zich tegenover Toon.)

TOON: Heel dringend. Maar als Joske komt werken, ik zeg wel als hij komt werken, en hij is nog maar met éne voet binnen is Joseeke al met twee voeten buiten, recht naar hier, naar 't café.

SOOI: En dan loopt dat onnozel facteurke mijn deur plat.

TOON: Ik versta er niets van. Dat ze al eens een slipperke maken. Wie doet dat niet hè Sooi. Hè? Wie niet hè. Maar dit, dit mag niet blijven duren. Wij gaan daar korte metten mee maken.

(Joske komt schoorvoetend binnen.)

SOOI: Als ge van de duvel spreekt. Daar hebt ge hem. We zullen daar eens direct mee beginnen.

JOSKE: Dag vake. Dag pa. Al aan 't werk?

TOON: Geweest. Ik heb al dorst.

JOSKE: Van gewoonte hè pa.

SOOI: Ook een pint Joske?

JOSKE: Is dat niet wat vroeg?

(Sooi haalt nog een glas bier. Toon trekt de stoel van Sooi naast zich achter de tafel. Joske zet zich neer.)

TOON: Wij zijn bang dat 't al te laat is. Zet er u bij. Joske wat is er toch allemaal aan de hand?

JOSKE: Ik weet het niet pa. Ik denk dat ik zot aan het worden ben.

SOOI: Aan het worden? Dat is het minste wat ge kunt zeggen.

TOON: Dat kan toch zo niet blijven duren.

JOSKE: Dat weet ik.

SOOI: En daarom moeten we eens serieus met mekaar klappen.

JOSKE: Daarvoor ben ik gekomen.

TOON: Dat is al een goed teken hè Sooi.

SOOI: Ik ben heel curieus wat ge te vertellen hebt.

(Sooi schuift een stoel bij en zet zich opnieuw tegenover Toon zodat Joske tussen hen zit.)

JOSKE: Awel hè, ge kent Trieneke toch.

TOON: Kennen we die?

SOOI: Moeten we die kennen?

JOSKE: Natuurlijk kent ge ze, Trieneke, 't nichtje van Katrien.

TOON: Ha de die. En of we die kennen.

JOSKE: Awel hè, ik ken die ook.

TOON: Wat ge nu zegt.

SOOI: 't Is niet waar hè.

JOSKE: Toch wel vake? Ik ken die heel goed. Maar sinds ik Trieneke zo goed ken, botert het niet meer tussen mij en Joseeke.

SOOI: Allee jong, wat ge nu zegt.

TOON: Dat is 't eerste wat ik daar van hoor.

JOSKE: Hoe? Gij wist dat niet?

TOON: Wij? Maar nee jong. Ge zijt nog maar een kleine maand uiteen.

SOOI: Ge loopt nog maar vier weken stom tegen mekaar.

TOON: Katrien zonder kat zit meer bij u dan bij haar kat.

SOOI: Terwijl Joseeke in 't café troost zoekt bij Feelke Facteur.

TOON: Hoe zouden wij daar in godsnaam iets kunnen van weten.

JOSKE: Gij zijt aan het zwansen. Ge weet het wel.

SOOI: Heel het dorp weet dat verdomme.

TOON: En dat moet gedaan zijn miljaarde.

JOSKE: Dat vind ik ook.*(recht)* Gelijk dat nu gaat, dat is geen leven. En daarom heb ik besloten .om er mee te stoppen.

SOOI: Eindelijk! Mijne zoon heeft zijn verstand terug.

TOON: En ik mijne volle gast.

JOSKE: Ja maar, ik heb besloten om te stoppen.... met werken.

SOOI: *(vliegt recht)* Wablief!

TOON: *(recht)* Hoor ik wel goed?

JOSKE: Ja, gij hoort allebei heel goed.

TOON: Ja maar, en ik dan? En mijn slagerij? Zijt ge wel goed wijs in uw bovenkamer?

JOSKE: Ja pa, heel goed wijs. Maar ik ben het kotsbeu. Ik kan gene varkenskop meer zien.

TOON: De kop van Trieneke ziet ge liever zeker.

JOSKE: Laat Trieneke hier buiten. Er is niks tussen ons twee. Allee, toch niet zoveel als gij wel denkt.

(Joske heeft zich weer neergezet. Sooi en nadien Toon zetten zich terug bij Joske aan tafel.)

SOOI: Wij denken helemaal niks jongske. Maar ik heb wel nog een vraagske. Wat gaat ge doen als ge niet meer gaat werken?

JOSKE: Awel hè vake, dat zal ik u eens vertellen zie. Maar ge gaat verschieten zulle. Ik ga terug studeren in Leuven.

TOON: Daar hebt ge het begot.

SOOI: Ge wilt dus terug ‘kinesinetararepeut ‘ worden.

JOSKE: Nee vake, niet ‘kinesinetatarapeut’. Ik ga voor physiotherapeut.

SOOI: Wablief? Voor ‘Vieze...tarare... peut’ ? Nog erger.

TOON: Maar die vlieger gaat niet op hè manneke.

JOSKE: Ha neen? Wie gaat mij tegenhouden?

(Sooi en nadien Toon, veren recht en kloppen vol koleire op tafel.)

SOOI: Ik begot!

TOON: En ik miljaar!

JOSKE: Ik doe het toch!

SOOI: Ha ja? En van wat gij leven daar in Leuven? Hebt ge daar al eens aan gedacht?

JOSKE: Wel hè, *(tot Sooi)* gij zijt mijne pa. *(tot Toon)* En gij zijt eigenlijk ook mijne pa. En nu had ik zo gedacht, twee pa's.... en alle twee dikke zelfstandigen. Daar gaat er zeker éne bij zijn die me niet laat vallen.

SOOI: Hoort ge hem komen.

JOSKE: En daarbij, Joseeke verdient toch ook wat hier in 't café.

TOON: Dat is het toppunt. Mijnheer laat zijn vrouw in de steek om in Leuven de flierefluiter uit te hangen. En dat kind zou hem nog moeten onderhouden. Gij zijt zeker op uwe kop gevallen en blijven botsen?

JOSKE: Pa , ik ga naar Leuven om te studeren. Ik wil iets worden in het leven. Iets waar gij later fier zult op zijn.

TOON: Ik was fier op mijne opvolger in mijn slagerij bij Sint-Antonius.

JOSKE: Maar ik wil gene slager worden. Ik wil physiotherapeut worden.

SOOI: Maar waarom 'vieze... tarare peut? Waarom juist hetzelfde als Trieneke?

JOSKE: Puur toeval denk ik.

TOON: Een heel toevallig toeval, denk ik.

SOOI: Te toevallig om toeval te zijn, denk ik. Ga maar naar de keuken en vertel alles tegen ons moeke. En gij Toon, vraag Joseeke om naar hier te komen. Dat moet uitgepraat worden tussen die twee.

JOSKE: Die komt toch niet.

TOON: Die komt toch wel. En als ge haar durft pijn doen, pas dan op hè manneke. Dan krijgt ge met mij te doen. En nog iets hè. Als ge durft vertrekken met die Trien, dan zet ge nooit of te nooit, hebt ge dat goed gehoord, nooit of te nooit ook nog maar éne voet in mijn slagerij? Compris?

(Toon vertrekt naarde slagerij.)

JOSKE: Ja zeker, compris. Amai, die meent dat precies.

(Joske gaat naar de keuken. Sooi ruimt af.)

Veertiende tafereel: Sooi – Joske – Joseeke – Trieneke – facteur.

SOOI: Amai, wat hangt er nog allemaal boven onze kop. De roddel rolt nu al als een lawine door 't dorp. Klet Klaps en Leen Lameer beleven hoogdagen. En dat allemaal door de schuld van ons kinderen. Dju dedju toch.

(Joseeke komt binnen.)

JOSEEKE: Is Feelke er niet?

SOOI: Zoekt ge Feelke?

JOSEEKE: Niet echt. Maar onze pa zei dat hier iemand was voor mij.

SOOI: En dat kan alleen Feelke zijn?

JOSEEKE: Wie anders maakt er nog tijd voor mij?

SOOI: Ik bijvoorbeeld. En ons moeke.

JOSEEKE: Ons moeke? Die ziet mij liever van achter dan van voor. Ik kan hier dus eigenlijk niets komen doen.

SOOI: Maar nu ge er toch zijt, wilt ge misschien even op 't café letten. Ik moet dringend...

JOSEEKE: Dan maar rap.

SOOI: Mijn duiven voederen.

JOSEEKE: Doe dat maar op 't gemak.

SOOI: Op 't gemak?

JOSEEKE: Nee, op het kot.

(Sooi gaat naar achter. Joseeke neemt de krant van de toog en zet zich midden in het café achter een tafel. Joske komt stillekes naar binnen.)

JOSKE: Dag.Joseeke. *(Joseeke kijkt verschrikt op en kijkt dan terug in de krant.)* Hoe is het ermee? We moeten eens klappen.

(Joseeke haalt de schouders op.)

JOSEEKE: Ik heb niets te zeggen.

JOSKE: Ik wel Gij zijt al negenentwintig dagen van huis.

JOSEEKE: Amai, gij kunt ver tellen.

JOSKE: Da... da's niet zo moeilijk.

JOSEEKE: Nee, dat zal niet. Een streepke trekken iedere keer als Trieneke komt. Het totaal delen door drie want ze komt 's morgens, 's middags en 's avonds. En voilà, ge hebt het.

JOSKE: Ik ben niet gekomen om over Trieneke te klappen. 't Gaat over ons. Ik wil u iets vragen.

JOSEEKE: Vraag maar op. Ik luister.

(Joske zet zich bij Joseeke aan tafel.)

JOSKE: Hebt gij.... deze nacht.... goed geslapen?

JOSEEKE: Dat kan beter.

JOSKE: Dat dacht ik al. Daar gaat niets boven uw eigen bed. Zoudt ge niet liever naar huis komen en terug in uw eigen bed slapen?

JOSEEKE: Niet zolang gij daarin ligt.

JOSKE: Daarvoor heb ik een oplossing.

JOSEEKE: Is dat zo? Ik in 't bed en gij in 't bad? Of op de canapé? Of los op de grond? In éne grote slaapzak met uw Trien?

JOSKE: 't Is nog iets anders. Ikke.... ik vertrek. Dan kunt gij rustig terugkomen.

JOSEEKE: *(recht)* Wablief?

JOSKE: *(recht)* Ik vertrek naar Leuven. Ik ga terug studeren, voor fysiotherapeut.

JOSEEKE: Laat gij mij hier alleen achter? Voor goed?

JOSKE: Niet voor goed. Later, als ik afgestudeerd ben, kom ik terug.

JOSEEKE: Dan hoeft het niet meer.

JOSKE: Maar als gij wilt kom ik ieder week-end naar huis, bij u thuis.

JOSEEKE: Da's goed gezien jong. Door de week in Leuven met Trieneke. En in het week-end thuis bij mij. Dat geeft zo wat afwisseling zeker? Ook al stinkt het een beetje naar polygamie, dat wil zeggen: veelwijverij.

JOSKE: Gij vergist u wat Trieneke betreft. Trieneke en ik, wij hebben alleen spirituele raakpunten. Zij en ik, wij zij geestesgenoten.

JOSEEKE: Geestesgestoorden, dat klinkt beter.

JOSKE: Maar neen Joseeke. Alleen, als ik Trieneke hoor praten, dan trekt mij dat meer aan dan...

JOSEEKE: ... dan het stom gelul van een simpele dochter van een slager op de buiten.

JOSKE: Dat heb ik niet gezegd!

JOSEEKE: Nee, maar 't scheelde geen haar! Gij zijt zo zot als een deur van Trien van Katrien Bottel. Ge kunt de dingen beter zeggen gelijk ze zijn.

JOSKE: Natuurlijk voel ik wel iets voor Trieneke. Maar dat is heel platonisch.

JOSEEKE: 't Is vooral heel plat.

JOSKE: En wat gij met Feelke doet? Hoe noemt gij dat?

JOSEEKE: Dat noem ik uw schuld. Gij hebt mij zover gekregen met uw leugens en geflirt met die 'peutentreut'.

JOSKE: Joseeke, ik kom hier geen ruzie maken. Ik kom om te zeggen...

JOSEEKE: ... dat ge vertrekt met uw Trien. *(Joseeke opent de deur voor Joske)* Awel vertrek dan. Maak dat ge wekomt. En blijf weg, voorgoed. Ik wil u niet meer zien, nooit meer. Hoort ge dat, nooit meer!

JOSKE: Ja maar, als ge wilt...

JOSEEKE: Dat wil ik niet. Ik wil alleen zijn, alleen.

(Joseeke zet zich neer achter een tafel met het hoofd in beide handen.)

JOSKE: Als gij dat echt zo wilt, dan zal ik maar gaan zeker. Dag Joseeke. Ik ben er mee weg hè. Dag hè.... hè....hè.

(Joske gaar naar buiten en trekt de deur achter zich dicht. Buiten ontmoet hij Trieneke die van links voorbij het raam gekomen is. Ze gaan samen weg rechts voorbij het raam. De facteur is vlak achter Trieneke links voorbij het raam gekomen en komt naar binnen.)

FACTEUR: Awel? Wat scheelt er?

JOSEEKE: Joske weer hè.

FACTEUR: Ik zag hem gaan. Met Trieneke.

JOSEEKE: Hij vertrekt naar Leuven, met Trieneke. Nu ben ik helemaal alleen.

FACTEUR: Maar ik ben er toch ook nog.

JOSEEKE: Al maar goed. Maar ik weet niet of ik Joske kan missen. We kennen mekaar al ons hele leven.

FACTEUR: Maar daar volgt nog een heel leven. Misschien met mij.

(Joseeke begint luid te wenen. De facteur weent duidelijk 'gemaakt' met haar mee.)

JOSEEKE: Ik weet niet of ik dat leven wel wil. Ik weet het echt niet.

FACTEUR: Ocharme. Joseeke toch.

JOSEEKE: Ik ga terug naar huis.

FACTEUR: *(steeds wenend)* Laat ge 't café zo maar alleen?

JOSEEKE: Roep ons vake als ge wilt. Wilt ge dat doen?

FACTEUR: *(snotterend)* Natuurlijk Joseeke, ik doe alles voor u. Allee ga maar. Tot straks hè..

JOSEEKE: Tot straks Feelke

(Joseeke vertrekt naar de slagerij. De facteur huilt nog even verder met zichtbaar plezier tot het wenen overgaat in een luide lach. Hij loopt naar de keukendeur.)

FEELKE: Hij vertrekt! Sooi! Sooi!

(Sooi komt naar binnen.)

SOOI: Ha facteur. Wat doet gij hier? Ik dacht dat ons Joske en Joseeke hier waren.

(De facteur spreekt met ingehouden vreugde.)

FACTEUR: Joske is weg Sooi. Weg met Trieneke.

SOOI: Met Trieneke?

FACTEUR: En Joseeke is naar huis. Alleen.

SOOI: 't Is niet waar hè.

FACTEUR: 't Is wel waar. Dat ziet er goed uit hè Sooi.

SOOI: Ziet dat er goed uit?

FACTEUR: Awel ja hè. Goed ... en niet goed. 't Is te zien hoe dat ge dat bezieet. Hier zie, uw gazet, die van vandaag. Dag Sooi.

(De facteur vertrekt zingend en dansend.)

SOOI: Verdomme verdomme. 't Is helemaal naar de botten. Hoe is het mogelijk.

Vijftiende tafereel: Sooi – Katrien.

(Toon zet zich neer aan een tafeltje en kijkt in de krant. Katrien komt binnen. Ze is goed gezind en zelfs een beetje zenuwachtig.)

KATRIEN: Ha dag Sooi jong.

SOOI: Ha dag Katrien wicht. Zo goed gezind.

KATRIEN: Dat mag toch hè Sooi.

SOOI: Dat moet Katrien. Mensen met een zonnig humeur leven tien jaar langer dan zuurpruimen en kribbenbijters.

KATRIEN: En met ons Trieneke heb ik het zonneke in huis gehaald.

SOOI: Voor ons is dat nochtans meer een onweerswolk. En hoe maakt ze het, uw Trieneke?

KATRIEN: Heel goed Sooi. Ze kan het best vinden met uw Joske. Wist ge dat?

SOOI: Ja dat weet ik. Ze is er verdomme niet van weg te slaan . Net zo min als een vlieg van een suikerpot.

KATRIEN: Maar dat is toch normaal. Joske heeft wat gestudeerd, wel niet zoveel als ons Trieneke, maar toch. Hij heeft wat meer niveau als de doorsnee mensen hier van 't dorp. Als ge begrijpt wat ik bedoel.

SOOI: Ik begrijp dat heel goed. Uw Trieneke en ons Joske hebben allebei wat meer niveau. 'Peutenniveau' wilt ge zeggen.

KATRIEN: Juist, dat wil ik zeggen ikke. En daarom vinden die twee mekaar zo gemakkelijk.

SOOI: Ze zou toch niet mogen vergeten dat ons Joske getrouwd is.

KATRIEN: Dat weet ze goed genoeg. Ge denkt toch zeker niet dat ons Trieneke? Toch niet met een simpel hulpke uit zo'n onnozel slagerijke zeker.

SOOI: *(recht)* Wablief! Een simpel hulpke? Uit een onnozel slagerijke? Ons Joske is een volle gast...

KATRIEN: ... met een lege portemonnee.

SOOI: En Toon zijn slagerij is verdorie 'Slagerij Sint Antonius'.

KATRIEN: En waarom? Omdat Toon zijne nek zo dik is als die van dat varken op zijn uithangbord. En Joseeke is ook al zo een stuk pretentie. Ons Trieneke vindt het spijtig dat Joske voor haar zijn studies heeft laten schieten.

SOOI: En daarom lokt ze hem mee naar Leuven!

KATRIEN: Wie? Ons Trieneke? Uw Joske?

SOOI: Ja... uw Trieneke.... ons Joske. Mijnheer stopt met zijn werk in de slagerij. Hij gaat terug studeren, juist gelijk uw Trieneke. In Leuven, juist gelijk uw Trieneke. En weet ge voor wat? Voor' vieze...tarare...peut', juist gelijk uw Trieneke verdomme.

KATRIEN: Ons Trieneke heeft daar niets mee te maken. Dat moet Joske zijn eigen gedacht zijn.

SOOI: Maar dan toch een gedacht waar hij vroeger nooit aan gedacht heeft.

KATRIEN: Als ons Trieneke daar ook maar iets mee te maken heeft, dan doet ze dat met goede bedoelingen. Om Joske vooruit te helpen in 't leven.

SOOI: Oh ja?

KATRIEN: Zeker ja. Joske is veel te goed voor de slagerij, zegt ze altijd. Hij is daarvoor veel te verstandig, zegt ze altijd. Die kan gemakkelijk fysiotherapeut worden, zegt ze altijd. Maar dat het al zo ver was, dat heeft ze niet gezegd. Dat wist ik niet.

SOOI: Dan weet ge 't nu. En ik zie dat niet goed zitten. Joske daar alleen in Leuven, samen met Trieneke. Dat is de kat bij de melk zetten. Die gaat daaraan slabberen.

KATRIEN: Aan uw eigen kent ge de hele wereld hè Sooi.

SOOI: Verdomme Katrien, let op uw woorden.

KATRIEN: 't Is al goed jong. Ik kom geen ruzie maken. Ik kom voor iets heel anders.

(Katrien duwt Sooi terug op zijn plaats en zet zich bij hem.)

SOOI: Allee zeg, ge maakt mij curieus.

KATRIEN: Awel hè, gisteren avond in bed heb ik liggen nadenken. Over wat gij en Toon mij gezegd hebben.

SOOI: Oh ja, daarover. Wat hebben we ook weer gezegd?

KATRIEN: Weet ge dat niet meer? Over Adam en Eva in 't aards paradijs. En over vermenigvuldigen en zo.

SOOI: Oh ja, natuurlijk weet ik dat nog. 't Is goed dat ge daarover eens nadenkt.

KATRIEN: Ik heb er wel een nachtmerrie aan overgehouden.

SOOI: Een nachtmerrie? Allee zeg, laat eens horen.

KATRIEN: Ik heb gedroomd dat ik dood was.

SOOI: Gij dood? Aan uw grote klep te horen zoude ge dat niet zeggen.

KATRIEN: 't Was ook maar een droom hè Sooi. En dromen zijn bedrog. Dat is toch zo hè?

SOOI: Pas op Katrien, niet altijd. Dat ligt eraan wat ge droomt.

KATRIEN: Ik was dus dood en liep een steile berg omhoog, lastig Sooi en zwaar. En dorst dat ik had, om te sterven jong.

SOOI: Maar ge waart al dood.

KATRIEN: Dat wist ik toen nog niet. En halverwege zie ik daar een rare kwiet in zijn slaapkleed en met een lange witte baard die mij tegemoet komt.

SOOI: Sinte Pieter.

KATRIEN: Hoe weet gij dat? Ik was aan 't dromen hè.

SOOI: Ja maar, ik ken Sinte Pieter . Van in mijn eigen dromen.

KATRIEN: Ik kende hem nog niet. Maar dat zou rap veranderen. Hij liet mij drinken, zuiver water Sooi. En deugd dat dat deed.

En ik vroeg :”Is het nog ver? En blijft dat zo lastig? “

“Ja” zei die pee “er rest u nog een heel eind met veel klimwerk. En dan komt ge aan de hemelpoort”.

Sooi jong, ik verschoot mij bijkans een bult.

“Aan de hemelpoort” zei ik. “Dat wil dus zeggen dat ik...?”

“Dat gij op weg zijt naar de hemel” zei die vent. “ Maar of het de moeite loont om verder te gaan, daarover beslis ik. En ik alleen, de heilige Sinte Pieter”.

SOOI: Ja Katrien, Sinte Pieter heeft het hierboven voor het zeggen. En naar 't schijnt kan hij soms wreed ambetant doen.

KATRIEN: Tegen wie zegt ge het Sooi. Ik mocht niet hogerop. Omdat ik geen vruchten gedragen had.

SOOI: Welke vruchten ? Appelen, peren, pruimen, noten?.

KATRIEN: Nee Sooi, andere vruchten. Vruchten die een vrouw draagt in hare schoot om Gods schepping in stand te houden. Allee, gij weet toch wat Ons Heer zei tegen Adam en Eva.

SOOI: Natuurlijk. Vruchten als gevolg van de vermenigvuldiging. (*gebaar van dikke buik*) Maar daarvoor hebt ge wel een vent nodig hè Katrien.

KATRIEN: Dat zei ik ook. “Heilige Sinte Pieter” zei ik “om van die vruchten te dragen moet een vrouw zich eerst wel bekennen tot een man”.

“Dat klopt” zei Sinte Pieter. “En wat is het probleem?”

“Dat ik van 't mansvolk niet moet weten” zei ik,”dat is het probleem”.

”Aha” zei Sinte-Pieter ,”zit dat zo. “Dan hebt ge een serieus probleem. En ge zult daar iets moeten aan doen, Katrien.”

SOOI: Zei hij dat? Waarmee bemoeit die zich. En pas op hè Katrien, 't is niet dat ge te oud zijt of zo. Maar ge hebt toch een zekere leeftijd. En dan een vent vinden die iets kent van vermenigvuldigen om bij u vruchten te verwekken, zo eenvoudig is dat niet.

KATRIEN: Voilà, dat heb ik hem ook gezegd. “Excuseer Sinte Pieter”, heb ik gezegd, “gij hebt goed klappen gij. Maar op mijne leeftijd een vent vinden, dat zie ik echt niet zitten”. Zo heb ik het hem gezegd.

SOOI: En wat zei hij toen?

KATRIEN: “Kijk maar eens goed rondom u” zei Sinte Pieter, “er zijn occasies genoeg”.
 “Dat kan zijn Sinte Pieter” zei ik, “maar het moet wel een goede occasie zijn. Als ik toch vruchten moet dragen wil ik wel een goede kweker in mijnen hof”.

SOOI: Daarin geef ik u groot gelijk Katrien.

KATRIEN: “Wel” zei Sinte Pieter, “wat zoudt ge denken van ... de koster bijvoorbeeld?”
 “Wablief” zei ik, “de koster, die vrouwenzot, die kan geen enkele vrouw met rust laten”.
 “Of Pierke” zei Sinte Pieter.
 “Pierke, die zatlap, geen sprake van” zei ik.
 En toen werd Sinte Pieter precies lastig. “Permitteer mij dat ik het zeg, Katrien”
 zei hij “maar gij weet ook van iedereen iets”.

SOOI: Daarin had Sinte Pieter overschot van gelijk.

KATRIEN: Gij hebt goed zeggen gij. Maar ik stond niet te springen om vruchten te dragen van één van die kwibussen.
 Maar Sinte Pieter was kortaf.. “Ge zult er iets moeten aan doen” zei hij “of ge geraakt nooit tot boven. Dat ik het u zeg. Dag Katrien. Tot weerziens”.
 En hij wees met een strenge vinger naar beneden. En ik kon vertrekken, terug bergaf.

SOOI: Ja Katrien, Sinte Pieter lacht er niet mee. Wat nu gezongen?

KATRIEN: Dat wilde ik aan u vragen. Zou deze droom bedrog kunnen zijn?

SOOI: Neen Katrien, zeker niet. Als ik van u was zou ik er werk van maken.

KATRIEN: Als gij dat ook denkt zal het wel moeten zeker. Is de koster nog hier geweest?

SOOI: De koster? Nee, toch niet..Of toch wel, nu ge het zegt. Deze morgen nog. Hij heeft nog naar u gevraagd.

KATRIEN: Is 't echt? Zou die mij nog graag zien?

SOOI: Katrien die is nog altijd smoorverliefd op u. Weet ge 't nog van toen? Hij bracht een serenade onder uw venster om uw liefde af te smeken. Maar wat kreeg hij in plaats van uw liefde? Juist verdomme, een pispot op zijne smikkel.

KATRIEN: Ik weet het Sooi. Ik had dat niet mogen doen. Maar toen is toen en nu is nu. Nu ben ik van gedacht veranderd. Omdat ik moet.

SOOI: Dat vind ik schoon van u Katrien. En 't is nog altijd beter laat dan nooit.

KATRIEN: Maar zou dat kunnen met de koster denkt ge. Vruchten kweken, (*gebaar van dikke buik*) ge weet wel.

SOOI: Misschien wel Katrien. En misschien ook niet. Maar een mirakel is altijd mogelijk. Zeker met een gezegende man als onze koster. Maar om dat zeker te weten zoudt ge dat eens moeten proberen.

KATRIEN: Zou de koster dat willen proberen ... met mij?

SOOI: 't Kan kunnen. Hij ziet u heel graag, dat weet ik zeker. Daarstraks heeft hij het nog gezegd. Ik zou eens met Katrien willen klappen, zei hij, maar heel intiem, zei hij, zonder dat iemand dat ziet, zei hij.

KATRIEN: Zei hij dat?

SOOI: Dat zei hij.

KATRIEN: Dat zal moeilijk worden met ons Trieneke in huis.

SOOI: Dat is niets Katrien, ik regel dat voor u. Hier in 't café, morgenavond na twaalf uur... als 't volk weg is en de lichten uit zijn.

KATRIEN: Zoudt ge dat echt willen doen?

SOOI: Ik zou het anders toch niet voorstellen.

KATRIEN: Maar niemand mag het weten hè. Alleen ik en de koster.

SOOI: Dat is beloofd Katrien. Niemand zal het weten. Alleen gij en de koster.

KATRIEN: (*recht*) Dat kan niet. Gij weet het ook. En dan kunnen we het evengoed in het parochieblad zetten.

(Sooi staat recht en spreekt met gespeelde emotie.)

SOOI: Katrien, dat vind ik niet schoon van u . Ik doe nog zo mijn best om voor u een rendez-vous te versieren met de koster en dan...

KATRIEN: 't Is al goed jong. Maar als ge durft kwekken hè Sooi Vermeulen, gaat ge uwe beste dag niet hebben.

SOOI: Op mij moogt ge rekenen Katrien. Ik zwijg als een graf.

KATRIEN: Dat is u geraten ook. Ik zal er zijn. Morgenavond na den twaalfen, als 't licht uit is.

SOOI: Afgesproken Katrien. De deur blijft open. De koster zal er zeker zijn, daar zorg ik voor. Dan hebt ge het rijk alleen voor u getwee.

(Katrien vertrekt. Sooi gaat achter de toog.)

SOOI: Verdomme ze trapt er in, de feeks. Haren droom wordt nog een echte nachtmerrie. Daar gaat hier een stukske gelachen worden.

Zestiende tafereel: Sooi – Bertien.

(Bertien komt binnen en zet zich neer aan een tafeltje.)

BERTIEN: Dag Sooi. Ik zag Katrien. Had ze dorst?

SOOI: Nee, ze spuwde vuur zonder te blussen. Aan dat mens is niets verdiend.

BERTIEN: Aan mij wel. Een borrel als 't kan.

SOOI: Natuurlijk kan dat. En drink er éne van mij. Op kosten van 't huis.

BERTIEN: Als ge niet wilt lossen, graag.

(Sooi schenkt voor Bertien en zichzelf een borrel in en zet zich bij Bertien aan tafel.)

SOOI: En hoe is't met ons Bertien?

BERTIEN: Stillekes Sooi. Alleen is maar alleen. Ge hebt te veel tijd om na te denken.

SOOI: Zo is dat Bertien. Een mens is niet gemaakt om alleen te blijven.

BERTIEN: 't Is waar wat dat ge zegt Sooi.

SOOI: Dan wordt het misschien wel tijd om daar iets aan te doen.

BERTIEN: Dat is rap gezegd. Maar wat? Zou de koster dat toen gemeend hebben?

SOOI: Wat gemeend hebben?

BERTIEN: Awel, van dat hertrouwen.... met hem.

SOOI: Dat meende hij zeker. Die is smoorverliefd op u. Maar gij hebt hem wel duidelijk laten voelen dat zijnen haring bij u niet bakt.

BERTIEN: Hij is ook zo opdringerig. Daar kan ik niet tegen.

SOOI: Maar ge moet de koster begrijpen. Die is heel zijn leven al alleen. Als zo iemand zijn kans riekt, springt hij erop zonder lang te snuffelen. Ge moest daar met hem eens over klappen.

BERTIEN: Daar heb ik ook al aan gedacht. Maar ik wil hem nog niet in huis, voor de roddel verstaat ge. En op een ander, ik zou niet weten waar.

SOOI: Ik wel Bertien. Ik regel dat voor u. Hier in 't café, morgenavond na twaalf uur. Als 't volk weg is en de lichten uit zijn.

BERTIEN: Zou ik dat wel doen?

SOOI: Ge moet dat doen, zeker weten.

BERTIEN: Maar als iemand het te weten komt?

SOOI: Geen kat komt dat te weten. Dat zweer ik op mijn onschuldig zieltje.

BERTIEN: Dat zo zwart ziet als mijne frietketel.

SOOI: Bertien, dat is niet schoon van u.

BERTIEN: Maar ge verstaat toch dat ik voorzichtig ben. Ik zou het niet kunnen verdragen dat ge mijn gevoelens misbruikt om een speleke te spelen.

SOOI: *(met geveinsde emotie)* Dat zou ik toch nooit doen Bertien. Ik doe nog zo mijn best om voor u een rendez-vous te versieren met de koster en dan...

BERTIEN: 't Is al goed jong. Ik hoop dat ik op u kan rekenen.

SOOI: Zeker weten Bertien. Ik zwijg als een graf. En morgenavond na twaalf uur, als 't licht uit is, komt ge maar af. De deur blijft open, de koster zal er zeker zijn. Daar zorg ik voor. Dan hebt ge het rijk alleen voor u getwee.

BERTIEN: Ik zal nog zien. Maar toch al bedankt. Dag Sooi.

(Bertien drinkt haar borrel leeg en vertrekt.)

SOOI: Dag Bertien. Ze bijten erin, alle twee. Nu de koster nog hier krijgen en de poppekes kunnen dansen.

(Sooi staat recht en ruimt af. Ciska komt uit de keuken.)

Zeventiende tafereel: Sooi –Ciska – de koster

CISKA: Voelt ge u wel goed?

SOOI: Heel goed. Waarom?

CISKA: Omdat ge tegen uw eigen praat. Dat is het begin van het einde.

CISKA: Zoek dan maar direkt een andere vent voor het te laat is.

CISKA: Merci. Ik wil geen 'krenksel' meer in huis.

SOOI: Ook merci. *(even stilte)* Ik weet nochtans een goede okkasie voor u. De koster.

CISKA: Is 't goed ja.

SOOI: Eigenlijk niet. Ik heb Katrien en Bertien een afspraak beloofd met de koster, hier in het café ... morgenavond.... na middernacht..

CISKA: Gaat ge weet het zotteke uithangen?

SOOI: We mogen toch eens lachen. Alleen, ik moet de koster nog naar hier lokken.

CISKA: Gij? Lokken? Ge gaat toch geen vrouwenkleden aantrekken?

SOOI: Neenee, ik heb een andere lokvogel.

CISKA: Ja? Wie dat?

SOOI: Denk eens goed na.

CISKA: Ik zou het niet weten.

SOOI: Toch wel, verder denken, verder...

CISKA: Ge wilt toch niet zeggen.. *(Sooi knikt overtuigend van 'ja')* Ha nee hè manneke, dat zal niet pakken.

SOOI: Dat pakt vanzelf. Hij valt voor een vrouwenrok als een vlieg voor een pot siroop. En hij moet dringend een leske leren.

CISKA: Dat wel. Maar ik moet daar eerst over nadenken.

SOOI: Te laat Ciska; daar is hij.

(De koster komt naar binnen. Sooi duwt Ciska haastig neer op een stoel en doet of hij razend kwaad is.)

SOOI: En in het vervolg doet ge wat ik u vraag. Gij altijd met uw complimenten verdomme.

CISKA: Nee, ik doe dat niet!

SOOI: *(dreigend)* Gij zult verdomme! Of moet ik u een lap verkopen!

(Ciska begint luid te wenen.)

KOSTER: Kalm Sooi, kalm jong. Toch niet slagen zeker. Da... dat toch niet 'akkerdjie'.

SOOI: Ha koster, ik had u niet gezien. *(tegen Ciska)* Daarzie, ander volk. Ik ga naar mijn duiven. Die luisteren tenminste als ik roep.

(Sooi gaat naar de keuken)

KOSTER: Ciskaake kind toch, wat gebeurt hier allemaal?

CISKA: *(snikkend)* Ik heb hier geen leven met onze Sooi. 't Is een echte zot!

KOSTER: Dat zie ik. 'Akkerdjie', foei dat. Ik wist niet dat het zo erg was.

CISKA: 't Is nog veel erger. Wat moet ik toch doen?

KOSTER: Hem laten stikken Ciska. Dat zal hem leren, de bruutzak 'akkerdjie'!

CISKA: Dat is rapper gezegd dan gedaan. Waar moet ik naartoe?

KOSTER: Kom bij mij, dan zijt ge veilig. Hij moest nog eens een poot durven uitsteken... ik ben niet bang zulle. Ik zal hem rap een leske leren., hie... hie... 'akkerdjie'!

(De koster neemt een bokshouding aan en maakt met gebalde vuisten dreigende gebaren richting keuken. Sooi heeft de keukendeur op een kier gezet en luistert stiekem mee.)

CISKA: Koster, gij zijt een goede mens. Maar wat gaan d'andere mensen zeggen?

KOSTER: Niets van aantrekken Ciska. Ze gaan content zijn dat ze kunnen roddelen. Allee, hoe zit het? Doet ge't? Of doet ge't niet?

CISKA: Ik heb veel goesting. Maar ik durf niet.

KOSTER: Ge hebt van mij toch gene schrik?

CISKA: Nee, dat niet. Maar 't is een grote stap koster. We moeten mekaar eerst beter leren kennen.

KOSTER: Daar kunnen we direct mee beginnen.

(De koster wil Ciska kussen.)

CISKA: Neenee koster, niet doen jong. Da's veel te gevaarlijk. Weet ge wat? Kom morgenavond. na twaalf uur, als 't volk weg is en de lichten uit zijn, naar hier.

KOSTER: Ja maar, en Sooi?

CISKA: Die slaapt gelijk een os. En moest hij wakker worden, gij zijt toch niet bang?

KOSTER: Ikke? Bang? Bijlange niet. Ik heb alleen een beetje schrik om slaag te krijgen.

(Ciska streelt de koster over zijn hoofd.)

CISKA: Bange schijter. Wat is er nu van de kwestie? Komt ge? Of komt ge niet?

KOSTER: Ik kom Ciskaake, heel zeker. En dan gaan we mekaar beter leren kennen hè. Ciskaake. 'Heel intiem' leren kennen hè.

CISKA: Ja koster, heel 'intiem'. Ge gaat er van verschieten.

KOSTER: *(opgewonden)* 'Akkerdjie' ik kan bijna niet meer wachten. 'Akkerdjie akkerdjie'..

CISKA: Nog een beetje geduld jong. Tot morgenavond. Dan komt het grote moment. Dag koster.

KOSTER: Fideel Ciskaake. Zeg maar Fideel.zulle. Als we mekaar toch zo 'intiem' gaan leren kennen. Dag Ciskaake.

CISKA: Dag Fideel- leke.

KOSTER: Ho .. hi... Fideel- leke 'akkerdjie'. Dat klinkt schoon. Dag Ciskaake, daaaag hè..

(De koster vertrekt al handkusjes werpend en struikelt hierbij over zijn eigen voeten. Sooi komt uit de keuken. Hij imiteert de koster.)

SOOI: Fideel, Ciskaake. Zeg maar Fideel zuille. Als we mekaar toch zo intiem gaan leren kennen. Ho hi, Fideel-eke 'akkerdjie'. Dat klinkt schoon. Hahaha, hij trapt erin gelijk een boer in de stront.

CISKA: Ik hoop maar dat er gene ambras van komt.

(Ciska gaat terug naar de keuken.)

SOOI: Een beetje ambras komt goed van pas. Zo komt er leven in de brouwerij. Want met al die triestige toeren zou een mens nog vergeten dat het leven ook plezant kan zijn.

D O E K

V I E R D E B E D R I J F

**Achttiende tafereel: Sooi –Ciska- Toon –Tenette – Joseeke – de facteur – de garde – Pierke –Katrien –Bertien –de koster – bomma Matil-
ev. figuranten**

(De volgende dag laat op de avond. Al de acteurs en actrices, behalve de pastoor, het zusterke, Trieneke en Joske, Katrien, Bertien en de koster zitten in het café. Het aantal cafébezoekers kan aangevuld worden met figuranten. Ciska staat achter de toog, Joseeke en de facteur zitten voor de toog. De garde staat aan de keukendeur met een glas bier in de hand. Bomma Matil, Tenette en de figuranten zitten verspreid aan de tafeltjes.

Indien er een muzikant en/of straatzanger ter beschikking is/zijn kan het vierde bedrijf aangevat worden met een vrolijk volks cafélied.(Joekadi joekada) In dat geval hangen Pierke enToon aan de toog en loopt Sooi rond in het café. We pikken dan in met de tekst op het moment dat Sooi aankondigt om te sluiten.

Indien er geen zang is praten de cafébezoekers door elkaar. Sooi, Toon en Pierke zitten aan een tafel en spelen met de kaarten).

SOOI: Allee Pierke, 't is aan u.

PIERKE: Dat weet ik jong. Maar ik weet niet welke kaart ik moet uitspelen.

TOON: Een goede zeker. Troef verdorie.

PIERKE: Dat zoudt gij wel willen. Ik zit hier met een blote madam. Uwe heer zal daar korte metten mee maken.

SOOI: Hela, geen kaarten verraden. Doorspelen.

TOON: Ge kunt ze beter neerleggen Sooi. Op die madame na heb ik alle troef. Voilà, troef, troef, troef en troef, zoveel als ge wilt. En twee azen. Ik haal gemakkelijk acht slagen.

SOOI: Met zo'n kaarten is het niet moeilijk om te winnen. Chansaar.

PIERKE: Ge ziet hè Sooi, ge moet niet schoon zijn om geluk te hebben hè.

TOON: We zullen nog rap eens geven. Ik moet profiteren van mijn geluk.

SOOI: Nee Toon, we stoppen. Het wordt te laat. *(stil)* We hebben nog andere katten te geselen.

TOON: Als ge niet kunt winnen is het rap te laat hè.

SOOI: Geen gezever. *(staat recht)*

(Indien het bedrijf begonnen is met muziek, wordt hier ingepikt met de tekst.)

Kom mensen, het gaat naar middernacht. Leegdrinken en het beddeke in. We sluiten.

(De klanten, die niet in het complot betrokken zijn, vertrekken. Sooi wenst hen nog een goede nacht en wel te rusten. Pierke gaat aan de toog hangen en vraagt nog een pint. Toon zet zich bij Tenette aan een tafel. Samen met de garde, Sooi en Ciska, Joseeke en de facteur blijven zij in het café.)

SOOI: Mensen 't is tijd. Ge weet wat ge moet doen. Ge gaat weg en maakt lawaai alsof ge naar huis gaat. Ge gaat achterom door het steegje en komt door de hof naar binnen langs de keuken. En dan steken we ons weg achter de toog.

FACTEUR: Zouden we dat wel doen Sooi. Bertien ocharme.

PIERKE: En Katrien dedju. Nu ze eindelijk een vent wil, lappen we haar zo'n affront. Ze zal van koleire eeuwig jonkvrouw blijven.

DE GARDE: Ik ben er ook niet gerust in. Maar als er ambras van komt, ik wist van niks hè Sooi.

SOOI: 't Is te laat om terug te krabbelen. Daarbij, Katrien heeft het zelf gezocht met haar scherpe tong. En Bertien kan tegen een grap.

JOSEEKE: Ik heb er toch mee te doen.

FACTEUR: Ik ook Joseeke.

PIERKE: We mogen Bertien zeker niet voor de gek houden.

TOON: Bertien verstaat dat wel. We moeten de koster een leske leren. Hij moet Ciska gerust laten.

TENETTE: Hebt gij daar last van?

TOON: Dat niet. Maar hij moet zijn poten leren bijhouden.

TENETTE: Misschien ligt het wel aan Ciska. Mij heeft hij nog nooit lastig gevallen.

TOON: Dat zal wel. Hij heeft gene stront in zijn ogen.

TENETTE: Viezerik. Ik ben weg.

SOOI: Blijf toch Tenetteke.

CISKA: Waarom zou ze moeten blijven?

SOOI: Wij gaan toch eens lachen zeker.

TENETTE: Ik kan daar niet mee lachen.

(Tenette vertrekt naar de slagerij.)

TOON: Voilà, een supporter minder.

SOOI: Waar zou ons Joske zitten?

JOSEEKE: Thuis zeker. Met Katrien zonder kat. Aan het inpakken. Om met haar naar Leuven te vertrekken.

CISKA: Zoudt ge niet beter zelf naar huis gaan?

JOSEEKE: Dat hij zijne plan trekt.

FACTEUR: Dat vind ik ook.

CISKA: Moei er u niet mee gij.

FACTEUR: Ik zwijg al. Maar als Joske kiest voor die Trien zal ik wel voor Joseeke zorgen. Ik zal haar goed verzorgen. En haar troosten als het moet.

SOOI: Zwijg van dat troosten verdomme. Dat is voor niks goed. Kom we beginnen er aan. Seffens staan de tortelduifkes voor de deur.

(Toon, Pierke, de garde en de facteur wensen luidruchtig 'goede nacht' en 'slaapwel'. Ze verlaten het café en gaan rechts voorbij het raam. Sooi dooft de lichten. Het café wordt nu nog schaars verlicht door de straatverlichting die naar binnen valt. Toon, Pierke, de garde en de facteur komen binnen langs de keukendeur en allen verbergen zich achter de toog. Sooi blijft op de uitkijk.)

FACTEUR: Joseeke waar zit ge?

JOSEEKE: Hier in 't hoekske.

FACTEUR: Ik kom.

TOON: Uw manieren gij of ik zal eens tot bij u komen.

SOOI: Pas op, er komt iemand aan. De poppekes gaan aan 't dansen.

(Sooi verbergt zich ook achter de toog. Bertien komt voorzichtig naar binnen.)

BERTIEN: Hei koster, ik ben er. *(stilte)* Ik ben te vroeg. Ik zal wat wachten.

(Bertien zet zich ongezien rechtsvoor in het donker. Katrien komt voorzichtig binnen. Ze fluit heel zacht.)

KATRIEN: Kosterke, ik ben er. *(stilte)* Ge moet niet bang zijn zulle. Ik ben niet meer kwaad. Amai dat is hier stil zeg. Ik ben te vroeg. Ik zal wat wachten.

(Katrien zet zich ongezien linksvoor in het donker. De koster komt voorzichtig binnengeslopen.)

KOSTER: 'Helaaaaa!'

(Bertien en Katrien herhalen dit beurtelings zodat het klinkt als een echo.)

BERTIEN EN KATRIEN: ' Helaaaaa!' ' Helaaaaa!'

KOSTER: Dat klinkt raar in een leeg café. Ik zal het nog eens proberen. 'Joehoeoeoe!'

BERTIEN EN KATRIEN: *(beurtelings)* 'Joehoeoeoe!' ' Joehoeoeoe!'

KOSTER: Dat klinkt juist gelijk een echo in de bergen. Ik zal het nog eens proberen. 'Ik ben er!'

BERTIEN EN KATRIEN *(beurtelings)* 'Ik ook!' ' Ik ook!'

KOSTER: Dat klopt niet. Opnieuw. 'Komen!'

BERTIEN EN KATRIEN: *(beurtelings)* 'Ik kom!' 'Ik kom!'

(Bertien en Katrien komen richting koster.)

KOSTER: 'Akkerdje', wat is dat? Ik zie dubbel. Ik heb 'pertang' maar twee wittekes gedronken.

(Bertien en Katrien krijgen in de gaten dat ze concurrentie hebben.)

KATRIEN: Wat komt gij hier doen gij?

BERTIEN: Nee, wat komt gij hier doen gij?

KATRIEN: Ik kom voor de koster ikke.

BERTIEN: Nee, ik kom voor de koster ikke.

(Sooi ontsteekt de lichten boven de toog zodat de toeschouwers zichtbaar worden. Ze komen van achter de toog en beleven dolle pret.)

KATRIEN: Maar de koster komt voor mij!

BERTIEN: Nee, de koster komt voor mij!

(Bertien en Katrien sleuren de koster heen en weer en trekken hem bijna de kleren van het lijf.)

KATRIEN: Nee voor mij!

BERTIEN: Voor mij!

KATRIEN: Voor mij!

BERTIEN: Voor mij!

KATRIEN: Sooi heeft voor mij een afspraak gemaakt!

BERTIEN: Nee, Sooi heeft voor mij een afspraak gemaakt!

KOSTER: Sooi????

(Sooi ontsteekt de overige lichten)

KATRIEN EN BERTIEN: Ja Sooi!!!

KOSTER: Hier klopt iets niet. Sooi 'akkerdjie'!

KATRIEN: Gij komt toch voor mij hè koster?

BERTIEN: Nee, voor mij hè koster?

KOSTER: Ik kom voor ... Ciska.

KATRIEN EN BERTIEN: Voor Ciska?!

KOSTER: Ho... hi ... 'akkerdjie'. Ja... jaaaa.

KATRIEN: Gij lelijke rokkenjager! Ons zo voor de zot houden.

KOSTER: Maar 't is Sooi zijn schuld.

BERTIEN: Ik had het kunnen weten.

(Bertien zet zich aan een tafeltje rechtsvoor met het hoofd in de handen.)

KATRIEN: Dat versta ik niet. Dat ge achter Ciska aanzit? Een getrouwde vrouw? Terwijl ge mij kunt krijgen, een onschuldige kuise maagd!

KOSTER: Ja maar Katrien, een beetje ervaring is schoon meegenomen zulle.

KATRIEN: Ik zal u mijn ervaring eens laten voelen, vrouwenzot, rokkenjager, casanova... bedrieger.

(Katrien begint erop los te slaan terwijl de koster het op een lopen zet. Zodra hij kan vlucht de koster naar buiten, achterna gezeten door Katrien. Iedereen gaat kijken aan het venster. Wanneer Katrien terug naar binnen komt haast iedereen zich weer naar de toog.) Hebt ge hem zien lopen met zijne staart tussen zijn benen?

TOON: Hem zien lopen wel. Maar zijne staart konden wij van hier niet zien.

SOOI: Hij liep veel te snel. Ge kreeg hem zeker niet meer te pakken?

KATRIEN: Ik moet hem niet meer hebben. Ik heb nog een andere pijl op mijne boog.

TOON: Op wie gaat ge mikken Katrien?

FACTEUR: Niet op mij hè.

KATRIEN: Nee snotneus, ge moet niet bang zijn.

GARDE: En als ge mij durft raken lap ik u een proces aan uw been.

KATRIEN: Gij moest beschaamd zijn gij. Dat gij hier aan meedoet, gij als garde.

GARDE: Ja maar Katrien, ik wist van niets. Sooi had mij verteld dat hij inbrekers wilde betrappen. En daarvoor wilde ik assistentie verlenen.

KATRIEN: Sooi, Sooi, altijd Sooi. Die houdt iedereen voor de zot. Lap hem liever een proces aan zijn been.

SOOI: Katrien, dat kunt ge niet menen. Ik heb voor u de jacht georganiseerd op een vent. Ge kunt beter zeggen op wie ge wilt mikken.

(Katrien maakt het gebaar van een boogschutter.)

KATRIEN: Awel hè, ik mik ... ik mik...op Pierke.

ALLEN: Pierke!!!

(Pierke heeft alles aan zich laten voorbijgaan en is zich van geen kwaad bewust.)

PIERKE: Présent.

KATRIEN: Kom Pierke, gij moogt direct meekomen naar mijn huizeke.

PIERKE: Wablief? Meekomen? Met u? Naar uw huizeke? Gij zijt zeker niet goed hier van boven?

(Pierke tikt tegen zijn voorhoofd.)

KATRIEN: Toch wel Pierke, de heilige Sinte Pieter heeft u warm aanbevolen.

PIERKE: De heilige Sinte Pieter? Ik dacht dat die al lang dood was.

KATRIEN: Natuurlijk is die dood, anders was het gene heilige. Kom, kom nu maar rap mee in mijn beddeke. Kom.

PIERKE: Maar ik wil niet mee. Mijn pint staat hier nog. Ik heb dorst zulle.

KATRIEN: Ge kunt thuis ook drinken. Ik heb nog lekkere geueze in mijne kelder.

PIERKE: Ik drink gene geueze. Ik drink alleen pils van het vat. Hier aan de toog.

KATRIEN: We zullen iedere zondag een pint komen drinken. Eén enkele pint. Is 't goed?

PIERKE: Nee, 't is niet goed. Gij zijt zot zeker. Eén enkele pint? En alleen 's zondags?

KATRIEN: Eén pintje in de week is meer dan genoeg.

PIERKE: Hoort ge dat? Die gendarm wil mij uitdrogen. Wat moet ik toch doen?

JOSEEKE: Gaan lopen Pierke.

KATRIEN: Niks gaan lopen Pierke. Meekomen, nu direct, onmiddellijk.

PIERKE: Maar ik wil niet meekomen. Om met u te 'charlewieteren' zeker. Daarvoor heb ik geen goesting.

KATRIEN: Goesting of niet, kak of gene kak, de pot op zult ge.

(Katrien neemt Pierke bij zijn oor en sleurt hem tot aan de deur.)

PIERKE: Garde help mij toch. Ze trekt aan mijn oor.

GARDE: Het spijt mij Pierke. 't Is voorbij middernacht. Mijnen dag zit er op. Ik kan niets meer doen.

PIERKE: Maar dat doet pijn hoor.

KATRIEN: Als ge meewerkt doet dat gene pijn.

PIERKE: Dat is ook waar. Maar mijn oor jeukt. Mag ik eens krabben?

(Katrien laat Pierke even los. Pierke krabt aan zijn oor.)

PIERKE: Katrien, kijk eens daar.

(Terwijl Katrien wegstijgt zet Pierke het op een lopen, rechts voorbij het raam, achternagezeten door Katrien. Katrien komt terug naar binnen onder het hoongelacht van de anderen.)

SOOI: Weer mis Katrien?

KATRIEN: Met u heb ik nog een eike te pellen manneke.

SOOI: Hard gekookt Katrien. Zo heb ik ze het liefste.

KATRIEN: Wacht maar gij.

TOON: Maar gij moet niet wachten zulle Katrien. Hier zijn nog venten genoeg. Ik ben direct kandidaat.

KATRIEN: Voor gemeentestier wilt ge zeggen. Daarzie, pak Ciska nog maar eens. Die kijkt toch niet zo nauw.

CISKA: Wat durft gij zeggen roddelmadam?

KATRIEN: Dat gij meer venten verslijt als ik paar schoenen. Maar ieder zijn goesting. Die van hierboven moet dat maar verstaan dat ik aan gene vent geraak.

(Katrien vertrekt wenend. Pierke komt terug binnen langs de keuken.)

PIERKE: Is ze weg?

TOON: Kom maar binnen Pierke. Het gevaar is geweken.

PIERKE: Ik had geen goesting zulle om te he, he... helaba.

SOOI: Nu is Katrien haar goesting voor 't mansvolk wel helemaal stuk.

TOON: Als daar ook maar geen stukken zijn.

(Toon gebaart naar Bertien. Sooi gaat tot bij Bertien om alles goed te praten.)

SOOI: Gaat het Bertien? *(Bertien schudt 'neen')* Het was maar een grapje zulle.

TOON: Wij wilden de koster een leske leren. En Katrien eens op haar plaats zetten.

BERTIEN: Gij had dat niet mogen doen. Bij mij niet.

SOOI: Wij wilden u niet kwetsen. Maar dat kwam zo uit. En daarmee...

BERTIEN: Weet ge wel goed hoeveel moeite het mij gekost heeft om die stap te zetten.

TOON: Het spijt ons Bertien. Het spijt ons echt.

(Bertien staat wenend recht en vertrekt.)

BERTIEN: Gij hebt geen enkel respect voor mij, noch voor mijn gevoelens, noch voor mijn verdriet voor mijnen Tuur, Tuur... Tuur jong, waarom hebt ge mij alleen gelaten. Ik kan u niet missen, echt waar niet zulle.

PIERKE: Ziet ge nu wat ge gedaan hebt met uw onnozele spellekes. Wacht Bertinneke poezeminneke, zal ik meegaan zulle.

(Pierke loopt Bertien achterna en vertrekt samen met haar.)

SOOI: Wie had dat gedacht?

FACTEUR: Ik, maar gij wilde niet luisteren.

CISKA: Misschien kan ze er morgen al om lachen. Kom, we gaan sluiten. 't Zal rap morgen zijn.

TOON: Ik hoop dat ons Tenette slaapt. Anders krijg ik nog een bedsermoen. Tot morgen.

GARDE: Ik ga mee Toon. Slaapwel allemaal.

(Toon en de garde vertrekken.)

SOOI: Awel fakteurke, hoe zit dat? Moet gij morgenvroeg niet gaan werken?

FACTEUR: Jawel Sooi, heel vroeg. Over een paar uur moet ik al beginnen. Ik kan beter hier blijven. Bij Joseeke.

CISKA: Gene zever. Naar huis gij. En ons Joseeke ook. Dat we kunnen sluiten.

JOSEEKE: Ik ga niet naar huis. Ik blijf hier slapen.

(Joseeke gaat naar de keuken.)

SOOI: Awel Jong?

FACTEUR: Ik zal ook maar gaan slapen zeker?

SOOI: Dat is het beste wat ge kunt doen.

(De fakteur vertrekt. Sooi en Ciska ruimen af.)

SOOI: Het komt nooit meer goed tussen ons Joske en Joseeke.

CISKA: Omdat zij te doen heeft met die fakteur.

SOOI: En hij met dat Trieneke. Morgen vertrekken ze samen naar Leuven.

CISKA: Ik begrijp er niets van. Wij hebben voor de kinderen zo ons best gedaan. En ze zo een schoon voorbeeld gegeven.

SOOI: Van hoe het niet moet. Maar ze apen ons begot achterna.

(Sooi doet de overgordijnen dicht en sluit de deur. Ciska dooft de lichten en beiden begeven zich te ruste. Met aangepaste muziek maken we de overgang naar de volgende morgen.)

Negentiende tafereel: Allen

(Joseeke komt uit de keuken, schuift de overgordijnen open en ontsluit de deur.)

JOSEEKE: Ik heb geen oog dicht gedaan. Morgen herbeginnen de lessen in Leuven. Ik ben eens curieus wat Joske gaat doen.

(Joseeke zet zich aan een tafeltje in het midden van het café met de rug gekeerd naar de deur. Joske komt binnen met zijn valies. Hij kucht een paar maal, zet zijn valies neer en komt schoorvoetend tot bij Joseeke.)

JOSKE: Ik ben ermee weg.

JOSEEKE: *(kijkt op)* Dat zie ik.

JOSKE: Ik kom nog een goede dag zeggen.

JOSEEKE: Dag.

JOSKE: Als ge wilt kom ik iedere week naar huis.

JOSEEKE: Dat wil ik niet.

JOSKE: Maar dat kan toch.

JOSEEKE: Als ge vertrekt kan dat niet.

JOSKE: Als gij dat zo ziet.

JOSEEKE: Zo zie ik dat. Gaat Trieneke mee?

JOSKE: We vertrekken gelijk. Maar dat wil niet zeggen...

JOSEEKE: Veel geluk ermee.

JOSKE: Ik zal u missen.

JOSEEKE: Wij ook.

JOSKE: Gij bedoelt gij en ons vake en ons moeke? *(Joseeke knikt 'nee'.)* En uw ma en uwe pa? *(Joseeke knikt 'nee').* Wie bedoelt ge dan wel?

JOSEEKE: Ik en... het klein.

JOSKE: Het klein? Welk klein?

JOSEEKE: **Het** klein.

JOSKE: Ge wilt toch niet zeggen?

JOSEEKE: Toch wel jong. 't Is van dat.

JOSKE: Van wat?

(Joseeke maakt het gebaar van dikke buik)

JOSEEKE: Van daaaaa! Onnozelaar!

JOSKE: Oh van dat. Van daaaaaa!!!

(Joske maakt eveneens het gebaar van dikke buik.)

JOSEEKE: Ja jong.

(Joske weet niet goed wat hem overkomt en is helemaal de kluts kwijt.)

JOSKE: En gij... gij.... gij wacht zo lang om da.. da... dat te zeggen.

JOSEEKE: Ik wilde het zeggen maar toen betrapte ik u met Trieneke.

(Joske is nu in alle staten.)

JOSKE: En hebt ge maar gezwegen. *(Joseeke knikt 'ja')* Joseeke toch, dat had ge toch niet mogen doen. Als ik en gij.... als gij van mij.... als wij... Joseeke toch zeg dat het niet waar is. Nee verdomme, zeg dat het waar is. Ik ben zo blij hè.... ik ben zo blij als een zot...zot van blijdschap.... Ik weet niet wat doen... wat moet ik toch doen...

JOSEEKE: Vertrekken zeker. Uw valies staat toch gereed.

JOSKE: Vertrekken? Ik denk er nog niet aan. In de verste verte niet. Maar zeg eens... dat Feelke... dat facteurke.... die heeft hier toch niets mee te maken hè?

JOSEEKE: *(kwaad)* Als ge dat denkt maakt ge maar rap dat ge weg zijt!

JOSKE: Ik denk dat niet. Maar zo'n dingen gebeuren. Daar weten wij toch alles van. En moest die kleine geboren worden met een ransel op zijne buik en een facteursklak op zijne kop, amai zeg, ik zou het niet graag meemaken.

JOSEEKE: *(recht)* Die kleine wordt geborten met een slagernes tussen zijn tanden om tussen uw ribben te prikken als ge ooit zo iets nog durft zeggen.

JOSKE: Amai zeg, heeft die al tanden van bij zijn geboorte. Dat wordt een straffe gast. (*fier*) juist zijn vader, ge gaat dat zien. Joseeke wicht, wij worden de twee gelukkigste mensen van heel de wereld.

JOSEEKE: Meent ge dat?

JOSKE: Zeker weten!

(Trieneke komt binnen met een valies in de hand.)

TRIENEKE: Joske waar blijft ge? 't Is tijd voor de bus.

JOSKE: Ik ben hier nog bijlange niet klaar.

TRIENEKE: Maar de bus wacht niet hoor.

JOSKE: Ga dan maar rap door of ge komt zelf nog te laat.

TRIENEKE: Gaat ge echt niet mee zeg?

JOSKE: Nee Trieneke, dat 'peutengedoe' is niks voor mij. Ik blijf bij Joseeke en klein Toineke.

TRIENEKE: Klein Toineke? Wie is dat?

JOSKE: Dat is de opvolger van de opvolger van de baas van Sint-Antonius. Salu en doe ze in Leuven de groeten.

TRIENEKE: Daar gaat ge spijt van krijgen manneke. Maar als ge uw gedachtengood niet wilt verruimen en liever vastgeankerd blijft in de bekrompenheid van dit strontdorpke, dan moet ge het zelf maar weten.

(Trieneke vertrekt met het hoofd in de nek.)

JOSKE: Ik weet het. En spijt? Nooit van mijn leven niet. De belangrijkste ervaring die ik kan opdoen is toch om vader te worden. Zullen we het groot nieuws maar rondbazuinen?

JOSEEKE: Gaat gij naar thuis. Ik zal het hier vertellen.

(Joske vertrekt. Sooi en Ciska zijn uit de keuken gekomen.)

SOOI: Wat gaat ge hier vertellen?

CISKA: Dat Joske weg is zeker. Voorgoed.

JOSEEKE: Nee, dat hij blijft. Voorgoed.

SOOI: Hoe hebt ge hem dat gelapt?

JOSEEKE: Ik heb een klein boeleke besteld.

SOOI: Bij Joske?

(Ciska geeft Sooi een forse duw.)

CISKA: Waar anders , onnozelaar.

(Toon en Tenette komen afgelopen, gevolgd door Joske. Toon roept al van ver.)

TOON: Sooi ! Sooi! Ik word bompa!!

SOOI: En ik opa verdomme.

CISKA: Dan zal ik oma worden zeker.

TENETTE: En ik bomma. Dat is alles wat er nog overblijft.

CISKA: Proficiat bomma.

TENETTE: Gefeliciteerd oma.

SOOI: Daar drinken we op.

TOON: En meer dan éne.

(Ciska gaat achter de toog om te tappen. Pierke en de facteur komen binnen.)

PIERKE: Moi si une bière madame Ciska. Een hele grote.

FACTEUR: Waar wordt op gedronken?

JOSKE: Wij drinken op ons klein Toineke. Joseeke verwacht een kindeke. Van mij Feelke...
van mij jong.

(De facteur laat zich neervallen op een stoel.)

FEELKE: Da... dat kan niet.

JOSEEKE: Toch wel jong, echt waar, heel echt waar.

FACTEUR: Als ge het zelf zegt zal ik het maar geloven zeker. Alhoewel...?

SOOI: Facteurke, wat staat ge daar te zeveren? Kom, drink iets mee.

JOSEEKE: *(spottend)* Een limonadeke Feelke?

FACTEUR: Nee, ik heb iets straffers nodig. Een heel grote pint met een borrel in. Of nee...
maak er twee van.

(Bomma komt binnen.)

TOON: Bomma, groot nieuws. Joseeke gaat een klein boeleke kopen.

BOMMA: Is dat al wat ge weet?

TOON: Is dat niet genoeg misschien?

BOMMA: Ik wist dat al lang.

TOON: Is dat waar Joseeke?

(Joseeke doet heimelijk teken van 'nee' maar bevestigt de woorden van bomma om haar content te stellen.)

JOSEEKE: Ik moest het toch tegen iemand vertellen. En ik wist dat ons bomma hare mond kon houden. Niet waar bommake?

BOMMA: Ja't kind, ja't.

(Bomma zet zich aan een tafeltje. De garde komt binnen.)

GARDE: Amai zeg, wat een drukte. Valt er iets te vieren?

SOOI: Ja garde, de familie breidt uit. Joseeke verwacht een kindeke. Ge moogt het in 't dorp gaan rondbazuinen.

(De pastoor, de koster, Katrien en Bertien komen binnen.)

GARDE: Dat zal niet meer nodig zijn Sooi. Iedereen weet het al.

PASTOOR: Brave mensen, welk goed nieuws hoor ik nu? Is Joseeke in gezegende toestand?

TENETTE: Nee mijnheer pastoor, ze is in blijde verwachting.

SOOI: Van ons Joske.

PASTOOR: Van wie anders hè Sooi.

KATRIEN: Ze heeft zich wel laten troosten door de facteur. En wie weet...

CISKA: En uw Trieneke heeft ons Joske heel hard getroost. En wie weet....

KATRIEN: Ja wie weet. Aan uw eigen kent ge de hele wereld hè Ciska.

CISKA: Vuil tong. Ik ga u nog eens een pak rammel verkopen.

KOSTER: 'Akkerdjie', niet doen Ciskaake. Daar is al geweld genoeg in de wereld. Dat klein boeleke mag daar niet mee geconfronteerd worden nog voor het geboren is.

PASTOOR: Dat is wijze praat koster.

KOSTER: Weet ge mijnheer pastoor, zo een kindeke krijgen, dat is een geschenk van God.
Vantijd heb ik zelf zo'n goesting om....

KATRIEN EN BERTIEN: Niet met mij hè koster.

KOSTER: Dat dacht ik al. En nu Sooi opa wordt zal Sinte Pieter hem ook wel niet direct naar boven roepen.

SOOI: Hij moest het eens riskeren. Toon jong, nu we hier zo onder ons zijn mag het voor éné keer nog eens gezegd worden. Uw dochter is in feite mijn dochter.

TOON: En uwe zoon is in feite mijne zoon.

SOOI: Maar van één ding zijn we zeker:

SOOI EN TOON: Dat kleinkind is van ons.

GARDE: Dat klopt. Dat klopt gelijk een bus.

*(Indien er een muzikant aanwezig is kan er nog een slotlied gezongen worden.
Anders...).*

D O E K

Het stamcafé (strofe)

In 't aard - se pa - ra - dijs was A - dam van de wijs
 toen E - va, zijn vrouw - tje vol in den ap - pel beet.
 't Schoon le - ven was ge - daan zij moes - ten zij voor - taan
 hun brood gaan ver - die - nen hun aan - schijn gans be - zweet.
 En heel hun na - ge - slacht werd e - ve - neens be - dacht
 met sla - ven en zwoe - gen voor 't da - ge - lijks be - staan.
 Maar is het werk ge - daan dan komt de tijd er - aan
 om sa - men op ca - fé en aan de zwier te gaan (dus)

Het stamcafé (refrein)

Kom met ons naar ons stam - ca - fé

Daar is het al - tijd wel o - ké

Wij zin - gen, dans - en, lach - en, pin - te - lie - ren

Want er is al - tijd wel wat om te vie - ren

Wij drin - ken lek - ker schui - mend bier

En ma - ken leu - te en ple - zier

En komt de nacht er - aan 't Is tijd om op te staan

En za - lig zig - ge - zag - gend weer naar huis te gaan.

Joekadi Joekada

voorzanger:

allen:

1. Vrien - den hebt ge ooit de pest Joe - ka - di joe - ka - da
 2. Doet het kop - ke dan wat pijn
 3. Werd het 's a - vonds weer te laat
 4. Dit mooi lied heeft als mo - raal

voorzanger:

allen:

1. Weet ge wat ge doet voor't best Joe - ka di - ja da
 2. Kon het maag - ske be - ter zijn
 3. Sloot je vrouw - tje je op straat
 4. Bier ge - neest haast iede - re kwaal

voorzanger:

1. Drink dan gauw een pint of tien En ge zult geen pest meer zien
 2. Drink dan gauw een pint of vijf Al - le pijn gaat uit uw lijf
 3. Nict ge - treurd, dat valt best mee Ge kunt ver - der op ca - fé
 4. Blijf ge - zond en wel - ge - zind Drink op tijd een goe - de pint

allen:

Joe-ka-di joe-ka-da joe-ka-di-ja-di-ja-da Joe-ka-di joe-ka-da joe-ka-di-ja-daaa

voorzanger:

HAAAA HAAAAAA

allen:

voorzanger/allen

Joe-ka-di joe-ka-da joe-ka-di-ja-di-ja-da Joe-ka-di joe-ka-da JOE-KA DI-JA DAAA!!!

Slotlied

Straks komt hier de ooi - e - vaar Jos moet wie - gen

Josee - ke maakt de fles - jes klaar Jos moet wie - gen

Sooi die klinkt en Toon die drinkt Jos moet wie - gen

Jos wordt geen peut want hij is de pi-neut Jos moet wie - gen

